

P. 11 489

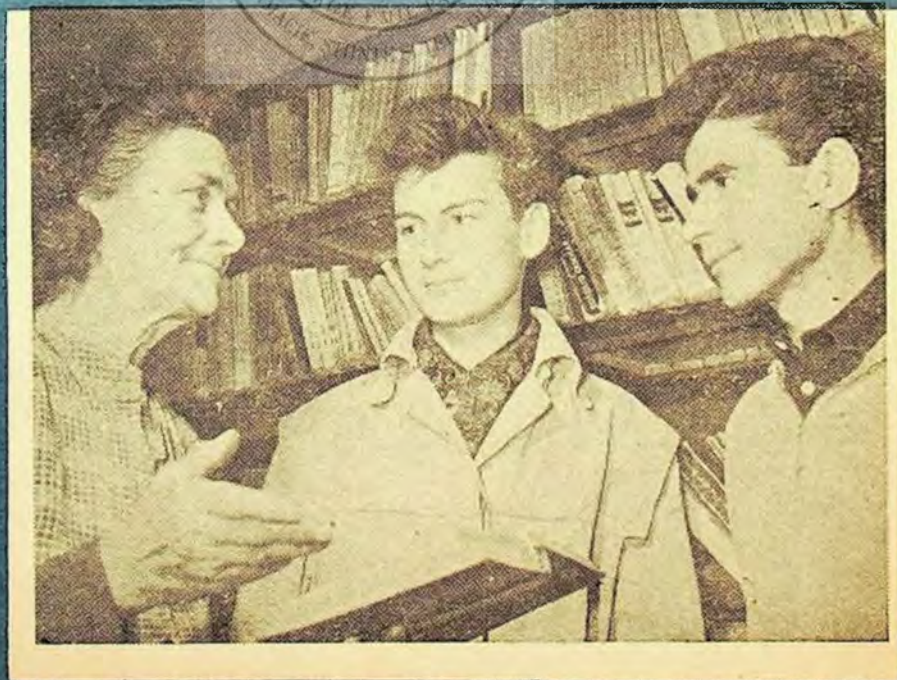

B

Calauza BIBLIOTECARULUI

1. M. F. 11347 J
9. 10. 63

9

1963

GĂLAUZA BIBLIOTECARULUI

PUBLICAȚIE A COMITETULUI DE STAT PENTRU CULTURĂ ȘI ARTĂ

★
S
U
M
A
R
U
L

W. AUERBACH, C. OLĂREANU: Munca metodică a bibliotecilor capătă contururi mai precise	385
Anne-Marie MIHIȚ: Interviuul nostru cu sculptorul Vida Geza despre... cărți	390
Cornel-Dima DRĂGAN: Cartea tehnică și de economie industrială în sprijinul producției	391
Ing. E. ADLER: Documentarea tehnică în slujba introducerii tehnicii noi. (Pe marginea unei expoziții)	393
CONCURSUL „IUBIȚI CARTEA”	
Dinu HARALAMBIE: Prin regiunea Oltenia	396
M. MILCU: Colaborare permanentă — rezultate bune (regiunea Maramureș)	398
R. IARAI: Biblioteca și tinerii cititori	400
DIN EXPERIENȚA BIBLIOTECILOR	
Luiza NĂSTASE, Aurel JICMNAN: Grija pentru permanențizarea cititorilor copii	403
Elena VAIDA: Pentru atragerea unui număr mare de cititori	404
Gh. TALPEȘ: Munca de masă cu cititorii	405
Elena RĂȘINEANU: Acțiuni de masă model la centrele metodice comunale	406
Dorina GUICA: Filiala de la Țiglina	407
M. VAIDA: Pe șantierul de construcții	408
Ion BELDEANU, Elisabeta DOBRIN: Din activitatea Bibliotecii regionale Suceava	409

NE Scriu CORESPONDENȚII

Ecaterina MIHAI: Biblioteca în sprijinul colectivităților	410
Alexandru GOANZĂ: Harnicile noastre ajutoare	410

VĂ PREZENTĂM — VĂ RECOMANDĂM

Medic veterinar Ioan CIORA: Cărți noi pentru crescătorii de animale	411
I. ACZEL: Diderot	413
Recenzii: Dorin IANCU: Ion Lăncrănjan: Cordovani	415
L. MANU, Em. Kazahievici: La lumina zilei	416
Petre GAVRILESCU: Jack Woods: Leul se trezește	417
A. RALLAN: Somerset Maugham: Luna și doi bani jumate	418
Fișier bibliografic	419

TRIBUNA BIBLIOTECARULUI

Ing. Marga STOENESCU: Organizarea fișierului de documentare clasificat zecimal	420
Elvira LENGYEL: În legătură cu fișele tipărite	421

BIBLIOTECONOMIE — BIBLIOGRAFIE — DOCUMENTARE

Nicolae RAUȘ: Să punem în valoare fiecare carte	423
Ing. Elena MUREȘIANU: Centrul de documentare tehnică din Cluj sprijină producția	429

BIBLIOTECI DE PESTE HOTARE

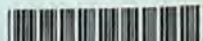
Centenarul Bibliotecii naționale slovace „Matica slovenska”	432
★	
Coperta: Tineri cititori la biblioteca „Olga Bancic” din capitală.	

ANUL XVI
nr 9

SEPTEMBRIE
1963

41 000

● REDACȚIA : STR. C. MILLE, 5-7. ● — București — Telefon 13.94.04 ●

MUNCA METODICĂ A BIBLIOTECILOR

CAPĂTĂ CONTURURI MAI PRECISE

Dacă, ținând seama de numărul și însemnătatea bibliotecilor publice din țara noastră, ni le-am închipui sub formă de piramidă, am cuprinde în ea — pornind de la bază spre vîrf — aproape 8 000 de biblioteci sătești și comunale, 210 biblioteci raionale, populare și orașenești, 16 biblioteci regionale și, în sfîrșit, cea mai mare bibliotecă publică a țării, Biblioteca Centrală de Stat.

De apariția și continua dezvoltare a acestui sistem se leagă în mod nemijlocit geneza și dezvoltarea activității specifice de bibliotecă, pe care noi o numim munca metodică.

Activitatea metodică este o preocupare relativ nouă în viața bibliotecilor noastre, proprie de altfel — prin definiție — biblioteconomiei socialiste. Mult prea amplă și variată, ea nu poate fi pe deplin definită printr-o frază, așa cum sînt silite s-o facă dicționarele de specialitate. Totuși, lapidar, putem spune că munca metodică este în esență *sprijinul sistematic, direct și indirect, acordat de o bibliotecă alteia (altora) în studierea și rezolvarea problemelor practice; acest sprijin se concretizează prin orientarea conținutului activității bibliotecare, prin generalizarea celor mai bune metode de organizare a bibliotecii și de servire a cititorilor și, în ultimă instanță, în dezvoltarea gândirii teoretice în domeniul biblioteconomiei.*

Fără a confunda munca metodică cu cea bibliografică, practica bibliotecilor de masă a legat laolaltă aceste două activități — fapt firesc, deoarece amîndouă se înfîlesc pe terenul comun al organizării și îndrumării lecturii, completîndu-se reciproc.

Îmbinînd activitatea de îndrumare, instruire și control cu cea redacțională și didactică, nucleele metodice din cadrul bibliotecilor studiază nevoile de lectură ale populației și, în funcție de cerințe, perfecționează neconținut metodică muncii cu cititorii, ca și aceea de propagandă a cărții. Prin crearea de unități model, prin organizarea schimburilor de experiență, prin cursurile de bibliotecari, cît și prin multe alte mijloace, se realizează pe scară tot mai largă răspîndirea metodelor și inițiativelor valoroase. Lucrările metodice destinate activității de masă, buletinele informative apărute în cadrul celui de-al III-lea concurs bienal — o formă deosebit de eficace în îndrumarea bibliotecilor — marchează un conținut și o formă tot mai bună.

În focul activității practice s-a conturat o funcție nouă în rîndurile lucrătorilor din biblioteci, aceea de „metodist” care, tînde să întruchiepeze figura bibliotecarului de tip nou, entuziast, înzestrat și multilateral pregătît. Metodistul trebuie să fie nu numai un om cu o solidă cultură generală și pregătire ideologic-politică, un bibliotecar în continuă desăvîrșire, dar și un talentat pedagog și un bun mînuitor al condeiului. Manifestînd inițiativă în executarea lucrărilor științifice (în prelucrarea unui anumit sector din activitatea bibliotecii: achiziții, catalogare, informare bibliografică etc.) și organizatorice, metodistul se numără printre cei mai avîntați și destoinici lucrători din biblioteci. El este nu numai un specialist, în sensul cel mai propriu al cuvîntului, ci și un activist cultural.

Or, în activitatea bibliotecilor noastre, în acest domeniu mai ales, practica a luat-o cu mult înaintea teoriei, impunînd soluții și metode care se cer dezbătute și generalizate la scara întregului sistem al bibliotecilor publice. În cele ce urmează, vom analiza unele aspecte ale activității metodice a Bibliotecii regionale Banat, căreia îi vor urma — nădăduim — și altele de aceeași natură.

Anul celui de-al II-lea concurs bienal s-a încheiat cu rezultate pozitive în munca de răspîndire a cărții în regiunea Banat. Pentru colectivul bibliotecii regionale acest concurs a prilejuit descoperirea și valorificarea unor resurse proprii, care

vreme îndelungată rămăseseră în stare latentă. Repetatele analize, făcute în cursul și la sfârșitul întrecerii, au sintetizat și scos în evidență problemele care reclamau un plus de atenție și de efort. Lichidarea decalajului care exista, în ceea ce privește nivelul activității cu cartea, în raioane cu posibilități asemănătoare; stabilirea unei juste corelații între cantitatea și calitatea muncii bibliotecilor; mai buna organizare a fondurilor și cataloagelor — iată o parte din aceste probleme. Dacă la acestea vom adăuga și necesitatea ca bibliotecile din regiune să imprime un conținut mai concret muncii de masă, vom avea principalele coordonate între care urmează să acționeze munca de îndrumare metodică.

Înainte de a trece la diferite aspecte organizatorice, să precizăm raporturile dintre activitatea metodică și cea bibliografică. Putem oare vorbi de o delimitare strictă între aceste două activități? Din punctul de vedere al legăturii lor cu viața, cu problemele concrete ale practicii bibliotecare, desigur, nu. În bibliotecile de masă, activitatea metodică și bibliografică sînt două stadii ale uneia și aceleiași munci, dar împlinirea lor nu anulează specializarea lucrătorilor. Această specializare vizează mai ales propaganda pentru diferitele categorii de publicații (publicații social-politice, tehnice, agrozootehnice, de artă și literatură, publicații pentru copii), sau unele ramuri ale muncii de bibliotecă.

Biblioteca regională Banat a făcut o repartizare a sarcinilor în cadrul serviciului avînd în vedere, pe de o parte, răspunderea fiecărui lucrător pentru activitatea bibliotecilor din raioane, pe de altă parte, specializarea lui în propaganda diferitelor categorii de publicații. Semnalăm însă ca o lipsă serioasă faptul că aceste repartizări fluctuează de la un trimestru la altul, lipsindu-i pe lucrătorii serviciului respectiv de continuitate în activitatea rodnică începută. De asemenea, credem că o repartizare care să conste din împărțirea serviciilor pe unele probleme ale muncii de bibliotecă (catalogare, completarea fondurilor, îndrumarea lecturii etc.), se impune de la sine. Aceasta implică, desigur, o mai strînsă colaborare a colectivului metodic cu celelalte servicii ale bibliotecii. Preocuparea metodiștilor pentru diferite probleme ale muncii cu cartea în cadrul bibliotecii regionale, trebuie să fie o premisă a studierii și popularizării experienței înaintate în domeniul respectiv. Deci, colaborarea dintre serviciul metodic-bibliografic și alte servicii ale bibliotecii nu trebuie văzută doar ca o muncă prestată de unul sau mai mulți metodiști în cadrul unui serviciu, ea trebuie să înmănușeze laolaltă cu atributul competenței, pe cel al noutății creatoare în aplicarea diferitelor metode de muncă, pentru a constitui, pe drept cuvînt, o contribuție la teoria și practica bibliotecară. Pornind de la principiul că biblioteca regională trebuie să fie un laborator al muncii cu cartea, vom înțelege și responsabilitatea lucrătorilor serviciului metodic-bibliografic în colaborarea cu celelalte servicii pe care ei, cei dinții, sînt chemați s-o facă tot mai strînsă.

Ținînd seama că un număr din ce în ce mai mare de cititori se adresează bibliotecii timișorene cu cereri privind diferite informații de ordin bibliografic, s-a trecut la înființarea unei secții de informare bibliografică, deservită de doi bibliotecari care lucrează în două ture. Principala lor sarcină constă în a-i servi pe cititori cu informații bibliografice orale și scrise. Desigur, o asemenea formă de activitate merită toată atenția. Aceasta însă nu trebuie să ducă la o rupere a secției de informare bibliografică de restul colectivului metodic. Numărul restrîns de metodiști și bibliografi cere folosirea celor doi lucrători și la întocmirea diferitelor materiale pentru uzul bibliotecilor din regiune.

O problemă de mare urgență este organizarea aparatului de informare bibliografică a serviciului. În această direcție, Biblioteca regională Banat a depus unele eforturi: alcătuirea unor rafturi cu publicații de specialitate, materiale de referință etc. Toate acestea trebuie completate cu o serie de fișiere tematice, și de recenzii, liste bibliografice etc., care să întreprindă documentația, dîndu-i elasticitatea și eficiența dorită. Atîta timp cît aceste indispensabile instrumente de lucru nu vor fi puse la punct, nu va putea fi vorba de o activitate bibliografică corespunzătoare.

Pentru organizarea și definitivarea aparatului de informare, colectivul metodic trebuie să discute și să dea sugestii în ceea ce privește structura aparatului, alcătuirea și ținerea lui la zi etc. Altminteri, acest valoros ajutor al muncii bibliotecare tinde să se transforme într-o îngrămădire haotică de publicații și de fișe căreia nimeni să nu-i mai dea de rost.

Vizitînd bibliotecile raionale Orșova și Moldova-Nouă n-am constatat o preocupare deosebită în organizarea aparatului de informare. Credem că în atenția

metodiștilor va trebui să figureze și ajutorul pe care ei vor trebui să-l dea la organizarea acestui instrument de muncă, evitându-se unele „colțuri metodice” pur decorative, în care publicațiile de specialitate sînt încadrate de flori și panglici, vrînd parcă să probeze în felul acesta nefolosirea lor la infinit. Neglijarea acestei îndatoriri duce la o defectuoasă muncă de informare și la alcătuirea unor lucrări bibliografice „după ureche”.

ÎNDRUMAREA TREBUIE SĂ AIBĂ CARACTER CONCRET

modul direct și eficace în care poate fi acordat ajutorul metodic calificat.

Din cele 400 de zile de deplasare preconizate în planul anual al Bibliotecii regionale din Timișoara, aproape jumătate au fost efectuate pînă la finele semestrului I. Tabelul de mai jos, în care am repartizat deplasările pe raioane (prima cifră reprezentînd numărul de deplasări, iar cea de-a doua numărul zilelor de deplasare făcute în raionul respectiv), este suficient de sugestiv.

TABEL SINOPTIC AL DEPLASĂRILOR DIN TRIM. I-II

Raionul	Lugoj	Moldova Nouă	Oravița	Orșova	Arad	Borovici	Deța	Sînnicolau	Făget	Caransebeș	Lipova	Reșita Timișoara	Total
Trim. I	4=8	1=4	2=3	6=34	8=32	1=8	1=8		1=1	1=1	1=5	4=7	30=111
Trim. II	3=5	2=9	4=9	4=7	1=5	2=7	2=5	2=11	5=5	2=3	-	3=4	30=70
Total	7=13	3=13	6=12	10=41	9=37	3=15	3=13	2=11	6=6	3=4	1=5	7=11	60=181

La același număr de deplasări înregistrate în cele două trimestre, în trim. II s-au făcut 41 de zile de deplasare mai puțin decît în primele trei luni ale anului. Și dacă durata medie a unei deplasări se cifrează la trei zile, mai concludent este faptul că aproape 40% din totalul deplasărilor nu au depășit o zi.

Numărul maxim de deplasări și de zile revine raioanelor Orșova (ceea ce corespunde planificării și necesităților) și Arad, un ajutor mai slab primind bibliotecile din raioanele Caransebeș, Făget, Deța, Sînnicolau și Sînnicolau, adică tocmai cele a căror rămînere în urmă era semnalată în darea de seamă asupra activității din trim. I. De altfel, raioanele Sînnicolau (în trim. I) și Lipova (în trim. II) au fost total omise din itinerariile metodiștilor.

Sistemul deplasărilor de o zi nu este folosit numai de Biblioteca regională Banat. Nu este însă un secret pentru nimeni că o atare deplasare are un caracter pur accidental, în sensul că ea se efectuează ad-hoc, în funcție de posibilitățile de transport. Nici vorbă nu poate fi de pregătirea unei asemenea deplasări, și practic ea se soldează cu puține rezultate palpabile. Oricît de îndemînat și operativ ar fi metoștistul, în cele cîteva ore la care se reduce de regulă o asemenea deplasare, el nu poate decît să „fotografice” situația din biblioteca respectivă și să facă recomandări de circumstanță. Prin urmare, cît mai puține deplasări de o singură zi și numai în cazuri excepționale!

Metodiștii bibliotecii din Timișoara fac, bineînțeles, și deplasări de mai mari proporții, cu respectarea obișnuitelor cerințe de pregătire și organizare a lor. Un exemplu bun îl constituie deplasarea unei brigăzi de lucrători ai bibliotecii, în frunte cu directorul acestei instituții, în raionul Orșova.

Pe baza unei tematici stabilite anticipat — patru bibliotecari ai bibliotecii regionale au cercetat timp de opt zile și au dat ajutor atît bibliotecii raionale cît și bibliotecilor comunale din raionul Orșova. Un referat amplu, documentat.

a fost prezentat la încheierea deplasării în fața unui larg activ cultural convocat de Comitetul raional de cultură și artă, iar principalele constatări și concluzii au fost dezbătute și în coloanele ziarului timișorean „Drapelul roșu”.

Ca rezultat concret al acestei acțiuni, activitatea Bibliotecii raionale din Orșova a fost pusă pe baze mai solide, pulindu-se trece la accesul liber la raft al cititorilor.

Metodiștii iau parte și la brigăzile organizate de Comitetul regional de cultură și artă, urmărind cu precădere îndeplinirea prevederilor planului de măsuri adoptate cu prilejul consfătuirii regionale de analiză a desfășurării concursului bienal. Sinteze scrise ale acestor deplasări sînt transmise comitetelor executive ale sfaturilor populare și, uneori, presei.

Stilul de muncă al metodiștilor bibliotecii regionale, imprimat în oarecare măsură și lucrătorilor din bibliotecile raionale, impune cîteva observații. Este vorba, mai întîi, de tendința spre un adevărat „cult al cifrelor”. Practicată uneori cu prețul neglijării problemelor de conținut și a metodelor care trebuie să conducă la realizarea indicilor principali ai activității unei biblioteci, acest cult duce la extazierea în fața unor cifre care aparent probează o muncă intensă. Așa se explică ușurința cu care atît delegatul bibliotecii regionale, cît și cel al bibliotecii raionale au trecut peste etapa controlului și a confruntării cifrelor cu realitățile pe care ele le exprimă în Biblioteca comunală din Moldova-Veche, de pildă. S-ar fi convenit ca aceștia — plecînd de la bilanțul anului trecut și avînd în vedere posibilitățile existente — să-și dea seama că sarcina atragerii la bibliotecă a întregii populații apte pentru lectură din comună, este prematur pusă și să prevină astfel formalismele la care a ajuns această unitate.

De cele mai multe ori terenul pune în fața metodistului aflat în deplasare un număr înfinit de chestiuni de natură administrativă (local necorespunzător, procurare de mobilier și combustibil, nefolosirea alocațiilor pentru cărți etc.). În pofida precedentului creat pe alocuiri, asemenea preocupări urmează să aparțină exclusiv organelor locale de stat și bibliotecarilor înșiși care au datoria să le soluționeze fără să aștepte intervenția delegatului regional (raional). Pus în fața unor situații de acest gen, metodistul are doar obligația de ale semnala forurilor competente. Depășirea metodistului trebuie să folosească înainte de toate la controlarea, studierea și rezolvarea cu competență a problemelor propuse în planul de deplasare și care reclamă sprijinul său ca specialist. Așa cum s-a procedat cu prilejul deplasărilor făcute în raioanele Deta, Bozovici etc.

Dar dacă, de exemplu, delegatul bibliotecii regionale constată, în luna mai a. c. că Biblioteca comunală din Sinmartin a realizat de la începutul anului un indice de lectură scăzut, consemnînd aceasta în informare, stabilindu-se sarcina metodistului respectiv în îndreptarea situației, apoi face recomandări Comitetului raional de cultură și artă; iar ulterior totul e dat uitării — atunci în ce constă caracterul concret al îndrumării și cum se reflectă eficacitatea muncii metodice?

Fără continuitate și concentrare asupra a ceea ce este esențial, fără folosirea tuturor mijloacelor de exercitare a controlului asupra îndeplinirii sarcinilor atît de către Comitetele de cultură și artă, cît și de biblioteca regională — eforturile metodiștilor riscă să se risipească în preocupări mărunte și cu rezultate mediocre.

CALITATEA ÎNSEAMNĂ EFICACITATE

O atenție deosebită acordă Biblioteca regională Banat problemeor legate de elaborarea materialelor metodice și bibliografice. Colectivul serviciului metodicobibliografic a întocmit anul acesta lucrări care, prin tematică și prin realizarea lor, atestă preocuparea sa pentru calitate, pentru un conținut cît mai bogat. O serie de montaje literare (*Colocviu cu tineretea*, *Pagini de literatură închinete zilei de 1 Mai*, *St. O. Iosif*), concursuri (*Electricitatea în slujba omului*), liste bibliografice (*În ajutorul deputatului*, *Pentru o mai bună orientare a lecturii tineretului*), scrieri metodice (*Munca cu cartea în perioada campaniei agricole*), buletine informative (buletinul nr. 3 reține cu deosebire atenția prin cuprinsul său variat) etc., întregesc tabloul unei activități laudabile.

Atît tematica materialelor metodice și bibliografice, cît și lucrările propriuzise sînt discutate în cadrul consiliului metodic, din care fac parte lucrătorii serviciului, cît și șefii celorlalte servicii ale bibliotecii. Discuția în colectivul metodic cheazăuște în parte succesul materialului ce se elaborează. Răsfoind

registru în care sînt consemnate atît discuțiile pe marginea unor seri literare, cit și scrisori metodice, sau liste bibliografice etc. ne-am dat seama că de multe ori acestea s-au transformat în adevărate dezbateri, nu numai asupra lucrării respective, ci și asupra unor probleme privind specificul muncii cu cartea în acea perioadă, a utilității și importanței unor anumite materiale etc.

Un alt aspect pozitiv al acestei activități rezidă în atenția ce se acordă materialelor metodice și bibliografice elaborate de B.C.S., de bibliotecile din cuprinsul regiunii sau de către alte biblioteci din țară. Aceasta contribuie la cunoașterea experienței altor biblioteci. În termen de maximum trei zile, materialele tipărite de B.C.S., sînt distribuite bibliotecilor din regiune, exemplarele rămase trecînd în fondul documentar al serviciului. De asemenea, cele mai valoroase materiale, trimise de diferite biblioteci regionale, sînt strînse într-un caiet intitulat: „Să învățăm și să aplicăm experiența bibliotecilor din alte regiuni”.

Cît despre lucrările metodice și bibliografice elaborate de bibliotecile raionale, biblioteca regională le privește cu toată seriozitatea și ajutorul său concret constă în obligația bibliotecilor din cuprinsul regiunii de a trimite la centru fiecare material întocmit, cit și a Bibliotecii regionale de a răspunde în scris cu observații și sugestii. De pildă, Biblioteca raională Lugoj a întocmit o seară literară *George Coșbuc — poetul țărănimii*. După ce secția metodică a analizat materialul, ea s-a grăbit să răspundă printr-o scrisoare. În elaborarea unor lucrări, secția metodică colaborează strîns cu bibliotecile din regiune. În această privință putem cita colaborarea secției metodice cu Biblioteca raională Moldova-Nouă care a întocmit o călătorie pe hartă (*Destrămarea sistemului colonial*) sau cu Biblioteca raională Arad (*Călătorie în bazinul legumicol al Aradului*).

Subliniem totodată preocuparea ca materialele serviciului metodic-bibliografic să oglindească realitățile vieții economice, sociale și culturale ale regiunii. Ne gîndim mai ales la „călătoriile” pe harta regiunii, la o serie de liste bibliografice, la concursuri, la teme de expoziții etc., care se încadrează just în problematica muncii politice de masă desfășurată în regiune sub conducerea organelor de partid.

O altă preocupare a colectivului metodic este și îmbunătățirea propagandei cărții în rîndurile tineretului. În această privință cităm inițiativa acțiunii *Tineretul mai aproape de viață*, întreprinsă în colaborare cu comitetul regional U.T.M., la care participă organizațiile U.T.M. și toate bibliotecile din cuprinsul regiunii. Pentru uzul lor, serviciul metodic-bibliografic a redactat o culegere în care, pe lîngă o serie de indicații privind desfășurarea acțiunii, figurează și cîteva materiale pentru unele manifestări de masă: un concurs „Cine știe, cîștigă”, o listă de recomandare *Pentru o mai bună orientare a lecturii tineretului*, tematica și planul unei expoziții oglindind viața tineretului în anii construcției desfășurate a socialismului.

Unele probleme de tehnică bibliografică, precum și ținuta stilistică și grafică a materialelor elaborate cer o atenție sporită din partea colectivului metodic. Înșușirea regulilor de descriere bibliografică, de sistematizare și aranjare a publicațiilor în cuprinsul unei liste de cărți, să zicem, trebuie să constituie o preocupare la fel de serioasă ca și cea față de conținutul materialului respectiv. O lucrare atît de importantă cum este *Calendarul muncilor agricole*, n-ar cuprinde inadvertențe dacă s-ar fi acordat o mai mare atenție regulilor elementare de tehnică bibliografică.

GRIJA PENTRU BIBLIOTECARI

În preocupările Bibliotecii regionale Banat intră și problema calificării cadrelor de bibliotecari. Astfel, în primăvara acestui an s-a desfășurat la Arad un curs de inițiere cu bibliotecarii comunali din regiune. Acest curs a dat rezultate bune, bibliotecarii școlarizați și-au însușit o serie de cunoștințe de specialitate. Colectivul de lectori din care au făcut parte metodiștii de la biblioteca regională și unii lucrători de la Biblioteca raională Arad, a muncit mult. Pentru viitoarele cursuri va fi nevoie ca lectorii să prezinte din timp planurile de lecții pentru discuție în colectivul de lectori, căutîndu-se să se precizeze totodată, pe lîngă temele teoretice, și cele ale orelor de seminar și practică.

Cade în sarcina metodiștilor de a îndruma și controla sistematic desfășurarea seminariilor raionale. Din păcate, în prima jumătate a anului ei au fost prezenți doar la șase seminarii în cinci raioane (din cele 11 existente în regiune). Acest

lucru crează o situație nedorită, deoarece datorită lipsei de îndrumare, aceste forme de instruire a bibliotecarilor se desfășoară, oarecum, sub semnul improvizației (o excepție: Biblioteca raională Moldova-Nouă care a ținut în condiții corespunzătoare toate seminariile planificate pe anul în curs).

Același lucru se poate spune și despre practica nollor angajați pe lângă bibliotecile raionale. Este de datoria metodiștilor de a avea grijă de tematica și de modul în care decurge această practică. De obicei, ea este lăsată la voia bibliotecii raionale, uitându-se în felul acesta un lucru elementar: cele două săptămâni de pregătire trebuie să comunice viitorilor bibliotecari câteva noțiuni fundamentale fără de care primii pași în meserie nu sînt de conceput.

În încheiere, trebuie să subliniem grija pe care Comitetul executiv al Sfatului popular regional Banat și Comitetul regional de cultură și artă o manifestă pentru îndrumarea și orientarea activității acestui sector al bibliotecii regionale, considerîndu-l pe drept un laborator pentru elaborarea metodologiei și un factor de seamă în realizarea obiectivelor urmărite în domeniul muncii cu cartea în regiunea Banat.

Activitatea bibliotecii regionale, care se amplifică pe zi ce trece, cere ca aceeași grijă să se manifeste și față de situația sediului bibliotecii care a devenit cu totul neîncăpător pentru o instituție atît de importantă.

Colectivul metodic al Bibliotecii regionale Banat depune eforturi meritorii pentru descoperirea și promovarea metodelor noi, înaintate în muncă, în vederea găsirii unor forme variate și continua îmbunătățire a conținutului activității bibliotecilor. Dar, ca orice operă temeinică, această muncă trebuie pregătită în amănunțime. Studiile asupra diferitelor probleme (care de altfel figurează în planul de muncă al Bibliotecii regionale Banat), cer să fie adîncite cu o minuțiozitate într-adevăr „metodică”, în strînsă legătură cu practica, cu viața de fiecare zi a bibliotecilor din regiune.

Colectivul metodic, format din lucrători pasionați de munca pe care o fac, trebuie să persevereze în acest domeniu, pentru a-și aduce, în felul acesta, contribuția tot mai substanțială la ridicarea nivelului activității bibliotecilor din cuprinsul regiunii Banat.

W. AUERBACH, C. OLAREANU

INTERVIUL NOSTRU

CU SCULPTORUL VIDA GEZA DESPRE... CĂRȚI

Pornind de la obișnuita promisiune a reporterului de a nu-i răpi decît 5 minute, l-am rugat pe sculptorul Vida Geza să ne spună, în cîteva cuvinte, părerea sa asupra literaturii destinate artelor plastice. Ne-am adresat maestrului Vida Geza în tripla calitate de președinte al Comitetului regional pentru cultură și artă, de pasionat colecționar al operelor beletristice și de sculptor, firește.

Vida Geza: Am salutată apariția fiecărei cărți care a dat posibilitate masei largi a iubitorilor de frumos să pătrundă în taina culorilor, a liniilor și a formelor. Faptul că lucrările editate se epui-

zează la scurtă vreme de la apariție, este un indiciu al nerăbdării cu care sînt așteptate.

Reporter: Au corespuns așteptărilor?

Vida Geza: Las pe seama criticilor această delicată misiune de a-și spune părerea. Vreau să vorbesc despre ceva care mă preocupă de multă vreme, tot în legătură cu ceea ce așteaptă cititorii de la cărțile de artă plastică. Popularizarea într-o masă cit mai largă de oameni a creațiilor din domeniul artelor plastice suferă, după părerea mea, de unilateralitate. Sînt reproduse lucrările marilor pictori, sculptori — clasici și contemporani — romîni sau de peste hotare. Se organi-

zează expoziții în multe orașe ale țării. Cred că, în cunoașterea artei populare, însă, sîntem deficitari. Marii artiști își au împlinite adînc rădăcinile creației în izvorul nesecat al artei populare mereu proaspătă, plină de sensuri adînc umane. Creația folclorică, mă refer la cea din domeniul plasticii, este neînchipuit de bogată, diferă ca mod de exprimare de la o regiune la alta a țării. Dar a cunoaște aceste comori este mai dificil.

Reporter: Sînt cumva inaccesibile?

Vida Geza: Nu. Sînt prea puțin valorificate. Fiindcă vorbim de cărți pot să spun că studii de circulație mai largă, care să se ocupe de arta populară sînt insuficiente. Am găsit în biblioteci lucrări despre opera marilor pictori, dar despre arta populară foarte puține.

Reporter: Și ar avea căutare.

Vida Geza: Desigur. Ar fi un mijloc eficace de educare artistică a oamenilor, de cunoaștere a imensei bogății folclorice a poporului nostru. Mai ales că, în trecut fie vorba, unitățile de artizanat existente, nu prea fac deosebiri în ceea ce privește specificul regional. Sper ca această lacună să nu persiste multă vreme.

Reporter: Ați amintit de existența în fondul bibliotecilor a unor lucrări de artă plastică. Ținînd seama de mijloacele de care dispun, ar avea posibilitate bibliotecile să organizeze o largă propagandă sistematică a lucrărilor de artă plastică?

Vida Geza: După părerea mea, bibliotecarii au chiar obligația profesională de a-și asuma o asemenea sarcină, bineînțeles, cu condiția ca să dispună de lucrări suficiente.

Reporter: După cum cred că ați constatat și dvs., în bibliotecile din regiune nu se întreprind asemenea acțiuni.

Vida Geza: Aici este și o vină a noastră, a artiștilor plastici. Am scăpat din vedere posibilitățile oferite de contactul mai strîns cu bibliotecile în stabilirea unei legături multilaterale cu amatorii de frumos.

Reporter: Aveți cumva vreun proiect în această privință?

Vida Geza: Da. Este drept, noi, artiștii plastici, nu prea sîntem meșteri la vorbă. Mai ușor ne exprimăm gîndurile cu ajutorul penelului sau al daltei. Dar intenționăm să ajutăm bibliotecile în organizarea unor acțiuni menite să cultive gustul pentru frumos, să întregască activitatea de formare multilaterală a cititorilor.

Reporter: Sub ce formă ați vedea o asemenea acțiune?

Vida Geza: Cred că simpozioanele ar putea deschide seria acțiunilor dedicate artelor plastice. Mi-am și propus, de altfel, să discut cu colegii mei din Baia Mare pentru încheierea unei colaborări cu biblioteca regională în organizarea unui simpozion.

Reporter: Ne-ați putea dezvălui tema sau ne rezervați o surpriză?

Vida Geza: Poate un pictor român, poate folclorul maramureșean. Alegerea rămîne încă în discuție.

Țîmpul maestrului Vida Geza, solicitat deopotrivă pe tărîmul creației cit și pe cel al muncii obștești, este împărțit cu multă chibzuință, așa că... ne-am retras. Nu înainte însă de a-i mulțumi în numele cititorilor revistei noastre.

Anne-Marie MIHAI

CARTEA TEHNICĂ ȘI DE ECONOMIE INDUSTRIALĂ ÎN SPRIJINUL PRODUCȚIEI

La poalele dealului Osoi, acolo unde învățatul domn moldovean Dimitrie Cantemir semnala într-o celebră lucrare academică *Descriptio Moldavie* existența unor bogate zăcăminte de păcură, folosite atunci numai pentru unsul osiilor de la căruță, dar transformate două secole mai tîrziu în neprețuite comori de „aur negru” al adîncurilor, la Lucăcești, a crescut în ultimul deceniu un oraș nou, orașul petrolitilor de la Moinești și de pe toată valea Zemeșului.

Aici a apărut o dată cu blocurile de locuințe și imensele spații verzi o cetate pașnică a socialismului, un club de proporții monumentale, cu săli de spectacole, jocuri și repetiții, cu o bogată bibliotecă.

Am trecut pragul acestei biblioteci într-o frumoasă dimineață de iulie, cînd tîcînitul sacadat al pompelor de extracție și scrișnetul adînc al sapeilor rotative se împletea cu larma caracteristică vacanței într-o fantastică simfonie a muncii și a vieții. Venisem mînat de dorința de a

cunoaște mai îndeaproape activitatea unei biblioteci care s-a situat pe primul loc în faza regională a concursului între bibliotecile sindicatelor.

Direct, fără ocolisuri și generalități, tov. Vivoschi R., bibliotecar cu îndelungată practică culturală, a adus în centrul discuției un element esențial, fără de care activitatea unei biblioteci sindicale se pierde în neant: producția. „De la producție pornesc toate acțiunile cu cartea tehnică și social-politică pe care le organizăm și în producție le ascultăm ecoul, le urmărim eficacitatea“. Curînd am putut alătura și alte elemente caracteristice pentru activitatea bibliotecii din Lucăcești: grija pentru calitatea manifestărilor de masă și căutarea efervescență a noului în formă și în conținut.

Spre a evita schematismul și monotonia care acompaniau întotdeauna prezentările de cărți tehnico-științifice, acestea au fost integrate în decursul anului 1962 în contextul unor manifestări mai ample, mai complexe și mai atractive — *întîlnirile cu evidențiații în întrecerea socialistă*. În cadrul unei asemenea întîlniri, un tehnician sau muncitor fruntaș susține un scurt referat tematic în strînsă dependență cu problemele concrete ale producției și experiența acumulată de el sau de colectivul în care lucrează, în organizarea locului de muncă, în folosirea judicioasă a timpului de lucru, în aplicarea diferitelor metode mai noi și mai eficiente de muncă, după care urmează una sau o suită de prezentări de cărți tehnice adecvate tematicii referatului, însoțite întotdeauna de mici expoziții mobile cu noutăți tehnico-științifice.

Prelungită și în anul în curs, această formă de propagandă a cărții tehnice a îmbrăcat un veșmînt și mai original — *demonstrațiile practice realizate pe baza unei cărți sau a unui capitol dintr-o publicație tehnică*. Prezentarea orală a cărții este completată și amplificată astfel printr-o demonstrație practică, la a cărei realizare a condus însăși studiarea metodelor ilustrate în conținutul lucrării sau capitolului respectiv. Cartea prinde viață, capitolele iau contururi precise în fața cititorilor muncitori.

Scopul unor asemenea acțiuni nu este explicarea detaliată a conținutului cărții, a metodelor de muncă prezentate în ea, deoarece o carte bună, mai cu seamă o carte tehnică, trebuie să fie așa de limpede scrisă, încît orice muncitor cu o cultură tehnică adecvată să poată descifra singur toate sensurile teoretice și practice ale conținutului. Prezentările de cărți însoțite de demonstrații practice

sînt chemate astfel să dovedească în mod concret numai posibilitatea aplicării metodelor avansate de muncă și eficacitatea cărții tehnice în multiplele sectoare ale producției industriale. Ele nu exclud și nici nu înlocuiesc lectura integrală a cărții — și realitatea a dovedit-o cu prisosință —, ci reprezintă o invitație la studiu, cititorul avînd formată deja imaginea totală sau parțială a rezultatelor finale, obținute, prin lectura ei, în îmbunătățirea producției și organizării muncii.

Demonstrația practică la strung susținută de tov. Bostan Ion, strungar fruntaș la Baza tubulară I.T.A.B.T.-Moinești, asupra capitolului „Organizarea locului de muncă“ din lucrarea *Cartea strungarului* de ing. V. Barbu (Buc., Editura tehnică, 1962) a fost precedată de prezentarea sumară a conținutului cărții și a capitolului care făcea obiectul manifestării. Cei peste 90 de strungari și mecanici de întreținere din ambele schimburi ale întreprinderii au urmărit în cel mai concret mod multiplele posibilități de îmbunătățire a producției pe care le oferă consultarea și transpunerea în practică a cunoștințelor acumulate în cărți. Cartea a devenit astfel, prin conținutul ei, o problemă de producție, iar de atunci lucrarea ing. V. Barbu a cunoscut o largă circulație în rîndul muncitorilor de la Baza tubulară.

Cea mai recentă manifestare de acest gen, organizată la 4 aprilie la Secția țimplărie-mobilă-Girlele a Întreprinderii Iprodcoop-Tg. Ocna pe baza capitolului „Organizarea procesului tehnologic într-o fabrică de mobilă și în atelierele de prelucrare mecanică a lemnului“ din lucrarea *Manual general de țimplărie* (Buc., Editura de stat didactică și pedagogică, 1961) a fost susținută — în partea teoretică — de Iancu Vasile, șeful secției, iar în partea practică, demonstrativă, de muncitorul Teres Constantin, evidențiat în întrecerea socialistă. Acțiunea a întrunit peste 140 de participanți, în rîndul cărora cartea prezentată într-un mod atît de sugestiv înregistrează de atunci o circulație continuă.

Un aspect inedit al activității bibliotecii Clubului „Mihail Sadoveanu“ din Lucăcești îl reprezintă *îmbinarea armonioasă a propagandei cărții tehnice cu popularizarea publicațiilor de economie industrială* în cadrul unor manifestări de masă comune și unitare.

Sub titlu comun „Tribuna muncii colective“ au fost reunite referate tematice, prezentări de cărți tehnice și de economie industrială și expoziții volante de bibliotecă. Pe baza lucrării *Ritmicitate*

de V. Pîrvănescu, apărută în 1961 în colecția „Cunoștințe economice” au fost luate în discuție în cadrul „Tribunei muncii colective” probleme legate de unele abateri de la disciplina socialistă a muncii la Baza tubulară și la Secția suprafață a schelei petrolifere Moinești.

În cadrul manifestărilor care s-au desfășurat la Baza tubulară, maestrul mecanic Jinga Vasile a susținut referatul cu tema „De ce abaterile de la disciplina socialistă a muncii dăunează îndeplinirii planului de producție?” și a prezentat cartea *Ritmicitate*, iar la Atelierele centrale I.T.A.B.T. referatul tov. Laslou Alexandru, președintele comitetului de secție al sindicatului, a răspuns la întrebarea „Ce înseamnă un minut pierdut în dauna producției”, folosind și recomandând *Micul dicționar economic* (în special articolele referitoare la prețul de cost, productivitatea muncii, economia întreprinderii socialiste, planul de măsuri tehnico-organizatorice) și lucrarea *Ritmicitate*.

Prezentarea publicațiilor de economie concretă a luat în acest an și forma unui ciclu de „consultății economice”, din care prima temă se referă la calitatea produselor, productivitatea muncii, căile de reducere a prețului de cost și este strins legată de conținutul broșurilor apărute în colecția „Cunoștințe economice” [Milentincanu, I. și Ene, I. — *Marca fabricii* (Calitatea produselor), Falcon, H. — *Prețul de cost al producției industriale*, Fotache, A. — *Productivitatea muncii în industria socialistă*].

Interesantă este de asemenea și acțiunea care se organizează lunar în schelă și în întreprinderile anexe, „Ziua calității”. În această zi se susțin referate și prezentări de cărți, au loc consfătuiri cu cititorii pe marginea cărților tehnice adecvate și a lucrărilor de economie concretă etc.

Pînă la 1 iulie caietul de evidență a activității bibliotecii înregistrase deja 72 de manifestări, dintre care aproape jumătate consacrate literaturii tehnice și social-politice. Un adevărat caleidoscop de manifestări bogate și atractive...

La plecare, pe fața bibliotecarului li-cărea totuși o umbră de nemulțumire...

„Disponem de prea puține publicații tehnice de nivel mediu și de popularizare destinate muncitorilor, iar alocațiile bugetare pentru procurarea de cărți sînt sub nivelul celor acordate anul trecut, deși cererea de carte a înregistrat creșteri substanțiale”.

La prima problemă, Editura tehnică ar putea răspunde prin intensificarea ritmului de publicare a lucrărilor de acest gen în toate ramurile industriale. În același timp, Consiliul local al sindicatelor va acorda fără îndoială aceeași sollicitudine problemei asigurării bazei materiale pentru procurarea de cărți, așa cum a sîrjit pînă în prezent bogata activitate de conținut a Bibliotecii din Lucăcești.

Cornel-Dimo DRĂGAN

DOCUMENTAREA TEHNICĂ ÎN SLUJBA INTRODUCERII TEHNICII NOI

PE MARGINEA UNEI EXPOZIȚII

Ideea organizării de expoziții ale publicațiilor tehnice nu este nouă. În mai toate întreprinderile pot fi întilnite asemenea forme de propagandă a cărții, fie cu caracter permanent, fie periodic. Expoziția organizată recent de către Consiliul local al sindicatelor din Hunedoara a adus însă un element nou, care atrage în mod deosebit atenția: este vorba de strădania organizatorilor de a demonstra concret posibilitățile pe care le oferă studiul literaturii tehnice pentru introducerea tehnicii noi în producție. S-a pornit, în acest scop, de la constatarea unanim

acceptată că drumul de la zecile de mii de pagini tipărite în numeroase limbi pînă la aplicarea conținutului lor în practica producției este un proces complex, dar de o mare importanță și eficacitate deosebită. Să luăm numai exemplul Combinatului siderurgic Hunedoara, a cărui arie de preocupări — producție de oțel, fontă, laminate — formează o biectul a zeci de reviste de specialitate din țară și de peste hotare. În fiecare lună, biblioteca uzinei primește peste o sută de titluri de reviste. În numeroase limbi, fără a mai menționa cărțile de

specialitate, broșurile, descrierile de standarde și brevete de invenții românești și străine, descrierile de inovații, referatele de la conferințe și sesiuni tehnico-științifice. Transformarea indicațiilor conținute de literatura tehnică într-un bun accesibil oamenilor muncii, în vederea folosirii sale în procesul introducerii tehnicii noi, este o sarcină a documentării tehnice. Expoziția pe care o analizăm a urmărit, prin mijloace specifice, același scop.

Stabilirea tematicii expoziției. Consiliul local al sindicatelor a organizat un colectiv din reprezentanți ai Consiliului inginerilor și tehnicienilor din oraș, ai birourilor de documentare și ai bibliotecilor tehnice din întreprinderile interesate (Combinatul siderurgic, Întreprinderea de construcții siderurgice, Exploatarea minierei Ghelar și Teliuc, precum și șantierul de construcții de locuințe). Colectivul a selecționat din noianul de probleme tehnice care se ridică în diferite întreprinderi, pe cele principale și de cea mai mare actualitate. În acest scop, au fost consultate planurile tehnice, planurile de măsuri tehnico-organizatorice, planurile tematice de inovații ale fiecărei întreprinderi. De asemenea, s-a stat de vorbă cu ingineri și muncitori frunțași din întreprinderi, pentru fixarea problemelor care, eventual, nu au reușit din cercetarea planurilor menționate. Problemele au fost apoi grupate pe industrii. În domeniul siderurgiei, de pildă, colectivul a reținut teme ca :

- procedee de fabricare a dolomitei metalurgice ;
- eficiența economică a cuptoarelor Martin ;
- tratamentul termic superficial al cilindrilor de laminor.

În perioada respectivă, asemenea probleme se aflau în studiu la Combinatul siderurgic Hunedoara și se cereau rezolvate, pentru a îngădui perfecționarea proceselor tehnologice. În domeniul construcțiilor, temele selecționate au avut ca obiect execuția și folosirea prefabricatelor, utilizarea materialelor plastice în construcții.

În urma selecționării, s-au reținut aproximativ 30 de teme pentru toate ramurile industriale la un loc. Prin urmare, un număr relativ restrâns, dar reprezentând cu adevărat principalele probleme ale producției întreprinderilor respective.

Ilustrarea tematicii cu material documentar. Fiecare grup de teme (pe ramuri industriale) a fost încredințat biroului de documentare, respectiv cabinetului tehnic al principalei întreprinderi dintre ramu-

rile reprezentate. De pildă, grupa de probleme siderurgice a fost încredințată biroului de documentare al Combinatului siderurgic Hunedoara. Birourile de documentare, împreună cu bibliotecile tehnice, au cercetat materialul documentar de care dispun în legătură cu temele date. În felul acesta, au fost selecționate reviste de specialitate, cărți, broșuri și alte materiale documentare pentru fiecare temă în parte. S-a avut grijă ca, în revistele alese, să figureze materiale fundamentale care răspund problemelor cuprinse în tematică.

Pentru ușurarea muncii de selecționare, au fost folosite fișierele documentare existente în biblioteci. Întrucât prezentarea unui grup de materiale pe o anumită temă implică dificultăți (textele care se referă la tema dată fiind în interiorul revistelor și cărților, la anumite pagini), s-a considerat utilă întocmirea de liste bibliografice pe teme — așa-numitele cercetări documentare. De pildă, pentru tema *Exploatarea cilindrilor de laminor*, au fost selecționate, pe baza fișierului documentar, două articole apărute în revista *Stal*. Cele două numere ale revistei au fost puse la dispoziția organizatorilor expoziției. Dacă ele ar fi fost expuse ca atare, n-ar fi spus mare lucru, deoarece ar fi reprezentat doar două coperte de revistă. De aceea, concomitent, s-a întocmit și cercetarea documentară, cu următorul text :

EXPLOATAREA CILINDRILOR DE LAMINOR

Sokolov, V. A. și Levina, G. S.
MĂRIREA DURABILITĂȚII CILINDRILOR DE OȚEL AI UNUI LAMINOR DE PLAT-BANDE.

În „Stal”, U.R.S.S., nr. 9, sept. 1962, p. 821—823.

Fridrihsen, V. K. și Sokolova, Z. N.
EXPLOATAREA CILINDRILOR UNUI LAMINOR SEMICONTINUU PENTRU LAMINAREA LA CALD A BENZILOR.

În „Stal”, U.R.S.S., nr. 9, sept. 1962, p. 817—821.

În cazul altor teme, cercetările documentare au cuprins zeci de titluri de cărți și reviste. Ilustrarea expoziției a fost astfel mult ușurată, iar întreaga expunere a materialului documentar a devenit limpede și sugestivă. Cu ajutorul cercetărilor documentare, s-a putut organiza o expoziție cu adevărat pe teme, căci, la fiecare grup de materiale documentare, selecționat pe o anumită temă, s-a adăugat cercetarea corespunzătoare. Pe baza acestei cercetări de literatură,

vizitatorului a obținut posibilitatea de a urmări ce materiale există pe tema dată și să le și consulte pe loc, edificându-se astfel asupra avantajelor documentării tehnice.

În afară de prezentarea materialelor documentare pe probleme, organizatorii expoziției au ținut seama și de gruparea materialelor pe ramuri industriale principale. Fiecare ramură a avut standul ei, iar în cadrul fiecărui stand materialul a fost expus pe probleme. Panourile și graficele expuse în dreptul standurilor pe ramuri au slujit unei mai bune ilustrări a obiectului expoziției. Astfel, pentru fiecare ramură au fost confecționate panouri cu fotografii care ilustrau cite un procedeu tehnologic modern sau o metodă avansată de muncă aplicată de întreprinderile din oraș în urma studierii materialului documentar de specialitate. Panourile erau însoțite de date și cifre privind eficiența economică a introducerii în producție a procedeelor corespunzătoare. Aceluiași țel i-au servit și graficele expuse.

Un loc important l-au ocupat graficele care înfățișau activitatea birourilor de documentare, a bibliotecilor tehnice din întreprinderile orașului și creșterea numărului cititorilor și cărților difuzate.

Organizatorii expoziției au urmărit să instruiască pe vizitatori în folosirea izvoarelor de documentare aflate la îndemână în interiorul întreprinderilor, deci în bibliotecile tehnice ale acestora, cât și a celor care pot fi procurate din alte surse. Este vorba despre cercetările documentare efectuate de I.D.T. pentru cele mai importante teme care au format obiectul expoziției. Aceste cercetări au fost și ele expuse la standurile problemelor respective și au putut fi studiate de către vizitatori. S-a extins astfel mult câmpul de informare al vizitatorilor asupra numeroaselor materiale documentare de valoare, a căror folosire aduce o contribuție de seamă la rezolvarea problemelor de producție.

Manifestări de masă cu prilejul prezentării expoziției. S-a întocmit un program de activitate al expoziției, în scopul

vizitării organizate a acesteia. În funcție de specificul întreprinderilor, s-a asigurat și asistența tehnică corespunzătoare prin lucrători de înaltă calificare, buni cunoscători ai materialului expus. Ei au prezentat grupurilor de vizitatori (muncitori, ingineri și tehnicieni din industria minieră, de la cocserie, furnale, oțelărie, laminare, turnătorii și prelucrare, construcții) materialele expoziției, explicându-le și modul cum trebuie folosite pentru documentarea tehnică în problemele date.

S-a urmărit, în mod special, ca vizitatorii să fie antrenati în dezbaterile problemelor informării tehnice, în așa fel încât să li se stimuleze și pe această cale interesul pentru studierea literaturii tehnice. În acest scop, s-au folosit unele metode reușite. Pe mesele din incinta expoziției au fost expuse un număr de formule în care vizitatorii notau problemele studiate cu prilejul vizitării expoziției. Din aceasta s-a putut observa ce probleme îi preocupă în mod deosebit pe specialiști, ce alte materiale, în afara celor prezentate la expoziție, ar considera util să fie procurate, traduse etc.

S-au dat zeci de răspunsuri din fiecare ramură mai importantă. Pe baza lor au fost sintetizate importante concluzii, care au fost aduse la cunoștința conducătorilor întreprinderilor, cabinetelor tehnice și bibliotecilor tehnice. La încheierea expoziției, reprezentanți ai tuturor întreprinderilor au luat parte la o consfătuire condusă de Consiliul local al sindicatelor. Aici s-au analizat învățămintele trase de pe urma organizării expoziției și s-au făcut unele recomandări în legătură cu întărirea unităților de documentare și bibliotecilor tehnice din întreprinderi, mai buna organizare a documentării tehnice în scopul valorificării mai depline a tezaurului de experiență înaintată și de progres tehnic aflat în paginile cărților, revistelor și celorlalte materiale documentare.

Ing. E. ADLER

CONCURSUL

„IUBIȚI CARTEA“

PRIN REGIUNEA OLTENIA

Publicarea noului Regulament al concursului a coincis pretutindeni cu o pronunțată reactivizare a preocupărilor pe făgașul aplicării mai fructuoase a acelor măsuri care pot stimula creșterea interesului pentru citit. În regiunea Oltenia, noua etapă a muncii în această latură a fost inaugurată printr-o campanie de însușire minuțioasă a Regulamentului, prin reevaluarea și recomandarea unor forme de activitate culturală care își afirmaseră posibilitățile de înruiere. Biroul Comitetului regional U.T.M., în colaborare cu Comitetul regional de cultură și artă și Biblioteca regională, s-a îngrijit de instruirea activelor U.T.M. de la regiune, raioane și comune, a bibliotecarilor salariați și cu muncă obștească. În baza indicațiilor Comitetului Central al Uniunii Tineretului Muncitor, a fost reorganizată și instruită Comisia regională a concursului, care și-a alcătuit apoi un plan special de acțiune. Membrii comisiei au fost repartizați pe raioane, pentru a impulsiona constituirea comisiilor raionale de concurs. S-a urmărit, în continuare, responsabilitatea cu care aceste comisii organizează, îndrumă și controlează comisiile de concurs în comune sau grupuri de comune, în întreprinderi, instituții și școli.

Pînă la finele primului semestru, în regiune au fost înființate 821 de comisii. Concomitent, organizațiile U.T.M. și bibliotecile comunale s-au îndreptat spre asigurarea unei bune popularizări a concursului, folosind, în acest scop, adunările de organizație și întrunirile cultural-distractive ale tineretului, stațiile de radioficare, cit și unele metode bibliotecărești de propagandă a cărților din bibliografia recomandată (expoziții, vitrine, afișajul la loc vizibil, recenzii, prezentări, consfătuiri cu cititorii tineri ai bibliotecilor, concursuri „Cine știe, câștigă”, seri literare, simpoioane, procese literare). Utemiștii au dat sprijin efectiv bibliotecarilor în pregătirea manifestărilor de masă cu cartea, unele dintre ele desfășurându-se în cadrul adunărilor U.T.M. (comunele Fărcașu și Cordești din Raionul Oltețu, Godinești din Raionul Baia de Aramă, Școala medie din Corabia și Școala medie nr. 1 din Craiova etc.). Această a im-

primat concursului o și mai largă bază de masă, oferind o pildă mobilizatoare altor tineri încă neînscrși la bibliotecă.

Într-o serie de localități, organizațiile U.T.M. și bibliotecile au popularizat tabelele cu participanții la concurs și purtătorii insignei, menționind numărul mare al cărților citite de către aceștia și foloasele lecturii în pregătirea lor de viață (comunele Gruia, Raionul Vinju Mare, Bechet, Raionul Corabia, Jirov, Raionul Strehaia și altele). Înminarea festivă a insinelor în cadrul unor adunări U.T.M. (Izbiceni, Raionul Corabia, Roșt, Raionul Băilești etc.) a mărit gradul de stimulare a tineretului pentru această formă de cunoaștere a literaturii.

Tot în sprijinul concursului „Iubiți cartea” au fost folosite și unele emisiuni ale Studioului regional de radio. S-au remarcat, cu aceste prilejuri, activitățile bibliotecilor și organizațiilor U.T.M. pentru pregătirea colectivă a participanților la discuțiile finale (de exemplu, seriile literare pe tema „George Coșbuc” organizate la Căminele culturale din Malinești, Raionul Filiași, Pestișani, Raionul Tg. Jiu etc.), cit și unii tineri care s-au evidențiat în lectura cărților din bibliografia concursului.

Acest complex de acțiuni a determinat creșterea calității și randamentului muncii comisiilor de concurs. Sprijinite cu multă forță de organele și organizațiile U.T.M., ele au atras în concurs 21 149 de tineri, dintre care 8 753 fete. S-au mărit, concomitent, și rindurile purtătorilor insignei (5 381 tineri, dintre care 1 930 fete). Succese frumoase au obținut comisiile raionale de concurs Craiova (1 575 înscriși, 715 purtători ai insignei), Gilort (1 635 de înscriși, 685 de purtători ai insignei). Comisia orășenească Craiova (2 030 de înscriși, 924 de purtători ai insignei). Ele subliniază activitatea birourilor raionale și orășenești U.T.M. în îndrumarea muncii comisiilor de concurs din comune, întreprinderi, instituții și școli.

Consfătuirea organizată la Craiova de către biblioteca regională a avut menirea să instruiască toți bibliotecarii în direcția folosirii metodelor de atragere la lectură a cititorilor tineri, de propagandă a cărților din bibliografia concursului. Merită notată aici o scrisoare metodică a bibliotecii regionale în care sînt recomandate o serie de forme ale

muncii cu cartea adecvate tineretului. Materialul analizează în amănunt cazuri de atragere la bibliotecă a unor tinere colectiviste din comuna Căpreni, care, înconjurate cu multă atenție de către organizația U.T.M., au fost călăuzite spre lectură și au devenit cititoare fruntașe. Se descrie și influența cărții asupra dezvoltării atitudinii noi de viață a acestor tinere. Alcătuit pe baza constatărilor culese din bibliotecă, un astfel de material metodic oferă bibliotecarului unele învățăminte concludente în legătură cu îndrumarea copiilor.

Bibliotecile raionale au sporit, la rîndul lor, atenția pentru îmbunătățirea activității bibliotecilor comunale în îndrumarea lecturii tineretului. În Raionul Oltețu, de pildă, bibliotecarii comunali au fost instruiți atît în cadrul unor adunări U.T.M., cit și prin deplasări ale metodiștilor, schimburi de experiență, manifestări de masă model și scrisori metodice. Aceeași bibliotecă raională și-a alcătuit o evidență aparte, pe comune, asupra situației atragerii tinerilor în concurs și a lecturii acestora, a metodelor utilizate pînă în prezent în această direcție.

Față de munca depusă pe plan regional și raional, rezultatele bune ar putea fi, totuși, mai numeroase. Criticile pentru această situație trebuie adresate, în primul rînd, unor bibliotecarii comunali, care, lăsîndu-se în brațele rutinei, nu s-au interesat suficient de ridicarea pe ansamblu a muncii bibliotecilor ce le conduc, împietînd astfel și asupra atragerii tineretului la concursul pentru citirea literaturii. În unele comune din Raionul Filiași, numărul tinerilor înscrși la concurs este cu mult inferior posibilităților existente (21 de înscrși în comuna Poiana, 36 în comuna Tînjăreni, 25 la Butoiești). În aceleași comune, nu a fost antrenat la discuțiile finale nici un tînar.

În Raionul Oltețu, multe biblioteci nu păstrează o evidență separată a celor înscrși la concurs (comunele Dejoiu, Gorunești, Irimești), nu se interesează de îndrumarea lecturii tineretului în ansamblu (Laloș, Oveselu) și, ca rezultat, numărul celor antrenați la citirea bibliografiei recomandate este încă nesatisfăcător (pînă la 1 iunie, în comuna Făurești erau înscrși 11 tineri, la Stirbești — 8, la Valea Mare abia 5). Unii bibliotecarii, e adevărat mai puțini, nu cunosc suficient de exact noul Regulament (Laloș, de pildă), nu păstrează la sediul bibliotecii nici o documentație asupra concursului (Făurești, Gorunești, Irimești) sau nu mențin un contact efec-

tiv cu comisiile de concurs, ceea ce face ca munca lor să mai sufere de formalism (Scărișoara, Raionul Caracal, Pristol, Raionul Vinju Mare și altele). Se mai observă tendința de a se munci în salturi în atragerea cititorilor tineri și în îndrumarea lecturii lor (Făurești). Vina o poartă, însă, și bibliotecile raionale, care dau îndrumări generale, în manieră administrativă, omîtînd esențialul — metodele specifice ale muncii cu cartea. Nu este suficient să enunți și să repeți la nesfîrșit adevăruri generale, unanim cunoscute, despre necesitatea de a se munci mai profund pentru asigurarea bunului mers al concursului. Bibliotecarii așteaptă să li se prelucreze mai științific experiența pozitivă cristalizată în alte biblioteci din țară, să li se indice limpede și precis cum să procedeze pentru a nu rămîne la un nivel general de activitate în această direcție.

Firește că aceste lipsuri pot și trebuie să fie remediate pas cu pas. Comitetul regional U.T.M., preocupîndu-se cu atenție de situația concursului, și-a propus să instituie două colective formate din activiști U.T.M., lucrători ai Comitetului regional de cultură și artă și ai Secției de învățămînt, care să analizeze modul cum s-a aplicat noul Regulament al concursului și desfășurarea activității comisiilor de concurs într-o serie de raioane (Turnu-Severin, Segarcea, Oltețu, Balș și Caracal). În vederea generalizării experienței pozitive obținute pînă în prezent, vor fi organizate consfățuri cu responsabilii comisiilor de concurs și cu bibliotecarii, care vor fi instruiți asupra noilor forme și metode de popularizare a cărții. Totodată, vor fi confecționate noi afișe pentru popularizarea concursului, care vor fi trimise comisiilor raionale.

Biroul Comitetului regional U.T.M. va pune un mare accent pe instruirea și îndrumarea Comisiei regionale de concurs, pentru ca aceasta să poată ajuta mai substanțial comisiile raionale și orașenești. Se va urmări mai insistent activitatea comisiilor de concurs din gospodăriile agricole colective, S.M.T., șantiere de construcții și întreprinderi forestiere. Pentru concretizarea acestor măsuri, este însă, nevoie și de ajutorul bibliotecarilor. Ridicarea nivelului de ansamblu a muncii lor formează o condiție de căpătîi pentru atragerea a cît mai numeroși tineri la citirea literaturii. Regulamentul concursului a dat bibliotecilor un larg cîmp de acțiune. Aceasta nu înseamnă că ei pot munci fără ajutorul organizațiilor U.T.M. Colaborarea nemijlocită cu comitetele și birourile U.T.M. este și în

această direcție absolut indispensabilă. Bibliotecarii trebuie să sprijine munca politică a organizațiilor U.T.M. în rîndurile tineretului prin munca specifică de bibliotecă, folosind prestigiul și autoritatea utemiștilor asupra tineretului.

În marea lor majoritate, bibliotecarii sînt ei înșiși utemiști și chiar membri în birourile U.T.M. Ei pot folosi această calitate pentru a întări contactul permanent cu masa tineretului, pentru a-și spori influența pe care o exercită asupra cititorilor. Bibliotecile regionale și raionale nu trebuie să-i lase însă singuri. Oricît s-ar strădui, ei au nevoie de îndrumări sistematice, operative și bine gîndite. Odată îndeplinite aceste cerințe, s-ar crea toate condițiile pentru rezultate superioare celor cunoscute pînă acum.

Dinu HARALAMBIE

COLABORARE PERMANENTĂ— REZULTATE BUNE

PRIN REGIUNEA MARAMUREȘ

Atît în orașul Satu-Mare cît și în raion se resimte din plin, și în ceea ce priveș-

te desfășurarea concursului „Iubiți cartea”, colaborarea dintre organizațiile de masă și instituțiile de cultură.

Reorganizarea, în luna februarie, a comisiei raionale a concursului, iar a celor comunale și sătești în cursul lunii martie, a însemnat atragerea în componența acestora a unor oameni cu dragoste pentru munca culturală, care și-au privit cu seriozitate atribuțiile ce le reveneau. Rezultatele nu au întîrziat să se arate. După un semestru, 10 400 de tineri erau înscrși la concursul „Iubiți cartea”, iar 3 498 primiseră insigna de „Prieten al cărții”.

Ne-am oprit la întreprinderea „1 Septembrie” din Satu-Mare, unde lucrează un număr de 526 de tineri, în majoritate utemiști. La biblioteca sindicatului i-am întîlnit pe doi din membrii comisiei de concurs: bibliotecara și secretarul comitetului U.T.M. pe întreprindere. Îi așteptau și pe ceilalți membrii pentru a fixa data viitoarei discuții finale, a cincea în anul acesta. „Tinerii participă cu plăcere la concursul „Iubiți cartea” — ne-a relatat secretarul comitetului U.T.M. Mai ales de cînd a fost introdus noul regulament”. „De altfel și în conținutul lecturii lor se remarcă o îmbunătățire, ten-

dința spre lucrări mai valoroase, instructive” — a completat bibliotecara. „Ceea ce ne bucură — a continuat secretarul comitetului U.T.M. — este faptul că participarea tinerilor la acest concurs nu a rămas fără urmări. Unii dintre ei citeau și înainte; pentru aceștia parcurgerea bibliografiei a însemnat reîmprospătarea celor citite. Celorlalți însă, concursul le-a deschis gustul pentru citit. A fost, cum s-ar spune, doar începutul”.

Între timp bibliotecara îmi arată cîteva fișe de cititor. Gorög Ivan, lăcătuș, e pasionat după cărțile de călătorie și istorie. Îi place însă și beletristica. Ștefan Șimon, maistru turnător, a reușit să imbine armonios lectura cărților beletristice și a celor tehnice. Mariana Săraru, muncitoare la presă, deși are numai 19 ani și-a format un bagaj substanțial de cunoștințe din lumea cărților.

Organizația U.T.M. și biblioteca întreprinderii s-au ocupat îndeaproape de fiecare tînar pentru atragerea lui în rîndurile „prietenilor cărții”. Pînă acum, jumătate din ei poartă insigna concursului. 84 sînt proaspeții posesori ai acestei insigne. Comisia concursului și-a propus ca într-un viitor apropiat majoritatea tinerilor din întreprindere să devină prieteni ai cărții. Nu numai prin obținerea insignei ci, mai ales, prin continuarea acestei „prietenii” și pe mai departe.

Aceeași preocupare pentru atragerea tinerilor la bibliotecă am întîlnit-o și în comuna Cărășeu din raionul Satu-Mare. Primind sprijinul organizației U.T.M., biblioteca s-a orientat spre organizarea unor manifestări atractive, specifice tineretului. Cartea nu a lipsit de la nici o „joi a tineretului”. Dar, și tinerii s-au obișnuit să treacă tot mai des pragul bibliotecii. Cei mai ambițioși au vrut să facă cunoscută tuturor această pasiune așa că, pînă acum, 114 tineri poartă cu satisfacție insigna de „prieten al cărții”. Alți 50 le-au urmat exemplul. Așteaptă doar să se întrunească comisia.

ÎN ATENȚIA COMISIILOR— PREGĂTIREA TINERILOR PENTRU CONCURS

În raionul Șomcușa Mare am remarcat preocuparea majorității comisiilor pentru o pregătire cît mai temeinică a tinerilor înscrși la concursul „Iubiți cartea”. Atît secretarii organizațiilor de bază U.T.M. cît și bibliotecarii, directorii de cămine culturale au fost instruiți periodic, analizîndu-se, cu aceste ocazii, rezultatele obținute de comisiile locale de concurs și cele mai eficiente metode fo-

losite pentru atragerea și pregătirea tinerilor participanți. Un exemplu. Cu ocazia „zilei secretarilor“ doi secretari din raion au prezentat informări amănunțite asupra modului de desfășurare a concursului în comunele respective, relevând metodele cele mai eficiente. De asemenea, cu ocazia seminariilor raionale organizate cu bibliotecarii și directorii de câmine culturale s-a discutat și modul de desfășurare a concursului. Am înfinit în multe comune comisii care și-au privit cu seriozitate atribuțiile, acordind aceeași importanță, atât pregătirii participanților la concurs, cât și desfășurării în condiții optime a discuțiilor finale. La Valea Vinului, biblioteca a organizat 40 de manifestări de masă, — recenzii, prezentări de cărți, lecturi în grup, seri literare — în scopul popularizării bibliografiei concursului și a pregătirii tinerilor. La Târnaia, Lăpușel, Iadara, Mireșu Mare comisiile au folosit cele mai eficiente forme de popularizare și atragere a tinerilor la concurs. Este binevenită inițiativa acestor comisii de a organiza cu tinerii din comune discuții preliminare celor finale, pentru a-i ajuta la interpretarea justă a cărților citite.

În comuna Ardasud am remarcat aceeași grijă pentru ajutarea tinerilor în înțelegerea cărților citite, pentru desprinderea semnificației acestora. Am notat câteva din manifestările organizate de biblioteca din această comună: recenziile romanelor *Stejarul nu crește în cinci zile*, *Enigma Otiliei*, procesul literar al romanului *Destin*, seara de poezie *George Coșbuc*.

De altfel, în comună un număr însemnat de tineri citește în mod curent la bibliotecă, „Fruntași la câmp dar și la citit“ — ne spune bibliotecara. Unii dintre ei fac și prezentările cărților îndrăgite. De curând, tinărul colectivist Ioan Radu a prezentat în fața tovarășilor de muncă câteva lucrări agrotehnice nou apărute. Acum citește romanul *Casa de V. Rebreanu* despre care vrea să vorbească în fața colectivștilor.

Pasiunea pentru citit explică și faptul că în primul semestru al anului s-au înscris la concurs 150 de tineri. Din păcate, comisia a organizat doar două discuții finale înminând insigna numai la 18 tineri. Din moment ce există preocupare pentru pregătirea tinerilor, aceștia fiind dornici să obțină confirmarea în public a faptului că sînt prieteni ai cărții, comisia din comună ar fi trebuit să organizeze mai multe discuții finale. Colectiviștii tineri din comună așteaptă această măsură.

Clubul Uzinelor „1 Mai“-Baia-Mare. Sala de festivități e plină de tineret. Motivul? Cîțiva din tinerii uzinei participă la un concurs „Cine știe, câștigă“ avînd drept temă romanul lui Boris Polevoi *Povestea unui om adevărat*. Acțiunea a fost inițiată de comisia concursului, al cărei președinte, Lucia Borcuteanu, este de altfel și bibliotecară. Concurenții sînt bine pregătiți așa că întrecerea este viu disputată. Pentru întrebările de bază au mai rămas doi concurenți. În cele din urmă, după vreo cinci întrebări, lucrurile se clarifică. Maistrul Nicolae Hoban ocupă primul loc, iar muncitorul Gavril Chira, locul doi. Felicitări vin din toate părțile. După atmosfera din sală se pare că tinerii apreciază o asemenea acțiune. Bibliotecara Lucia Borcuteanu ni se adresează: „Ne-am gîndit că atragerea tinerilor la concurs depinde în mod direct de felul în care vom reuși să-l popularizăm, de măsura în care tinerii vor îndrăgi cărțile. Am organizat și acțiuni mai simple cum ar fi: recenzii, prezentări de cărți“. Care au fost rezultatele vă veți întreba. Patruzeci purtători de insigne anul acesta. Nu este o cifră neglijabilă. De altfel tinerii din uzină sînt pasionați cititori. Majoritatea citește la bibliotecă. Mărturie — fișele lor de cititor.

La *Uzinele mecanice de mașini și utilaj minier* lucrează 350 de tineri. Harnici, entuziaști, dornici să cunoască cît mai mult. Dintre ei 108 urmează cursurile liceului seral. Ne-am interesat dacă le place să citească. În loc de răspuns am primit invitația de a sta de vorbă cu cîțiva tineri. După terminarea schimbului am improvizat o „masă rotundă“. Invitați — doar eu; gazde — strungarii Ioan Costin, Gheorghe Costin, Valer Pop, frezorul Alexandru Ghöncz, Gheorghe Tătaru. Toți tineri, utemiști, elevi la cursul seral și „prieteni ai cărții“ — cinci din cei patruzeci care au primit, anul acesta, insigna. Discuția s-a legat repede. Tema era la îndemîna fiecăruia — cărți și scriitori preferați. Inclinația generală — spre romanele care abordează probleme de actualitate.

De fapt, asemenea discuții se încing deseori în pauzele de prînz. S-au obișnuit să nu ia totul de-a gata. „O carte o citești să te destinzi dar și să înveți ceva din ea“ — spun ei, ori de cite ori vreun tovarăș de-al lor trece cu ușurință peste filele tipărite.

Printre cei 1310 tineri din Baia-Mare care au participat în primul semestru la discuțiile finale sînt și cei de la Grupul școlar minier, Trustul regional de con-

strucții, Trustul minier. Mulți sînt posesori ai unor biblioteci cu care se pot mandri. Marcu Varvari, Titus Sarca, Gheorghe Lar, Terezia Madaras, tineri muncitori la Trustul minier, sînt cîțiva din colecționarii pasionați ai lucrărilor beletristice.

★

Privind în ansamblu rezultatele obținute pe întreaga regiune, se remarcă, în primul rînd, dublarea numărului tinerilor care au primit insigna de „prieteni ai cărții” față de aceeași perioadă (semestrul I) a anului trecut. Este urmarea directă a noului regulament, a îmbunătățirii stilului de muncă al comisiilor de concurs. În majoritatea localităților tinerii au cunoscut din vreme noile condiții de participare la concurs, iar o dată înscrși, au fost ajutați în permanență de organizație și bibliotecă în înțelegerea și interpretarea celor citite.

Acolo unde comisiile n-au manifestat suficientă atenție pentru asigurarea condițiilor optime de desfășurare a concursului, rezultatele sînt mai slabe. La Negrești, Bicsad, Călinești (raionul Oaș), Petroasa, Vișeu de Jos (raionul Vișeu) de exemplu, n-au avut loc discuții finale cu tinerii înscrși.

Pentru remedierea lipsurilor existente și pentru obținerea unor rezultate mai bune, Biroul Comitetului regional U.T.M. a stabilit un plan de măsuri. Pentru îndeplinirea sarcinilor prevăzute pe semestrul II, bibliotecarii, în calitate de președinți ai comisiilor de concurs, vor trebui, în colaborare cu comitetele organizațiilor de bază U.T.M., să urmărească îndeaproape activitatea comisiilor, astfel ca nici un tînăr să nu rămînă în afara rîndurilor „prietenilor cărții”.

M. MILCU

BIBLIOTECA ȘI TINERII CITITORI

Comuna Tinca din raionul Salonta a devenit în ultimii ani, dintr-o așezare rurală aproape un mic orașel. Trăsături urbanistice, semne ale acestei transformări sînt vizibile la tot pasul. Trotuare pavate duc de la gară pînă la capătul comunei, în centru magazine arătoase și un restaurant frumos, elegant, care și-ar avea locul și într-o reședință de raion.

Urbanizarea comunei nu se rezumă însă numai la aspecte edilitare. În Tinca există azi în afara unei gospodării colective dezvoltate și o școală medie cu internat, cooperative de deservire a populației, o maternitate care deservește și localitățile învecinate și alte unități. La 2 km de comună, dar aparținînd de ea se află și o stațiune balneară de importanță regională.

În toate aceste unități și instituții lucrează și mulți tineri. Cum se preocupă de ei biblioteca din comună? Cum sînt atrași în activitatea cu cartea și cum e îndrumată lectura lor?

Înainte de a răspunde la aceste întrebări dăm cîteva date din care să rezulte în linii mari locul pe care îl ocupă biblioteca în viața comunei, activitatea pe care ea o desfășoară în general.

De ani de zile Biblioteca comunală din Tinca are o activitate fără oscilări și în continuă creștere la toți indicii muncii cu cartea. Iată cîteva date care oglindesc rezultatele obținute:

Anul	Fond de cărți (nr. vol.)	Cititori	Cărți citite	Indice de lectură
1957	4 118	387	3 934	10
1958	4 598	773	7 802	10
1959	5 398	807	11 694	14
1960	5 402	862	13 054	15
1961	5 923	918	14 835	16
1962	7 248	1 022	17 104	17

Tabelul de mai sus ne arată cu prisosință munca stăruitoare depusă an de an de bibliotecă pentru a atrage la lectură un număr sporit de cititori din cei aproape 4 000 de locuitori din comună. Aceste cifre reflectă munca bibliotecarului și activitatea a numeroși învățători și profesori din comună care fac parte din colectivul voluntar al bibliotecii. Ele sînt și rezultatul variațiilor acțiuni de masă cu cartea. Numai în

anul 1962 biblioteca din Tinca a organizat 82 de asemenea manifestări cu participarea a peste 8 000 de cititori.

Alături de școală, de căminul cultural, biblioteca are un rol de seamă în educarea, în largirea orizontului cultural-științific al tineretului. Cum și-a desfășurat activitatea biblioteca din Tinca în această privință și ce rezultate a obținut? La aceste întrebări am căutat răspuns analizând activitatea cu carea desfășurată anul trecut în rândurile tinerilor din comună.

Din cei 1022 de cititori pe care i-a înscris biblioteca anul trecut, un număr de 212 cititori sînt tineri între 14 și 28 de ani. Din cele 17 104 cărți citite pe întreaga comună, 3 327 de cărți au fost împrumutate de tineri, ceea ce înseamnă că a cîncea parte din totalul cărților au fost citite de ei.

Grija bibliotecii din Tinca și a colectivului său pentru atragerea tinerilor la lectură ne-o arată și atenția care s-a acordat și se acordă de ani de zile aici concursului „Iubiți cartea”. Din anul 1959 și pînă la sfîrșitul anului trecut, cu sprijinul organizațiilor U.T.M. din comună, au fost înscrise și examinați în cadrul concursului un număr de 257 de tineri, adică peste 60 de tineri în fiecare an.

Atragerea tinerilor la lectură, gradul de cuprindere a acestora în activitatea cu cartea arată însă variații esențiale în funcție de vîrstă și ocupația acestora. Așa bunăoară, în timp ce dintre tinerii în vîrstă de 15 ani, majoritatea covârșitoare elevi în clasa a VIII-a, biblioteca a avut anul trecut 50 de cititori, dintre tineri în vîrstă de 16 ani înregistrase numai 21 de cititori. Aceasta se explică prin faptul că mulți dintre tineri terminînd clasa a VIII-a au intrat în producție sau au plecat să învețe diferite meserii.

Analizînd felul în care tinerii sînt cuprinși în activitatea bibliotecii reiese că în timp ce 75—80% din numărul elevilor frecventează biblioteca (o parte dintre ei și bibliotecile școlare) de la vîrstă de 19—20 de ani frecvența scade pînă în jurul a 50 la sută.

Dincolo de gradul de cuprindere ne interesează în mod deosebit ce anume au citit tinerii din Tinca și cum a fost îndrumată lectura lor. Din cele 3 327 cărți citite de cei 212 tineri, 2 993 au fost cărți de literatură beletristică, 147 social-politice, 121 de popularizare a științei sau tehnice, 60 agricole. Cifrele de mai sus arată că pe fiecare cititor tînar a revenit în medie cite 14 cărți de literatură și numai o singură carte din alte domenii. Nu reflectă oare acest lucru o îndrumare unilaterală a lecturii? Fiind vorba de tineri între 14 și 28 de ani analiza grupelor de materii a cărților citite nu trebuie făcută doar în ansamblu, ci diferențiat, ținîndu-se cont de categoria de vîrstă și de ocupația tinerilor. Privită sub acest aspect reiese o diversitate mai mare a lecturii, o îndrumare mai justă a tinerilor cititori din Tinca. Să ilustrăm acest lucru prin câteva exemple luate dintre cititorii de diferite vîrste și ocupații.

Tabelul de mai jos indică o proporție mult mai bună a cărților social-politice, științifice și cu caracter agricol față de cele de literatură, decît cea reieșită pe ansamblul tinerilor cititori. În timp ce pe totalul tinerilor cititori revenea doar o singură carte din alt domeniu față de 14 cărți de literatură, la tinerii de 16 ani revin pe cititor 12,7 cărți de literatură și 2 cărți din alte domenii; la cei de 17 ani aproape 3 cărți, la cei de 24 de ani 4, iar la tinerii de 28 de ani 2 cărți din alte domenii. Variația mai accentuată a componenței cărților citite de la o categorie de vîrstă la alta oglindește îndrumarea diferențiată a lecturii tinerilor în funcție de preocupările și interesele lor. Datele de mai sus sînt mai concludente dacă le raportăm și la ocupația cititorilor. Să luăm spre exemplu cărțile cu caracter agricol. Cele mai multe cărți agricole, 27 la număr, au fost citite de tinerii în vîrstă de 17 ani. Printre aceștia se află 3 elevi de la școala tehnică agricolă și 5 colectivști; de asemenea cărțile social-politice sînt mai numeroase la tinerii de 24 și 28 de ani, printre care sînt 7 muncitori, 4 colectivști, 1 învățător, 1 inginer, 1 profesor și 3 funcționari.

Vîrstă	Nr. cititorilor	Total cărți citite	D i n c a r e :			
			literare	social-politice	științifice	agricole
16	21	309	267	2	30	10
17	20	422	365	11	19	27
24	9	130	95	20	10	5
28	8	34	19	6	9	—

Problema îndrumării cititorilor se pune însă și în legătură cu literatura beletristică. Este pozitiv faptul că Biblioteca comunală din Tinca a îndrumat și îndrumă pe tineri pentru a citi operele literaturii noastre contemporane și clasice și orientează lectura lor spre cele mai valoroase opere ale literaturii universale. Pe fișele de cititori ale tinerilor din Tinca găsim operele lui Mihail Sadoveanu, Liviu Rebreanu, Camil Petrescu, Cezar Petrescu, poeziile lui M. Eminescu, George Coșbuc, ale maestrului Tudor Arghezi, Mihail Beniuc, Eugen Jebeleanu și ale altora. Din literatura noastră contemporană întâlnim lucrările lui Zaharia Stancu, Titus Popovici, Marin Preda, Eugen Barbu, Kovacs György, Nagy Istvan și ale altor scriitori contemporani.

Întâlnim de asemenea frecvent opere ale literaturii clasice universale. Romanele lui Balzac și Stendhal, Tolstoi și Fadeev, Victor Hugo și Anatol France și ale altor scriitori mari ai literaturii universale.

Cititori în vîrstă de 14 și 15 ani împrumută des *Amintiri din copilărie* de I. Creangă, basmele lui D. Zamfirescu, cărți ca *Nicoară Potcoavă* și *Frații Jderi* de M. Sadoveanu, *Balade și Idile* de G. Coșbuc, *Îndrăzneala* de Marin Preda, *Tinăra gardă* de Al. Fadeev, *Povestea unui om adevărat* de Boris Polevoi, *Cu inima tinăra* de Asztalos Istvan, cărțile lui Al. Dumas și J. Verne,

cărți despre călătoriile marilor exploratori.

Una din cauzele care frinează realizarea unei mai juste proporții între lectura cărților literare și celor din alte domenii este faptul că biblioteca din Tinca dispune de un fond destul de mic de cărți de popularizare a științei, de literatură cu conținut fantastic-științific, cărți de popularizare despre cuceririle Cosmosului, a structurii atomului și din alte domenii ale științei, cărți de care se interesează foarte mult tineretul din comună. De asemenea biblioteca nu e în suficientă măsură înzestrată cu cărți agrozootehnice de nivel mediu. Trebuie avut în vedere și că țăranii colectivști din Tinca au o bogată experiență în agricultură și creșterea animalelor și cer bibliotecii cărți de specialitate la un nivel mai ridicat. Și aceste cerințe nu se pot satisface cu broșuri care constituie o bună parte a fondului de cărți agricole.

Rezultatele obținute de Biblioteca din Tinca se datoresc în bună măsură bibliotecarului Ujlaki Emeric. El conduce Biblioteca comunală din Tinca de peste 8 ani, și în acest timp a reușit să facă din ea o instituție apreciată și cu o mare autoritate în comună. Ujlaki Emeric este muncitor, vechi activist obștesc și secretar de organizație de bază P.M.R., un autodidact care citește mult, un om care iubeste cartea și oamenii și a reușit prin munca sa ca și oamenii să îndrăgească cartea, să vadă foloasele ei.

Bibliotecarul colaborează îndeaproape cu organizațiile U.T.M. din comună.

R. IARAI

GRIJA PENTRU PERMANENTIZAREA CITITORILOR COPII

În grupul de școli din orașul Timișoara în rîndul căruia își desfășoară activitatea secția de copii și tineret a Bibliotecii regionale Banat, sînt școli de 8 ani, medii, profesionale, o școală medie de muzică și arte plastice. Fiecare dintre acestea are un program specific de învățămînt. Iată de ce în activitatea noastră am căutat să cunoaștem toate problemele pe care le ridică procesul instructiv-educativ pentru a ne putea mai ușor orienta munca noastră în cuprinderea micilor cititori din diferite școli.

La încheierea anului școlar, de pildă, problema principală era de a ajuta pe elevi la recapitularea materiilor pentru îmbogățirea cunoștințelor acumulate în timpul anului. Pentru această perioadă am întocmit un program de acțiuni cu cartea, pe clase, avînd în vedere particularitățile de vîrstă, nivelul de pregătire al elevilor.

În colaborare cu Secția de învățămînt a orașului Timișoara, au fost trimise 40 de scrisori-invitații școlilor din oraș, prin care le-am solicitat sprijinul la desfășurarea, în bune condiții, a acțiunii întreprinse. Invitațiile au avut un deosebit ecou în rîndurile cadrelor didactice și ale elevilor, iar ca răspuns la chemarea noastră, mai multe școli s-au încadrat în programul stabilit din timp. Pută numai cîteva din acțiunile de masă pregătite și susținute de colectivul secției metodic-bibliografice și la care au participat peste 2000 de elevi, dintre care o marte parte erau cititori la secția noastră. Dimineți de basme: *Scufița roșie* de Ch. Perault (clasa I-a); prezentarea cărții *Zece povești pitice* de Vl. Colin (clasa a II-a); matineele literare *Din viața și povestirile marelui scriitor Ion Creangă* (clasa a III-a) și *Mică e vacanța mare* însoțit de prezentarea cărții cu același titlu a scriitorului N. Stoian (clasa a IV-a); medalionul literar *Ion Agîrbiceanu*, urmat de un concurs ghicitoare „Cine știe, cîștigă” cu tema: *Școala din*

trecut — și de astăzi în operele scriitorilor Barbu Delavrancea, Mihail Sadoveanu, Ion Creangă, Al. Vlahuță, Tudor Arghezi, Ioachim Botez, Cicerone Theodorescu, Maria Banuș, Eugen Frunză (clasa a V-a). De asemenea am mai organizat următoarele matinee literare: *Anotimpurile cîntate de poeți*, urmat de concursul literar *Viața copiilor în trecut și astăzi* (clasa a VI-a); *Natura și frumusețile patriei în operele scriitorilor noștri și Critica societății burghezo-moșierești în opera lui I. L. Caragiale* (clasa a VII-a); *Cum oglindește reportajul literar desăvirirea construirii socialismului în patria noastră*, la care au participat scriitorii de la Filiala Uniunii Scriitorilor din Timișoara (clasa a VIII-a); *Vasile Alecsandri — poet, prozator, dramaturg — deschizător de drumuri în literatura noastră* (clasa a IX-a); *Figuri de comsomoliști în literatură și medalionul literar Arkadi Gaidar* — (clasa a X-a); *Viața satului în operele scriitorilor noștri și medalionul literar George Topirceanu* (clasa a XI-a).

În majoritatea lor, manifestările de masă, mai ales acelea destinate micilor școlari, au fost urmate de proiectări de diafilme, legate de temele respective.

Manifestările de masă au avut un deosebit succes. Ulterior numeroși participanți s-au oferit să contribuie la reușita acțiunilor prin recitări și povestiri, cît și prin răspunsuri cît mai precise la concursurile literare. La unele acțiuni mulți elevi au participat și de două ori. S-au vizitat apoi secțiile bibliotecii, care funcționează cu sistemul accesului liber la raft, unde am recomandat cărțile potrivite fiecăruia.

Putem considera ca un rezultat pozitiv al activității noastre înscrierea unui număr de 466 elevi ca cititori noi. În felul acesta noul an școlar ne va găsi cu un număr însemnat de cititori permanenți.

Luiza NASTASE
Aurel JICMAN
Biblioteca regională Banat

PENTRU ATRAGEREA UNUI NUMĂR MARE DE CITITORI

Pentru acei care cunosc Budești este evident cât de puternic contrastează imaginea luminoasă a satului nostru de astăzi cu imaginea lui de odinioară când, în casele oamenilor bîntuiau mizeria și înapoierea culturală. Astăzi ne bucurăm de două școli noi, două cooperative, dispensar—casă de naștere, baie comunală, cinematograful, satul este electrificat, iar aproape în fiecare casă există aparat de radio. O dată cu aceste mari transformări, a crescut și setea de cultură, de carte a oamenilor. Pentru satisfacerea cerințelor lor culturale, în satul Budești există un cămin cultural și o bibliotecă sătească, dotată cu 1200 de volume, care desfășoară, în colaborare, o susținută activitate cultural-educativă de masă, sub conducerea organizației de partid.

În importanța muncă ce mi s-a încredințat ca bibliotecară sătească, mă străduiesc să găsesc căile cele mai bune pentru dezvoltarea gustului pentru lectură și lărgirea orizontului cultural al cititorilor. La început mi-a fost greu. Nu cunoșteam oamenii.

Acum cunosc destul de bine problemele satului și preocupările de producție și culturale a majorității oamenilor și sint în măsură să recomand cartea potrivită fiecăruia.

Metoda care s-a dovedit la noi cea mai eficientă pentru atragerea de noi cititori, apoi obișnuirea lor cu lectura, este munca răbdătoare cu fiecare. Vizitez des familiile din sat, le povestesc despre cărți și relatez pe scurt conținutul unora. Când e vorba de o carte literară, povestesc acțiunea și când am observat că cititorul ascultă cu mare atenție și este nerăbdător să afle ce s-a întâmplat mai departe, mă opresc. Mă roagă să continui. Ii dau cartea și-i spun s-o citească și va afla cum s-a sfârșit povestirea.

Acest procedeu îl folosesc și în zilele de duminică, când cetățenii se adună în grupuri în centrul satului stînd la discuții. În astfel de ocazii sătenii ascultă cu plăcere comentarii despre evenimentele relatate în presă sau fragmente din cărți.

O altă formă pe care o folosesc și care are o mare eficacitate, este activitatea de masă. Voi descrie doar două acțiuni, inițiate în cadrul acestei activități.

Împreună cu căminul cultural am organizat un montaj literar intitulat *Constructorii comunismului, cuceritorii Cosmosului*. Pentru a asigura participarea unui număr cât mai mare de cetățeni, am confecționat afișe prin care am anunțat data când se va ține, unde se va ține, cât și programul care va fi prezentat.

În seara când a avut loc această acțiune, lumea nu mai încăpea în sala căminului cultural. La început s-a vorbit cetățenilor despre știința înaintată a Uniunii Sovietice, apoi s-a trecut la prezentarea montajului literar care a cuprins texte și recitări de versuri ale poezilor noștri. De asemenea s-a făcut o expoziție de cărți pe aceeași temă și prezentarea lor. Montajul literar s-a încheiat cu un jurnal de film despre zborul în Cosmos.

O altă acțiune de masă despre care voi vorbi a fost închinată sărbătoririi „Zilei internaționale pentru apărarea copilului”. Iată cum am procedat. S-a vorbit despre importanța Zilei de 1 iunie, despre viața copiilor în trecut și în prezent, dînd exemple concrete din viața copiilor din satul nostru. Am amenajat o expoziție de cărți pentru copii și pentru părinți în ceea ce privește creșterea și educarea copiilor, încheind cu un frumos program artistic, compus din poezii, cîntece și o piesă de teatru, prezentat de către copii.

Prin aceste forme de activitate cu cartea, am reușit ca de la 1 ianuarie 1963 și pînă la 20 iunie 1963 să atrag un număr de 485 de cititori cu 2096 cărți citite, față de 584 cititori și 816 cărți citite pe întreg anul 1962. Dragostea pentru carte, pentru citit crește la Budești.

Sînt unele greutăți pe care le întîmpin în activitatea mea, în primul rînd din cauza slabei aprovizionări cu cărți a bibliotecii. Îmi dau seama că în raport cu cerințele populației și cu numărul crescînd de cititori avem puține cărți, lipsindu-ne aproape complet literatura nouă pentru copii și tineret. N-avem nici cărți cu texte de folclor, mult cerute de sătenii din Budești. În acest an am primit doar 84 volume, majoritatea broșuri din diferite domenii. În felul acesta îmi va fi greu să mențin ritmul de creștere al cititorilor. Ar fi bine ca biblioteca raională să doteze și bibliotecile sătești măcar tri-

mestrial cu cel puțin 150—200 de cărți de literatură și în special cu literatură pentru copii.

Metodele de muncă pe care le folosesc se bazează pe unele cunoștințe însușite din instructajele la care am participat, pe studiul unor materiale publicate în revista noastră „Călăuza bibliotecarului”. Simt însă necesitatea unei pregătiri mai serioase în munca mea, de aceea propun ca și bibliotecarii cu muncă obștească să participe la cursurile ce se organizează pe plan regional cu bibliotecarii comunali salariați, cu durata de 2—3 săptămâni, pentru a căpăta noi cunoștințe despre munca cu cartea, ceea ce ne-ar ajuta să desfășurăm munca noastră de bibliotecar mult mai bine și cu rezultate mai frumoase.

Elena VAIDA

Biblioteca satească neafiilată Budești,
Raionul Sighet, Regiunea Maramureș

MUNCA DE MASĂ CU CITITORII

Rezultatele obținute pînă acum de Biblioteca satească din comuna Mihal Bravu (fruntașă în concursul bienal), se datoresc, fără tăgadă, ajutorului competent pe care-l primim din partea consiliului de conducere al căminului cultural, din care fac parte secretarul organizației de bază P.M.R., al G.A.C., președintele Sfatului popular, inginerul agronom, brigadierii din G.A.C. Legătura permanentă cu acest consiliu ne-a ajutat să cunoaștem planul de producție al gospodăriei colective și sarcinile diferitelor brigăzi și echipe, pentru fiecare etapă a lucrărilor agricole, ceea ce a determinat orientarea activității bibliotecii noastre spre intensificarea muncii de propagandă agricolă în rîndul colectivităților.

Una din metodele întrebuițate pentru atragerea colectivităților către lectura cărții agrotehnice a fost aceea a consfătuirilor cu cititorii, pe brigăzi de producție și popularizarea cărților nou apărute.

Consfătuirile cu cititorii au fost fixate din timp pe diverse teme ca de exemplu: *Cum obținem recolte bogate*, *Curățatul viței de vie*, *Cum putem obține legume timpurii* și altele. Ele au fost alese de consiliul de conducere cu multă grijă, legate de specificul producției din G.A.C., care să atragă pe colectivități și să-i învețe cum să aplice reguli noi agrotehnice, cum să muncească mai bine pentru a spori producția la hectar. Aceste consfătuiri au fost conduse de inginerul

agronom, tehnicianul agronom și alți tovarăși competenți. Ele au fost adaptate planului de producție al gospodăriei colective. În momentul cînd s-au ținut, colectivităților li s-au dat indicații concrete de lucru și li s-a cerut de către inginerul agronom să respecte întru totul noile reguli agrotehnice, să cunoască precis cum se execută lucrarea ce i-a fost încredințată.

În fața acestor noi probleme, cu dorința de a-și însuși tot ceea ce s-a discutat în consfătuirile ținute, colectivitățile au solicitat des materialele indicate — broșuri agrotehnice — și cei ce nu erau cititori au venit la bibliotecă, atunci sau mai tîrziu, și au împrumutat cărțile și broșurile recomandate.

Munca de la om la om, dusă de colectivul bibliotecii, colaborarea strînsă cu organizațiile de masă din comună în domeniul propagandei cărții și mai ales îndrumarea permanentă primită de la organizația de bază P.M.R., privind orientarea muncii noastre, au dus la creșterea numărului de cititori și la o mai intensă circulație a cărților. Popularizarea cărților prin panoul *Noutăți științifice și agrotehnice*, prin expoziții făcute la locul de muncă, recenzii etc., au atras zi de zi noi cititori, ajungînd la ora actuală la 618 cititori cu 4860 cărți citite.

În cele ce urmează voi reda cîteva date legate de organizarea consfătuirii cu cititorii din brigada legumicolă a gospodăriei colective.

Consfătuirea a fost ținută pe tema: *Cum putem obține legume timpurii și zarzavaturi*. Am stabilit cu tov. ing. agronom Ion Protopescu să țină această consfătuire și i-am dat din timp broșura pentru a-și întocmi materialul. De comun acord cu președintele G.A.C. și cu brigadierul respectiv, am fixat data și locul unde se va ține. La acea dată m-am deplasat la locul de muncă al brigăzii legumicole și acolo, la cîmp, am ținut consfătuirea. Mergînd cu căruța am luat cutiile cu fișele cititorilor, fișe noi și alte broșuri, legate tot de această temă. După expunere s-a vorbit despre avantajele ce le-a avut gospodăria colectivă anul trecut de pe urma grădinii de zarzavat și legume și despre sarcinile ce revin colectivităților în urma mării suprafeței pentru această cultură. Au luat apoi cuvîntul colectivității Tufan

Stan, Cristea Dadiloveanu și alții, care au arătat că aplicând replicatul și copilul din timp al roșiilor, așa după cum au citit în broșură, au obținut produse sporite și de calitate superioară. Au mai arătat de asemenea că înainte ei cumpărau legume și zarzavaturi de la comunele vecine și chiar dacă aveau, datorită faptului că nu aplicau regulile agrotehnice, roșiile erau mici și puține la număr pe fir. S-au purtat discuții și despre cultura ardeilor și verzei.

După consfătuire, colectivității au venit și li-au solicitat broșurile agrotehnice ce le aveau în bibliotecă.

Aceste consfătuiri pe lângă faptul că au contribuit ca numărul cititorilor și al cărților citite să se mărească au adus și o contribuție importantă la obținerea rezultatelor bune în creșterea producției de legume a G.A.C.

Gh. TALPES
Biblioteca satească Mihai Bravu,
Raionul Giurgiu, Regiunea București

ACȚIUNI DE MASĂ MODEL LA CENTRELE METODICE COMUNALE

Întărirea muncii metodice a bibliotecilor raionale începe să fie asigurată, în multe locuri, și prin organizarea unor puncte metodice la bibliotecile comunale cu activitate mai bună. Îndrumate mai insistent și mai competent, aceste puncte metodice au menirea de a influența, prin exemplul lor, îmbunătățirea muncii bibliotecilor situate în apropiere. În Raionul Mizil, au fost constituite, din inițiativa Comitetului regional pentru cultură și artă Ploiești, cinci puncte metodice la bibliotecile comunale Ciornani, Breaza, Baba-Ana, Glodeni-Sărăt și Vadu-Săpat. În alegerea localităților s-a ținut seama de necesitatea cuprinderii tuturor bibliotecilor comunale și sătești în raza unuia dintre punctele metodice.

Metodiștii bibliotecii raionale s-au îngrijit apoi de organizarea bibliotecilor numite ca acestea să reprezinte un model pentru toate unitățile sub toate aspectele muncii :

— așezarea întregului fond de cărți conform clasificării zecimale ;

— organizarea corespunzătoare și completarea la zi a cataloagelor alfabetic și sistematic ;

— reorganizarea fișierului pe brigăzi și echipe ;

— completarea „Colțului colectivistului” cu noile liste de recomandare a cărților, cu panouri ale colectivităților fruntași în munca la gospodărie și în citit ;

— amenajarea „Gazetei zootehnistului” la bibliotecile mobile ale sectoarelor zootehnice (gazeta conține rubricile : planul de producție al sectorului zootehnic, fruntași în muncă, liste de recomandare, anunțuri despre manifestările de masă cu cartea) ;

— elaborarea planurilor grafice trimestriale cuprinzând obiectivele muncii fiecărui centru metodic și programarea manifestărilor cu cartea ce se organizează lunar, în funcție de condițiile economice locale.

În luna iunie, o dată cu încheierea lucrărilor pregătitoare, s-a trecut la deschiderea celor cinci centre metodice. Preocupăți de aplicarea unor forme de activitate mai cuprinzătoare, metodiștii și bibliotecarii au apreciat că prima dintre acțiunile care ar trebui încercate aici ar fi *Buletinul gospodăriei*, formă folosită cu succes de către unele instituții culturale din satele regiunii Bacău. Scopul buletinului este de a prezenta auditoriului, prin scurte și variate rubrici, care se succed într-un ritm viu, problemele curente ce stau în fața gospodăriilor colective.

Pentru edificare, descriem mai jos modul cum a fost concepută această manifestare la centrul metodic din Glodeni-Sărăt. Sub îndrumarea organelor locale de partid, s-a trecut la stabilirea unei tematici legată de preocupările colectivităților și la alegerea rubricilor care să prezinte interes general. A fost solicitat concursul Sfatului popular comunal în mobilizarea și sprijinirea colectivului care pregătea acțiunea. Organizatorii manifestării — căminul cultural și biblioteca, în colaborare cu gospodăria agricolă colectivă — au urmărit apoi cu minuțiozitate fiecare fază pregătitoare, asigurând și o propagandă vie a cărții agricole, corespunzător rubricilor buletinului :

Rubrica 1 — De la o săptămână la alta (muncile desfășurate în G.A.C. în săptămâna precedentă și planul de acțiune

pentru săptămîna viitoare). A expus președintele gospodăriei colective;

Rubrica a II-a — Metode de lucru (Brigadierul Aurică Cîrstoiu a informat colectivii despre munca în brigada sa, despre metodele ce vor fi folosite în viitor pentru ca acest colectiv să se mențină fruntaș în gospodărie);

Rubrica a III-a — Prezentări de cărți pe tema: *Cum putem obține o recoltă sporită de porumb boabe la hectar în condițiile comunei noastre* (a prezentat bibliotecara Ioana Simion);

Rubrica a IV-a — Moment muzical (cîntece populare interpretate de colectivisti);

Rubrica a V-a — Răspuns la întrebările puse de colectivisti în timpul săptămîinii. Inginerul Ion Dona răspunde în tre altele, la întrebările:

— Cum se poate realiza o producție sporită de porumb boabe la hectar în condițiile comunei noastre?

— Cum se obține porumbul dublu hibrid?

— Ce este și cum se calculează retribuirea colectivștilor după producție?

— Ce metode să aplicăm în munca noastră pentru a obține recolte mari la celelalte cereale?

Rubrica a VI-a — Munca brigăzii legumicole pentru protejarea legunelor în condiții de grindină și pentru obținerea de recolte bune (a expus brigadierul Mihaela Cazacu);

Rubrica a VII-a — Recenzia cărții Victoria de la Oltina și prezentarea bibliografică a celor mai recente opere despre viața satului contemporan (a expus Nicolae Ciupitu, directorul Căminului cultural);

Rubrica a VIII-a — Moment muzical (Cîntece noi despre viața satului, interpretate de colectiviste).

Tovarășul Gheorghe Dinoiu, instructor de partid, care a asistat la această manifestare, a subliniat, în cuvîntul său, că Raionul Miziî este fruntaș în campania de întreținere a culturilor și a expus obiectivele concursului dintre cultivatorii de porumb, crescătorii de animale și legumicultori. Totodată, el a făcut legătură între munca culturală și rolul ei în înfluențarea oamenilor, în pregătirea profesională și educarea lor.

Manifestarea a reușit în toate privințele, așa încît biblioteca raională a considerat necesar să o extindă. În acest scop, a fost organizată o consultație metodică cu bibliotecarii comunal, la care au fost invitați și directorii de cămine. S-a menționat atunci că această formă a muncii culturale de masă trebuie organizată de toate bibliotecile, deoarece:

— este atractivă și operativă, asigură un program variat activității culturale, antrenează la pregătirea ei un număr mare de persoane (activiști culturali, colectivști fruntași, brigadieri, ingineri agronomi etc.);

— realizează o colaborare concretă și fructuoasă între căminul cultural, bibliotecă și gospodăria colectivă; între activitățile culturale și obiectivele muncii colectivștilor;

— se pregătește mai ușor și mai repede, chiar și la bibliotecile satești;

— oferă posibilitatea de a pune în cunoștință colectivștii cu problemele cele mai acute ale muncilor agricole.

După organizarea reușită a *Buletinului gospodăriei* la bibliotecile centre metodice, ne-am preocupat de popularizarea și introducerea lui în toate celelalte unități comunale și satești. În timp de numai o săptămînă, acțiunea a fost pregătită la un număr mare de biblioteci comunale și satești (Amaru, Bădeni, Cîrligu-Mare, Fîntinele, Pietroasele, Tomșani etc.).

Pentru viitor, ne gîndim la organizarea de noi acțiuni care, prin noutate și eficiență, stîrnesc interesul colectivștilor. După „verificarea” în centrele metodice amintite, ele vor fi extinse în tot raionul.

Elena RAȘINEANU
Biblioteca raională-Miziî

FILIALA DE LA ȚIGLINA

Galațiul anilor noștri este un oraș în continuă prefacere, a cărui importanță economică crește pe zi ce trece. Din toate colțurile țării au venit aici specialiști: muncitori de înaltă calificare, tehnicieni, ingineri. Pentru ei, ca și pentru ceilalți locuitori ai Galațiului, s-a construit un nou cartier — Țiglina.

Este un oraș în maniară cu blocuri pastelate, magazine mari, luminoase, spații verzi. O surpriză rezervată locuitorilor acestui cartier a fost amenajarea, la parterul blocului A. 1, a unei biblioteci — Filiala nr. 1 a bibliotecii regionale „V. A. Ureche”. Afișele prin care biblioteca regională anunța deschiderea filialei indicînd locul, programul zilnic de deservire a cititorilor și faptul că biblioteca posedă cărți din toate domeniile, au fost afixate pretutindeni.

Prima zi de existență a bibliotecii — 7 februarie 1963. Oamenii intrau curioși și întrebau:

Un aspect de la filiala din Tîglina a bibliotecii regionale Galați

— Putem împrumuta cărți?

— Desigur — răspundea bibliotecara. Această bibliotecă a fost amenajată special pentru dumneavoastră, noii locuitori ai orașelului.

Primul cititor a fost Dima Paraschiv, muncitor la I.R.T.A. La sfîrșitul zilei de lucru bibliotecara înregistra în caietul cititorilor 72 de persoane printre care: Chereșe Ștefan — muncitor la I.C.M.S.G., Bogdan Ion — muncitor la I.C.M.S.G., Tinca Ungureanu — casnică și mulți alții.

Vestea că la Tîglina s-a deschis o bibliotecă s-a răspîndit din bloc în bloc, din apartament în apartament. După o săptămîină biblioteca avea 238 de cititori, după o lună 961, iar la sfîrșitul lunii iunie cei 1482 de cititori citiseră de-acum 12262 de volume. Atenția acordată de bibliotecară fiecărui cititor în parte, aspectul plăcut, îmbietor al localului au avut darul să atragă locuitorii cartierului.

Cît privește manifestările de masă cu cartea, organizarea lor a fost bine primită de locuitorii noului cartier.

La început, am organizat manifestări simple, gen prezentări de cărți, recenzii. Pe măsură ce numărul participanților a crescut, am trecut la manifestări mai complexe ca: seri literare, concursuri „Cine știe, cîștigă”.

Astfel, seara literară *Tineret — mîndria țării* sau seara de poezie închinată partidului, călătoria pe harta regiunii Galați, concursul „Cine știe meserie, cîștigă” s-au bucurat de o deosebită apreciere din partea participanților.

Paralel cu preocuparea pentru cei mari, biblioteca a acordat atenția cuvenită și copiilor, viitorii lucrători ai Combinatului siderurgic. Din totalul cititorilor, 673 sînt copii. Ei au citit 3466 de cărți. Ma-

tineul literar *Arcadie Gaidar și Școala*, de exemplu, organizat pentru cei mici, a atras un număr de 95 participanți copii.

Iată cîteva aspecte ale activității Filialei „Tîglina” care își începe istoria cu data de 7 februarie 1963. Zilnic se adaugă noi fișe de cititori, noi iscălituri pentru cărțile împrumutate, noi texte ale manifestărilor de masă cu cartea. Și aceasta e doar începutul.

Doina GUICA
Biblioteca regională Galați

PE ȘANTIERELE DE CONSTRUCȚII

Anul acesta, munca cu cartea pe șantierele de construcții din regiunea Ploiești s-a îmbunătățit simțitor, datorită, între altele, ajutorului metodic mai sistematic dat de către Biblioteca regională. Prin grija comitetului sindicatului, în fiecare șantier s-au amenajat cluburi, prevăzute cu biblioteci și săli de lectură, unde, periodic, se organizează manifestări de masă cu constructorii. În acest scop, colectivul metodic al Bibliotecii regionale trimite pe șantiere numeroase materiale metodice (*Scriptorii noștri despre frumusețile patriei; Cîntecul șantierului; Contemporanii cu viitorul* etc.).

Înființarea bibliotecilor mobile la punctele de lucru s-a dovedit a avea o mare eficacitate, constituind un bun instrument de ridicare a nivelului de cunoștințe cultural-profesionale ale constructorilor. La grupul social al fiecărui șantier, au fost organizate cercuri de citit — cu activitate bilunară — ai căror responsabili au fost recrutați din rîndurile tehnicienilor și inginerilor, precum și al bibliotecarilor din centrele de șantier. În planurile de lectură ale cercurilor, au fost incluse prezentări de cărți și recenzii, lectura unor publicații de știință popularizată, precum și a celor mai interesante articole din ziarul *Constructorul* și alte publicații.

Pentru o mai bună organizare a timpului liber al muncitorilor, s-a stabilit ca bibliotecarii și ceilalți lucrători ai cluburilor din aceste întreprinderi să organizeze acțiuni culturale la grupurile sociale și la cluburile întreprinderii, să atragă masiv constructorii în formațiile culturale. Inițiativa a fost binevenită. Clubul Uzinelor „I. C. Frimu”-Sinaia, de pildă, a recrutat din rîndul muncitorilor numeroși cititori artistici, recitatori, soliști vocali și instrumentali, dan-

satori. Constructorii participanți la aceste manifestări atrag, la rîndul lor, pe ceilalți muncitori, dezvoltîndu-le gustul pentru activitățile culturale, pentru lectura cărților. De pildă, la grupul social Izvor (Sinaia), unde, în urmă cu 3 luni, biblioteca era puțin frecventată, s-a realizat o creștere a numărului muncitorilor cititori cu 70%.

DIN ACTIVITATEA BIBLIOTECII REGIONALE SUCEAVA

Biblioteca regională Suceava se preocupă în permanență de îmbunătățirea metodelor de muncă pentru deservirea cititorilor în cele mai bune condiții, dezvoltînd cu prioritate activitatea secțiilor care au relații directe cu cititorii. Astfel, la secția de împrumut, s-a organizat accesul liber la cărțile social-politice, tehnice și științifice. Pentru ușurarea folosirii surselor de informare ale bibliotecii de către cititori, s-au confecționat panouri explicative expuse la cataloagele alfabetice și sistematice. Vitrine tematice întocmite cu ocazia sărbătoririi unor evenimente politice și aniversări culturale popularizează cărți din diferite domenii. S-a intensificat de asemenea și munca de informare bibliografică, prin elaborarea listelor de recomandare, planuri de lectură etc.

Datorită îmbunătățirii metodelor noastre de propagandă a cărții și deservire a cititorilor s-a ridicat numărul de cititori ai bibliotecii regionale — 3 697 înscriși în primul semestru, cu 60 198 cărți citite, frecvența variînd zilnic între 130—350 de cititori. Numai în sala de lectură au fost citite și consultate 9 857 volume de către 5 713 cititori.

Dintre cele mai reușite manifestări de masă menționăm matineul literar intitulat *Poezii lumii cîntă pacea*, organizat în colaborare cu Comitetul orașenesc de luptă pentru pace și la care și-au dat concursul artiștii ai Teatrului de stat din Botoșani și orchestra Combinatului de celuloză din localitate, montajul literar pe tema *30 de ani de la eroicele lupte ale ceferiștilor și petroliștilor seara literară închinată zborurilor în Cosmos*.

De curînd biblioteca regională a organizat o consfătuire cu cititorii de la secția de țesătorie a Întreprinderii „Producția” pe marginea lucrării *Cartea țesătoarei*. Acțiunea s-a bucurat de sprijinul Comitetului sindicatului întreprinderii, care s-a îngrijit de popularizarea ei. Pre-

Pe șantier, au loc și acțiuni cu cartea tehnică. Bibliotecile tehnice organizează consfătuiri pe diferite teme, întocmesc recomandări de cărți pe meserii, sprijinind astfel constructorii în pregătirea lor profesională.

M. VAIDA
Metodist

gătirea participanților la discuții, prin organizarea din timp a lecturii individuale și în colectiv a cărții de către un număr important de țesătoare și prin discuții pe grupe de muncitoare, a contribuit la buna desfășurare a acestei acțiuni. Discuțiile care au avut loc la consfătuire au elucidat o serie de probleme importante legate de procesul de producție cum sînt: principiile de funcționare a războaielor de țesut, căile de îmbunătățire a calității produselor, metode de realizare a economiilor la materii prime și materiale etc. Această acțiune dovedindu-și eficacitatea, biblioteca regională și-a propus să organizeze pe viitor alte manifestări asemănătoare, menite să popularizeze cartea tehnică.

Prin intermediul Filialei noastre de la Burdujeni și a bibliotecilor de casă din diferite cartiere ale orașului, cartea pătrunde tot mai mult în rîndul cititorilor din Suceava. Colectivul secției de împrumut al bibliotecii regionale se îngrijește de îndrumarea activității acestor unități și de improspătarea fondurilor lor de cărți. Filiala Burdujeni organizează cu regularitate acțiuni cu cartea atît pentru muncitorii din întreprinderile din cartier cît și pentru colectivități. Relevăm dintre acestea, recenziile cărților: *Adam și Eva sînt strămoșii noștri?* de Caraioan P. și *Casa de Rebreanu V.*, serile literare: *Viața țărănimii oglindită în literatura noastră contemporană* și *Zborul în Cosmos*, jurnalele vorbite cu temele *Superstițiile și prejudecățile sînt dăunătoare omului*, *Tineretul lumii luptă pentru pace*.

Nu este neglijată nici activitatea cu cartea în rîndul micilor cititori. Secția de copii a bibliotecii regionale inițiază acțiuni educative, la nivelul și înțelegerea cititorilor săi — dimineți de basme cu proiecții de diafilme, concursuri ghicitoare „Cine știe, răspunde”.

Ion BELDEANU și Elizabeta DOBRIN
Biblioteca regională Suceava

NE Scriu Corespondenții

BIBLIOTECA ÎN SPRIJINUL COLECTIVIȘTILOR

La sfârșitul trimestrului II, Biblioteca comunală din Ciolănești înscrisese 1 007 cititori cu 6 808 cărți citite.

În toate acțiunile organizate de bibliotecă în colaborare cu căminul cultural s-a avut în vedere ca tematica acestora să fie axată pe problemele principale ale planului de producție al celor două G.A.C. din comună, să vină în sprijinul colectivității.

Pentru brigăzile de producție folosim metode cât mai eficace pentru popularizarea cărților agrozootehnice. Am înlocuit două expoziții cu cărți, la care am adăugat grafice cu cifre din planul de producție al G.A.C. În cadrul acestor expoziții inginerul agronom a făcut scurte prezentări de cărți agricole, potrivit specificului de producție al brigăzilor, pe teme ca: *Pentru o producție sporită de cereale, Folosim cu chibzuință creditele acordate de stat pentru dezvoltarea sectorului zootehnic, Cum putem mări producția de ouă.*

De asemenea întocmim planuri de lectură pe brigăzi ca de pildă: *Ce să citească crescătorul de animale, Ce să citească crescătorul de păsări* etc.

Pentru o mai largă circulație a cărților organizăm lecturi în colectiv.

În anul acesta am organizat numeroase consfătuiri cu cititorii pe teme ca: *Sfaturi pentru creșterea animalelor, Cum am obținut venituri mari din cultura legumelor*, la care au luat cuvântul numeroși colectivști.

Ecaterina MIHAI
Biblioteca comunală Ciolănești
Raionul Roșiorii de Vede,
Regiunea București

HARNICELE NOASTRE AJUTOARE

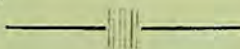
Biblioteca comunală din Lechința este frecventată de un număr însemnat de tineri care au devenit cititori permanenți. Din numărul total de cititori — 870 — înscriși de la începutul anului și pînă în prezent, peste 300 sînt cititori tineri. Dintre aceștia 42 au primit insigna de „Prieten al cărții“.

Sînt invitat și particip de fiecare dată la adunările generale ale organizațiilor U.T.M. din comună, lucru care îmi dă posibilitatea de a populariza, cu aceste ocazii, cărțile noi sosite în bibliotecă și totodată de a cunoaște cerințele de lectură ale tineretului.

Mulți dintre tinerii cititori din comună noastră sînt și cele mai active ajutoare ale bibliotecii în munca de popularizare a cărții. Ne bucurăm îndeosebi de ajutorul primit de la două utemiste, colectivistice frunțase și harnice cititoare — Maria Banu și Rozina Kreutzer. Ele au frecventat cursurile învățămîntului agrozootehnic de masă și s-au remarcat pentru buna lor pregătire datorită și faptului că au studiat numeroase broșuri agrozootehnice (*Cultura porumbului, Cultura sfeclei de zahăr, Cultura florii-soarelui*), împrumutate de la bibliotecă.

La locul lor de muncă, Maria Banu și Rozina Kreutzer sînt și cele mai bune propagandiste ale cărții în rîndul colectivității lor. De asemenea, ele citesc în colectiv diferite articole din ziare, organizează împreună cu brigadierii și șefii de echipă audiții la radioul portativ, pe care l-au primit din partea conducerii G.A.C. pentru rezultatele bune obținute în munca de întreținere a culturilor.

Alexandru GOANZA
Biblioteca comunală Lechința
Raionul Cluj

CĂRȚI NOI PENTRU CRESCĂTORII DE ANIMALE

Incheierea colectivizării agriculturii a creat condiții deosebit de prielnice pentru dezvoltarea într-un ritm susținut a producției agricole, vegetale și animale. Au sporit posibilitățile pentru organizarea unor ferme zootehnice mari, introducerea pe scară tot mai largă în zootehnie a metodelor științifice de creștere a animalelor, pentru ridicarea producției animale și reducerea prețului de cost a produselor animaliere, pentru îmbunătățirea continuă a aprovizionării oamenilor muncii de la orașe și sate.

Răspunzând cerințelor impuse de dezvoltarea sectorului zootehnic, Editura Agro-silvică a editat în acest an o serie de lucrări care prezintă cele mai noi metode de creștere a animalelor bazate pe cercetările oamenilor de știință ca și pe experiența acumulată de crescătorii de animale din țara noastră și de peste hotare.

În acest sens relevăm lucrarea *Experiența gospodăriilor agricole de stat în sporirea efectivului de animale din prăsilă proprie* de Gh. Bănică (Colecția „Din experiența frunțașilor în agricultură”), care cuprinde sfaturi și recomandări folositoare pentru crescătorii de animale. În ea se arată care sînt condițiile necesare pentru obținerea de produși capabili să dea producții superioare la vîrsta adultă, cum se asigură procesul de reproducție, ce trebuie făcut pentru menținerea în viață a tuturor produșilor obținuți etc.

O bună parte din lucrare se referă la metodele de creștere rațională a tineretului animal, care constituie chezașia sporirii efectivului cu animale valoroase (pag. 45—73).

Metodele de creștere folosite, redată în lucrare, s-au dovedit deosebit de eficiente, fapt demonstrat de numeroasele exemple de gospodării agricole de stat frunțașe care și-au sporit pe această cale efectivul de animale.

★

Pentru obținerea unor producții animale cît mai ridicate, o însemnătate esențială prezintă folosirea integrală a posibilităților productive ale diferitelor specii și rase de animale prin creșterea și exploatarea lor în cele mai indicate zone geografice, unde cerințele lor biologice sînt satisfăcute în cea mai mare măsură. Referitor la această problemă, lucrarea *Ce rase de animale să creștem în diferite regiuni ale țării* de E. Balomiri, conține o serie de învățăminte prețioase pentru crescătorii de animale. Criteriile după care se face zonarea speciilor și raselor de animale sînt: factorii economici și condițiile de mediu (climat, sol, hrană etc.) existente în diferitele regiuni ale țării. Astfel, în zonele de munte, prin încrucișarea rasei de vaci locale de munte cu rasa brună se mărește greutatea corporală și producția de lapte a metișilor, care au în același timp și o rezistență ridicată față de condițiile climatice specifice regiunii muntoase.

Un capitol important din lucrare indică rasele de animale (taurine, ovine, porcine și păsări) cele mai potrivite pentru condițiile țării noastre. Astfel, rasele taurine sînt zonate după cum urmează: rasa Bălțată romînească se va crește în regiunea Banat și în toată Transilvania, mai puțin în zonele muntoase ale raioanelor Caransebeș și Moldova Nouă, Sighet, Vișeu, Oaș etc., unde rasa Pinzgau de Transilvania se dezvoltă mai bine. Rasa Brună se va crește în regiunile Bacău și Iași, partea de Nord a regiunii Galați, în regiunea Oltenia și în aproape toată Muntenia etc. (pag. 44—51).

Răspîndirea acestor rase, deosebit de valoroase, este legată totodată de o judicioasă organizare a activității de îmbunătățire și perfecționare a valorii lor zootehnice.

★

Continua îmbunătățire a raselor de animale, în așa fel încît acestea să devină mult mai productive, iar creșterea și fo-

losirea lor cit mai rentabile, constituie una din sarcinile principale ale unităților agricole socialiste, problemă căreia documentele de partid și de stat îi acordă o deosebită importanță. Ameliorarea raselor se poate obține numai printr-o selecție riguroasă bazată pe metode fundamentate științific.

Ciclu de lucrări editate de Editura Agro-silvică privind organizarea și tehnica selecției la animale, apărute de curând, pun la îndemina tehnicienilor din sectorul creșterii animalelor metodele folosite în practica selecției, bazate pe experiența și cercetările efectuate în țara noastră și peste hotare. Ne referim la: *Organizarea și tehnica selecției la taurine* de Șt. Popescu-Vifor; *Organizarea și tehnica selecției la ovine* de V. Derlogea și C. Popescu; *Organizarea și tehnica selecției la porcine* de S. Rusu și *Organizarea și tehnica selecției la păsări* de V. Severin.

Întreaga gamă a lucrărilor de ameliorare se bazează pe ideea — demonstrată de practică — că orice organism animal este rezultatul interacțiunii dintre baza sa ereditară și condițiile de mediu în care are loc dezvoltarea acestei baze ereditare.

Scopul selecției este de a crea posibilitatea obținerii unei generații de animale mai bună decât generațiile care au precedat-o.

Succesul în lucrările de selecție este determinat de o serie de factori, dintre care cei mai mulți pot fi dirijați de om în direcția scopului urmărit.

Lucrările enunțate prezintă în mod succintă criteriile și metodele de selecție, tehnica selecției, ca și modul de organizare a selecției la taurine, ovine, porcine și păsări.

Cunoașterea și aplicarea în continuare a celor mai noi metode de ameliorare, ca și asigurarea unor condiții optime de întreținere (hrănire, îngrijire) a animalelor, constituie calea principală de dezvoltare continuă a sectorului zootehnic, de sporire a producției de carne și a altor produse animaliere.

★

O altă serie de lucrări se adresează îngrijitorilor de animale din G.A.S. și G.A.C., și care, prin caracterul lor, au menirea de a-i îndruma în munca lor de zi cu zi. Au apărut *Cartea îngrijitorului de oi* de N. Ciolcă și *Cartea îngrijitorului de păsări* de M. Bălășescu, urmînd ca

în scurt timp să apară și *Cartea îngrijitorului de vaci* de V. Temișan.

În lucrări sînt prezentate în mod clar toate cunoștințele de care are nevoie un îngrijitor de animale. Astfel, după ce-l ajută să cunoască ce producții poate să obțină de la animale, rasele de animale pe care le îngrijește, îngrijitorul de oi, păsări sau vaci învață cum să adăpostească animalele, cum să le curețe, să le hrănească, pentru a obține producții cit mai ridicate.

★

În sprijinul specialiștilor în creșterea păsărilor vine lucrarea *Principii noi în creșterea puilor pentru reproducție și consum* de Al. Mărândici, care cuprinde unele aspecte ale aviculturii moderne privind sistemele de creștere și metodele de valorificare a fenomenului de heterozis, probleme noi legate de adăpostirea, întreținerea și alimentația puilor de reproducție și unele particularități legate de creșterea puilor de carne și a bobocilor de rață.

Creșterea păsărilor pentru carne și mai ales a puilor de frigare (broiler), în condițiile actuale ale sporirii continue a consumului de carne la orașe și sate, constituie o sarcină principală în creșterea păsărilor. Aceasta, atît pentru calitățile superioare ale cărnii de pasăre, cit și pentru condițiile foarte avantajoase de obținere a ei, datorită mării puteri de valorificare a hranei și ridicării considerabile a productivității muncii prin mecanizare.

Sistemele de creștere intensivă, mai ales creșterea puilor în baterii și în hale mecanizate de mare capacitate cu așternut permanent sînt principalele metode ce determină sporirea producțiilor medii și rentabilizarea considerabilă a aviculturii.

Tot pentru specialiștii din sectorul zootehnic vor apărea în curînd lucrările: *Orientări noi în creșterea porcului pentru bacon* de A. Radu și F. Popovici și *Principii noi în creșterea taurinelor* de Gh. Georgescu.

★

Paralel cu sporirea șeptelului este necesară luarea unor măsuri adecvate de prevenire și combatere a bolilor la animale ca și prevenirea transmiterii lor la oameni prin consumul produselor de origine animală. În acest sens lucrarea

Elemente practice de trichineloscopie de M. Cristescu și G. Popa, apărută recent, constituie un ghid deosebit de valoros pentru medicii veterinari și tehnicienii trichinelosopiști în efectuarea examenului trichineloscopic al cărnurilor. Un mare merit al lucrării îl constituie bogatul material ilustrativ, deosebit de instructiv.

O altă lucrare, în curs de apariție, utilă tuturor specialiștilor din sectorul creșterii animalelor va fi *Toxicologia veterinară* de M. Ripeanu și I. Gavrilă, lucrare de nivel superior ce cuprinde date privind intoxicațiile ce pot să apară la animale prin consumul diverselor plante toxice,

reziduri furajere, intoxicații chimice, micotoxicozele etc., insistându-se asupra măsurilor de combatere și prevenire a lor.

★

Popularizarea acestor cărți de către bibliotecari în rîndul maselor largi a lucrătorilor din sectorul zootehnic, va contribui la stabilirea unei legături mai strînse între știință și practică, la promovarea pe scară largă a celor mai noi metode de creștere a animalelor.

Medic veterinar IOAN CIORA
Editura agro-silvică

D I D E R O T

Anul 1715. Ludovic al XIV-lea murise. Franța era o țară la marginea prăpastiei economice, zguduită de puternice contradicții sociale. Războaiele au supt vlagă popoului; datoria publică se ridica la 3500 milioane de franci; o zecime a populației cerșea, o jumătate era în pragul mizeriei, trei zecimi abia își duceau zilele și o zecime trăia în belșug și bogăție. Absolutismul feudal, pe care Ludovic al XIV-lea l-a dus la culmile sale, a ajuns în ultimul său stadiu. Principala forță socială care se ridica împotriva acestei orînduirii, era burghezia franceză. Ea se sprijinea pe mica burghezie și pe cea mai largă pătură socială — țărăniimea. Așa arăta Franța secolului al XVIII-lea, acestea erau forțele sociale care se înfruntau, aceasta era țara în care s-a născut la 5 octombrie 1713 Denis Diderot.

Chiar de la începutul activității sale literare și științifice, Diderot a lovit puternic în stîlpul de bază al feudalismului, în biserica catolică. Și aceasta însemna mult într-o țară, în care religia catolică era ideologia dominantă, unica forță care unea sistemul feudal în descompunere. Lupta împotriva feudalismului trebuia să înceapă deci de aici. Nu întîmplător, prima sa lucrare anticlericală *Cugetări filozofice* (1746) a fost arsă, în baza unei hotărîri a parlamentului, iar prima sa lucrare materialistă *Scrisoare pentru orbi, pentru folosința celor ce văd* (1749) a stîrnit o explozie de ură din partea clericilor și a scolasticilor. Diderot a fost arestat și internat în castelul din Vincennes.

Dar, asemenea persecuții nu-l speriau. În anul 1746, Colegiul librarilor din Franța îl însărcinează pe Diderot să editeze

în limba franceză *Dicționarul universal al artelor și științelor*, apărut încă în anul 1728 la Londra. Nemulțumindu-se însă cu simpla traducere a unei lucrări cu totul nesatisfăcătoare, Diderot a elaborat planul unei enciclopedii franceze originale, care urma să cuprindă toate domeniile cunoștințelor umane; o operă uriașă, ca-

pabilă să elibereze știința din captivitatea sa religioasă. Împreună cu un grup entuziast de gânditori progresiști francezi, printre care se remarcă numele lui Quesnay, Turgot, d'Alembert, Montesquieu, Rousseau, Condillac, Helvetius, d'Holbach, Voltaire etc., Diderot a depus timp de două decenii o uriașă muncă organizatorică și redacțională, a înfruntat nenumărate persecuții, a luptat împotriva spiritului scolastic al bisericii catolice și a terorii absolutiste, pentru ca la sfârșitul acestei perioade să fie gata marea operă în 17 volume *Enciclopedia științelor, artelor și meșteșugurilor* (1751—1764). Era o lucrare monumentală, în care materialismul francezi nu se mulțumeau să critice numai religia, ci și instituțiile politice reacționare din acea epocă. Prin această operă, burghezia franceză dispunea de o armă ideologică pentru distrugerea societății feudale. În jurul Enciclopediei s-au strâns toate forțele care contribuiau la răsturnarea acestei orînduirii. Prin ea, suprastructura societății capitaliste în dezvoltare, și-a sărbătorit primul ei triumf. Iar acesta era totodată și triumful lui Diderot.

Baza luptei lui Diderot împotriva absolutismului și forța motrică a activității sale revoluționare, a constituit-o concepția sa materialistă despre lume. Diderot a expus concepția sa filozofică într-o serie de lucrări importante: *Despre interpretarea naturii* (1754), *Convoorbiri între d'Alembert și Diderot* (1769), *Principii filozofice asupra materiei și mișcării* (1770), *Elemente de fiziologie* (1780) etc. și într-o serie de articole scrise pentru Enciclopedie. Din aceste scrieri rezultă că punctul de plecare al filozofiei sale este recunoașterea materialității lumii, a spațiului și timpului ca forme obiective de existență a materiei și a mișcării ca o însușire inseparabilă a ei, a posibilității cunoașterii lumii obiective prin simțurile noastre. Diderot a criticat cu asprime idealismul, considerîndu-l un „extravagant sistem, care n-a putut să fie creat decît de niște orbi“! În același timp, Diderot n-a putut să depășească concepția materialist-mecanicistă, care reduce mișcarea la o simplă repetare și explică toate fenomenele prin prisma legilor mecanice. Cu toate aceste limite, trebuie să subliniem că, materialismul militant al lui Diderot a constituit o armă ascuțită împotriva reacțiunii feudale.

Legînd strîns filozofia de științele naturii, Diderot o opunea religiei. „Primul pas către filozofie este necredința“ proclama ateistul militant. Recunoașterea sufletului separat de trup este — după

păreră lui Diderot — ceva tot atît de absurd ca și recunoașterea unei ființe divine deosebite de universal material. Diderot opune dogmei religioase despre nemurirea sufletului, concepția materialistă asupra conștiinței ca însușire a materiei. Între știință și religie el nu vede nici o împăcare. „Sire, dacă vrei să avari preoți, atunci nu vâ trebuie filozofi, iar dacă vrei să avari filozofi, atunci nu vâ trebuie preoți, căci unii fiind prieteni ai rațiunii și propovăduitori ai științei, iar ceilalți dușmani ai rațiunii și uneltitori ai ignoranței, înseamnă că dacă unii fac binele, ceilalți fac răul“. Cu aceste cuvinte Diderot și-a precizat clar poziția sa alături de adevărul științei, împotriva ignoranței religioase.

Opera filozofică a lui Diderot este completată de o vastă operă literară. Tocmai această operă ne dezvăluie laturile variate ale poziției sale consecvent antiabsolutiste și disprețul său profund pentru putreda morală a lumii feudale.

Opera sa literară reprezintă, în primul rînd, un strigăt de revoltă împotriva imoralității lumii feudale. Chiar în una din primele sale lucrări literare — *Bijuteriile indiscrete* (1748) — relatarea exceselor erotice și a desfrîului moral, servesc ca mijloc de demascare și acuzare a caracterului mincinos și decadent al societății timpului. Romanul *Cătugărița* (scris prin 1760) este o profundă critică a subjugării personalității umane de către feudalism și biserică, o pasionantă chemare pentru dezvoltarea multilaterală a omului. În lucrarea *Jacques fatalistul* (1773), se remarcă, de asemenea, adinca repulsie față de rînduiele feudale retrograde, care terfelesc cele mai nobile calități umane. În aceste lucrări se manifestă, cu putere, protestul lui Diderot împotriva violării esenței umane și ura contra orînduirii, al cărei produs evident este această violare. În cunoscuta sa scriere *Nepotul lui Rameau* (1762), el opune pe om, ca produs al timpului său, condițiilor concrete ale acestei epoci; ne este prezentat omul societății contemporane și însuși cadrul acestei societăți. Nu este deplasat dacă denumim această grandioasă lucrare a lui Diderot — caracterizată de Engels ca o capodoperă a dialecticii — o dureroasă întrebare asupra moralității timpului său.

Opera lui Diderot conține o asemenea bogăție de conținut și în același timp o asemenea frumusețe a formei, încît ea nu are numai o importanță istorico-filozofică, ci dobîndește și o înaltă valoare literară. Ca romancier și mai ales, ca mare povestitor, el a înțeles că adevărata substanță a artei constă în reprezentarea

realității, a vieții de toate zilele „trecută de la rolul de figurantă la acela de vedetă“. În opera sa literară variată, caustică și în același timp emoționantă, el a redat imaginea integrală a vieții, cu lumina și umbrele ei, a vieții în veșnică mișcare și luptă. El face pe cititor să vadă, să simtă, să intuiască caracterelor prin orice gest, cuvânt sau comportare a personajelor. Personalitate literară multilaterală, Diderot a luptat în același timp împotriva lanțurilor estetice ale tragediei clasice. Piese sale. *Fiul natural* (1757) și *Tatăl* (1758) reflectă în mod evident dorința sa de a reinnoi tragedia, de a crea o dramă mai liberă — ca idei și ca formă — adaptînd-o astfel nevoilor propagandei filozofice burgheze.

Concepția despre istorie a lui Diderot își are rădăcinile tot în lupta sa împotriva feudalismului. Diderot consideră feudalismul ca un fenomen fără sens, care trebuie combătut datorită caracterului său nefiresc și în contradicție cu „natura umană“. După părerea sa, omul e produsul împrejurărilor sale și, în consecință, aceste împrejurări trebuie umanizate. La rîndul lor aceste împrejurări depind de legislația și de forma de guvernămînt. Feudalismul este „o eroare a istoriei“, o

„glumă proastă“ a rațiunii umane, de aceea, lichidarea lui presupune promulgarea unor „legi bune“ și o formă de guvernămînt „rațională“. Din cele de mai sus rezultă clar că, deși era materialist în înțelegerea naturii, Diderot rămîne idealist în înțelegerea vieții sociale. El nu a conceput feudalismul ca produsul logic al societății umane într-un anumit stadiu al dezvoltării sale și, mai ales, n-a înțeles că, în ultima instanță, cauza acestei dezvoltări rezidă în gradul de dezvoltare a forțelor de producție.

Succinta expunere a vieții și activității lui Denis Diderot ne arată atît meritele sale revoluționare, cît și limitele proprii întregului iluminism și materialism francez din secolul al XVIII-lea. Dintre toți gînditorii generației sale, Diderot a fost însă, fără îndoială, spiritul cel mai înaintat, cel mai îndrăzneț, „cea mai proeminentă figură a enciclopediștilor“, cum îl numește Lenin. Concepția sa materialistă despre lume a însemnat treapta cea mai înaltă pe care a atins-o gîndirea burgheză a secolului al XVIII-lea, etapă însemnată în istoria materialismului premarxist.

I. ACZEL

RECENZII • RECENZII • RECENZII • RECENZII • RECENZII

• ION LĂNCRĂNȚAN :

Cordovanii

*Cordovanii*¹ sînt amintirile vie ale locurilor natale iubite și drumul parcurs de oamenii lor pînă azi. Cele 3 volume ale romanului sînt o monografie plină de sevă și frumuseți aspre ale satului ardelenesc, parcurgînd frămîntată perioada din pragul reformei agrare pînă la colectivizarea totală.

Deși ne aflăm în fața a 1500 pagini de lectură, ea nu creează senzația uniformă a unei curgeri de apă mereu aceeași. De la primele pagini încă surpriza ne trezește din amorțirea oricărui început de lectură.

Cititorul care se cufundă în paginile cărții urmărind calea întortocheată a transformărilor conștiinței țărănului, descoperă în firul povestirii condamnarea unei tare a trecutului: individualismul

țărănului — concepția de viață generată de mica proprietate agrară.

E o luptă cînd surdă, cînd declarată pe care o sesizezi încă din prima pagină a simbolicului preludiu liric:

„Vine iară primăvara !..“

Toate erau mai altfel, toate se schimbaseră, toate așteptau zvicnetul de ușurare al urnirii. Numai apele Murășului fierbeau și gemeau...“

Și o dată cu această senzație de neliniște pe care ți-o dă anotimpul sevelor clocoțitoare, cititorul îl cunoaște și pe cel care desfășoară monologul (romanul e construit pe acest procedeu compozițional ales anume de autor) pe tot parcursul celor 3 volume. E Lae Cordovanu, pe numele lui de fapt Nicolae Logojan, eroul central și axa de pe care se desfășoară firul epopeii. La început el ne apare cu profilul mentalității moștenite așa cum l-au lăsat veacurile de exploatare și jug: amestec de haiduc, temperament anarhic și revoltat, pătruns de individualism, dar și de o nesfîrșită sete de dreptate și demnitate omenească. De la această treaptă începe el drumul care trece prin pagi-

¹) Ion Lăncrănțan. *Cordovanii*, Roman, vol. 1—3, Buc., Editura pentru literatură 1963, 1500 p. Ilustrații de Iulian Olariu.

nile cărții, încordată într-o luptă cu înclăștări, cu dezlănțuiri și patimi, până ce treptat chipul lui Lae de la început își pierde trăsăturile individualiste, contopindu-se cu freamătul luptei mulțimilor pentru idealul satului colectivizat.

Romanul *Cordovanii* este povestea frământată a satului Druga de Sus, povestea, satului în adevăratul sens al cuvântului. Lae își trăiește viața și transformarea pe fundalul mișcător al transformării întregului sat. Firul povestirii se deapănă prin sute și sute de episoade, cu zeci de peisaje care ne apar vii. Tensiunea dramatică a paginilor care urmează, drumul greu și spinos parcurs de Lae dezvăluie cititorului procesul complex trăit de întregul sat.

Drumul are opreliști, răscruți și indoieli. Până în ultimele pagini care-l găsesc pe Lae în cererea de intrare în gospodăria colectivă scrisă acasă la lumina lămpii și frământând planuri de viitor, cartea desfășoară scurgerea ei impetuoaasă, iar soarta eroilor se împletește organic cu cea a maselor de-a lungul întregului drum de adinci preschimbări revoluționare.

Limba scrierii de o sobră și netăgăduită autenticitate înfrățește asprimea firească a multor scene cu o caldă respirație de lirism care însorește povestirea. Cât de memorabilă se desprinde scena morții bătrânului Androne, tatăl lui Lae, împăcarea celor doi frați, Lae și Simion, prima sedință de înființare a gospodăriei, reînălțarea lui Lae cu Dicu la Comitetul rațional de partid, sau freamătul primăverii ce dezgheață incremenirile, revenit de atâtea ori în paginile romanului.

Așa ne și află sfârșitul lecturii cu revenirea primăverii, de astă dată mai plină de sensuri, rezumând parcă întregul mers al lucrurilor:

„Vine iară primăvara!...

...Din când în când răsună pe undeva câte o bubuitură sau mai multe deodată, după cum cad palele de zăpadă de pe acoperișul caselor sau al grajdurilor. Mereu se surpă și se duce ceva — în fiecare clipă — pe ascuns ori pe față, de-a dreptul ori pe ocolite, după bijbieli multe. Ba se înfiripă aicea un pîrîias, ba se rupe dincolo un zăgaz vechi, bătut de vremuri și de ploii...”

Romanul e o scriere prestigioasă care se alătură cu succes creațiilor importante ale prozelor noastre contemporane.

Sînt de amintit și ilustrațiile sugestive ale lui Iulian Olariu atît de bine înfrățite cu caracterul și sensurile cărții.

Autorul s-a născut în anul 1928 în comuna Oarda de Sus, pe locurile unde a trecut Horia.

Ion Lăncrănjan își petrece copilăria în satul său natal minind turmele la păscut, martor mut al vieții grele a țărânului din România burgheză. Împlinise 14 ani cînd plecă din sat să învețe o meserie la Brașov. Greutățile și lipsurile l-au urmărit pas cu pas. Abia în 1948 după absolvirea Școlii tehnice din Cîmpina devine muncitor la o fabrică din aceeași localitate. În 1951 se înscrie la școala de literatură „Mihail Eminescu” din București. După absolvirea ei, lucrează ca redactor la revista „Tînărul scriitor”, „Lucaiafărul” și „Viața Românească”.

Debutul lui în literatură se plasează în anul 1954 cînd publică nuvela *Cordovanii* primită cu rezerve de critica literară și ale cărei amintiri s-au stins aproape pînă în 1963 cînd, după un drum de 7 ani de muncă tenace, modesta nuvelă dospește din miezul ei vasta epopee în proză cu același titlu.

Dorin IANCU

EM. KAZAKIEVICI:

La lumina zilei

Unul din genurile literare mult cultivate în literatura sovietică, în ultimii ani, este nuvela, povestirea. Restrînsă ca dimensiuni, dar cu un conținut bogat de idei, povestirea sovietică oferă, într-o formă condensată, un variat și colorat caleidoscop al universului social și psihologic al oamenilor sovietici, prinși în jureșul unui cotidian ce capătă sensuri majore prin complexitatea problemelor de care este frământat și prin mesajul luminos, profund uman pe care-l transmite. În volumul de față Editura pentru literatură universală prezintă cititorilor cîteva din cele mai izbutite povestiri din ultimii ani. Autorii sînt scriitori aparținînd unor generații diferite și cu o individualitate artistică bine conturată.

Culegerea se deschide cu nuvela lui Em. Kazakievici *La lumina zilei* care dă și titlul volumului. Cu sensibilitatea-i caracteristică, cu o pătrundere psihologică de mare finețe, Kazakievici ne dezvăluie treptat, în această nuvelă măiestrit construită, figura unui erou anonim, căpitanul Neceaev. Fîind extrem de modest și de tăcut, nimeni nu bănuiește în acest om șters puterea de caracter, căldura sufletească, capacitatea de dăruire și de abnegație de care dă dovadă în împrejurări hotărîtoare din timpul războiului. Tragedia căpitanului Neceaev nu constă atît în faptul că a murit, tînăr, în război, cît în faptul că nici soția lui, lîngă care

a trăit ani de zile, nu l-a cunoscut în adevărata lui lumină și nu l-a înțeles. Îl descoperă abia la câțiva ani după război, din povestirile unui ostaș care a luptat sub comanda lui Neceaeș și care vine la ea pentru a îndeplini ultima rugămintă a comandantului său. Abia atunci, din relatările acestui om simplu, dar cu mai multă pricepere decât ea, a știut să descifreze sufletul tănuț, sensibil al lui Neceaeș, îi apare ei limpede, ca lumina zilei, adevărul despre omul care a fost soțul ei. Dar e prea târziu.

Frumusețea spirituală a lui Neceaeș ia profunzimea de simbol, este tipică pentru profilul moral al omului sovietic, o regăsim în diferite ipostaze, variind în funcție de personalitatea fiecăruia.

Această este ideea de bază a întregului volum de nuvele, dominantă care caracterizează și leagă între ele povestirile.

Iată-l de pildă, pe comandantul de companie Ilin (*Șalăul* de V. Nekrasov) un om stângaci, nepriceput în ale militarei, care atunci când i se încredințează o misiune de mare răspundere reușește să-și învingă teama și nehotărârea și o îndeplinește erotic; sau Iolkin (*Tovarășul Iolkin* de V. Kojevnikov), acest bărbat cam grosolan și necioplit, despre care se știe că a fost îngrozitor torturat de nemi și n-a trădat, dar nu se știe că aceste torturi l-au mutilat pe viață, că din această cauză și-a pierdut fericirea; el își tănuțește cu o mare discreție și demnitate suferința, păstrându-și neafinse dragostea de muncă optimismul și mai ales generozitatea; sau tinăra doctoriță care lucrează în aviația sanitară și care e gata în orice moment, pe orice vreme, să zboare cu avionul deasupra taigalei imense și înghețate pentru a salva un om (*Sub cerul iernii* de V. Lidin); sau tinărul șofer din nuvela lui S. Antonov *O cursă fără încărcătură* care, deși pare a fi viciat, dezvăluie trăsături emoționante de integritate morală și umanitate în împrejurări când îi era amenințată propria lui securitate.

Exemplele citate, și la ele se mai pot adăuga tot atâtea câte povestiri sînt în volum, ilustrează preocupările și poziția scriitorilor sovietici — obiectul investigației lor artistice este omul, creatorul și produsul relațiilor socialiste, cu o structură sufletească adecvată, complexă, surprinzătoare de multe ori, dar întotdeauna consecventă, în esență, în noțiunea de *om nou*; iar poziția pe care se plasează scriitorii în descrierea și aprecierea unor oameni și fapte este, invariabil, cea a unor minuitori iscusiți ai metodei realismului socialist.

Acest volum de nuvele, scrise cu o remarcabilă măiestrie literară, vine să împlinească un dublu deziderat: oferă în același timp prețioase exemple de etică comunistă, cit și reale satisfacții de ordin artistic.

L. MANU

● JACK WODDIS :

Leul se trezește

Unul din cele mai importante și mai semnificative evenimente internaționale ale ultimului deceniu este trezirea continentului african. Rînd pe rînd popoarele Africii au zdrobit lanțurile colonialismului, dobîndindu-și independența de stat. Impetuoasa mișcare de eliberare națională a popoarelor africane a măturat în cea mai mare parte blestemele stăguri ale stăpînirii coloniale și continuă să obțină succese importante și în teritoriile care mai sînt supuse dominației imperialiste. Despre acest mare proces ne vorbește scriitorul progresist englez Jack Woddis în cartea sa *Leul se trezește*¹⁾. Sub acest titlu sînt reunite două lucrări și anume *Cauzele exploziei* (apărută în original în 1960) și *Leul se trezește* (apărută în 1961).

După cum reiese și din titlu, în prima carte se analizează cauzele social-economice și politice ale apariției și dezvoltării luptei anticolonialiste a popoarelor africane. Meritul autorului constă în folosirea unei ample documentații și în sintetizarea trăsăturilor generale a situației popoarelor africane subjugate colonialismului, îndeosebi din țările situate la sud de Sahara.

La început ni se prezintă multilateralele forme ale asuprii și exploatarei coloniale. Alungarea agricultorilor de pe pămînturile lor, pustiirea satelor, ademenirea unor căpetenii de triburi, crearea rezervațiilor pentru populația locală, acapararea celor mai bune pămînturi — sînt unele din metodele folosite de colonialiști pentru a pune stăpînire pe pămîntul Africii. Astfel, în Rhodazia de Sud și în Swaziland, pămîntul a fost luat africanilor în proporție de 49%, în Republica Sud-Africană în proporție de 89%. În Kenia 4000 de fermieri albi posedă nu mai puțin de 30% din tot pămîntul cultivabil al țării.

Autorul cărții ne înfățișează și o serie de alte metode de constrîngere prin care

1) Woddis, Jack. *Leul se trezește*. Buc., Editura politică, 1963, 456 p.

colonialiștii au urmărit crearea într-un timp scurt a brațelor de muncă ieftine pentru plantații, mine de aur, fier, cupru, cărbune. Lipsa de pământ, zădărnicierea agriculturii străvechi, impozitele mari, foametea, au obligat sute de mii de africani să colinde șoselele, trecind dintr-o țară în alta, în căutare de lucru. Ei formează acea populație migratoare, care 6—9 luni de zile trăiesc departe de satele și familiile lor. Astfel, cea mai mare parte a brațelor de muncă din Uganda și jumătate din numărul muncitorilor din Rhodesia de Sud provin din alte țări, iar mai mult de jumătate din populația aptă de muncă din Basutoland își caută de lucru în afara hotarelor țării. Colonialiștilor le convine de minune existența acestor milioane de muncitori migratori, al căror nivel de trai este extrem de scăzut și sint obligați să-și vîndă forța de muncă la orice preț.

Zguduitoare sint acele pagini ale cărții în care autorul descrie mizeria de neînchipuit a populației africane, condițiile ei de trai, de locuit, foametea cronică, situația sanitară precară, analfabetismul. Discriminarea rasială, această rușine a secolului nostru, care mai e practică în teritoriile subjugate din Africa și în Republica Sud-Africană nu este un scop în sine, ci un mijloc pentru obținerea profiturilor celor mai înalte de către capitaliști.

Colonialiștii au stors viața popoarelor subjugate. Numai lichidarea dominației coloniale putea să deschidă drumul spre lichidarea mizeriei, spre dezvoltarea prosperă a țărilor Africii. Aceasta e concluzia primei cărți a lui Jack Woddis. Pe acest drum înaintează victorios popoarele acestui continent.

În cea de-a doua carte *Leul se trezește* se analizează mersul și caracteristicile luptei de eliberare națională pentru doborîrea jugului colonial și obținerea independenței. Woddis acordă o deosebită importanță prezentării și analizei situației clasei muncitoare africane, forța conducătoare a mișcării de eliberare națională. În majoritatea țărilor găsim organizații sindicale tinere, care duc o luptă viguroasă. Caracteristica lor principală este împletirea luptei politice cu cea economică. Aceste sindicate joacă un rol deosebit de însemnat în lupta de eliberare națională și fac să se audă tot mai puternic glasul lor în mișcarea sindicală internațională. Proletariatul african duce o luptă tot mai hotărîtă pentru apărarea independenței dobindite, pentru dezvoltarea social-economică

a tinerelor state. Dintre problemele principale care stau în fața lor putem aminti lupta pentru înfăptuirea unei reforme agrare democratice, dezvoltarea economică independentă a țării pe baza creării unei industrii mari și puternice, lupta contra analfabetismului, ridicarea nivelului de trai. Autorul scoate în evidență sprijinul multilateral acordat de țările socialiste pentru dezvoltarea independentă a tinerelor state africane, importanța relațiilor economice strînse între țările socialiste și aceste țări africane.

În paginile cărții sint demascate viguros diferitele manevre neocolonialiste prin care puterile imperialiste încearcă să frîneze procesul de eliberare națională, să mențină pozițiile lor economice și influența lor politică în tinerile state africane. Neocolonialismul dorește în special să frîneze industrializarea acestor țări cu scopul de a menține subordonarea lor economică față de țările imperialiste.

Cu toate că au trecut cîțiva ani de la apariția în original a cărților de mai sus, ele își mențin actualitatea. Aceasta se datorește faptului, că autorul nu s-a mulțumit cu simpla descriere a situației popoarelor africane subjugate de colonialiști, ci a scos în evidență și sarcinile lor ulterioare, în opera de consolidare a independenței debindite.

Cartea lui Jack Woddis militează pentru triumful deplin al luptei de eliberare națională a popoarelor Africii.

Petre GAVRILESCU

● SOMERSET MAUGHAM :

Luna și doi bani jumate

Viața marilor artiști a ispitit dintotdeauna pana unor romancieri care s-au constituit în biografi și comentatori mai mult sau mai puțin fideli, după doza de romanțare și fantezie personală prin care au filtrat adevărul faptic.

De curînd, cititorii noștri au putut cunoaște viața pictorului Vincent Van Gogh, povestită de scriitorul american Irving Stone în cartea sa intitulată *Bucuria Vieții*.

În romanul *Luna și doi bani jumate*, cunoscutul romancier englez W. S. Maugham s-a oprit asupra vieții pictorului francez Paul Gauguin, marele prieten al lui Van Gogh.

Spre deosebire de *Bucuria Vieții* în care biografia lui Van Gogh era reconstituită într-o manieră aproape documentară, autorul pornind de la scriso-

rile artistului și de la mărturiile celor care l-au cunoscut și respectat întrutul cronologia și veridicul faptelor, *Luna și doi bani jumate*, este o biografie romanțată, inspirată de anumite elemente și momente din viața lui Gauguin, prelucrate fecund de imaginația autorului. Ținând să sublinieze acest lucru, Maugham i-a schimbat eroului său și numele — spunându-i Charles Strickland — precum și naționalitatea, făcându-l englez.

Coordonatele vieții lui Charles Strickland sînt însă foarte asemănătoare cu cele ale lui Paul Gauguin. Ca și acesta din urmă, eroul lui Maugham comite gestul extravagant și de neînțeles pentru societatea din care făcea parte, de a se smulge, la o vîrstă îndeajuns de matură, dintr-o existență tihnită și anostă de funcționar mic-burghez și de lingă o familie îmbuibată de prejudecăți, pentru a se dedica unei vocații artistice tîrzii. Punînd o mare distanță, atît ca spațiu geografic, cît și ca mentalitate, între el și orice urmă de convenționalism și concepție burgheză asupra vieții și artei, Strickland — Gauguin începe o existență boemă, măcinată de lipsuri și neajunsuri, dar luminată de bucuria creației. Indiferent la mizerie, foamă, boală, artistul a conceput viața ca o căutare eferescență pentru a se realiza, pentru a spune omenirii, pe calea artei, cele ce avea de spus.

Dacă întîmplările din viața lui Strickland sînt, voit, mai senzaționale decît cele prin care a trecut Gauguin, și dacă sfîrșitul eroului cărții este mai straniu și mai romanțos decît cel al modelului său real, comună le este însă lupta grea pentru realizarea pe plan artistic, pentru impunerea noului în artă, în cumplită contradicție cu mentalitatea filistină și înțelegerea obtuză a societății burgheze.

Ca și Gauguin, Strickland, sătul de conformismul și prejudecățile contemporanilor săi, pleacă în îndepărtate insule exotice unde avea să găsească nu numai un colorit peisagistic mai pur, dar și oameni cu suflet mai pur. Și tot ca și Gauguin, ferventul căutător al noului și adevărului în artă sfîrșește tragic — sărac, bolnav, neînțeles și ignorat.

W. S. Maugham a sesizat cu multă sensibilitate conflictul ireductibil dintre adevăratul artist, conștient de menirea sa, și societatea burgheză. Tributar totuși imaginii burgheze despre personalitatea artistului, Maugham își inzestrează eroul cu un individualism atroce și

cu o tendință de izolare în turnul de fildeş, străine de caracterul adevăratului Gauguin.

Strickland sau Gauguin, eroul cărții *Luna și doi bani jumate* intruchipează drama și însingurarea artistului în lumea capitalistă, unde nu se poate afirma decît arta subordonată sacului cu bani.

A. RALIAN

FIȘIER BIBLIOGRAFIC

TOMA, ELENA. *Ce este cerul?* Buc., Editura științifică, 1963, 70 p.

Omenirea a trebuit să parcurgă mii de ani pînă cînd, întrebarea „Ce este cerul?” a căpătat, în sfîrșit, un răspuns științific. Taina ce învăluia cerul și Pămîntul s-a destrămat.

Autoarea poartă cititorul pe calea imaginației, prin nesfîrșitele spații ale Cosmosului, explicîndu-i de ce bolta cerească nu există, cine sînt „locuitorii cerului”, care este explicația științifică a unor fenomene cerești obișnuite sau a celor neobișnuite (eclipsele, ploile cu stele, cercurile de lumină etc.), a căror cauză a fost multă vreme învăluită în mister.

TACHE, AURELIAN. *Adevărul despre cărțile sfinte*. Buc., Editura științifică, 1963, 88 p.

Într-un număr restrîns de pagini, ținînd seama de complexitatea problemei, autorul lucrării își propune să arate cititorilor care este adevărata origine a „cărților sfinte”, cui slujesc ideile, mentalitățile și percepțiile morale propagate de acestea în rîndul credincioșilor, de ce religiile, în trecut și astăzi, au susținut cu tărie esența divină a așa-ziselor „scrieri sfinte”?

Menționînd cele mai cunoscute „cărți sfinte”, lucrarea se ocupă, în special, de originea *Vechiului și Noului Testament*.

Cercetările științifice au înlăturat aureola „divină” cu care teologii au învăluit cărțile biblice. Pe baza lor „cărțile sfinte” sînt comentate în lumina timpului, a împrejurărilor și evenimentelor istorice.

Ultimul capitol al lucrării, intitulat *Dogmele vechi în veșminte „moderne”*, este deosebit de interesant. Autorul aduce o serie de exemple despre modul în care numeroși teologi și apologeți ai religiei caută să modernizeze „cărțile sfinte”, considerînd că s-au cam învechit comparativ cu noile cuceriri ale științei.

ORGANIZAREA FIȘIERULUI DE DOCUMENTARE CLASIFICAT ZECIMAL

Scopul documentării tehnice este de a aduce la cunoștința celor ce muncesc în uzine și întreprinderi cele mai noi realizări științifice și tehnice din întreaga lume, pentru a le putea aplica apoi în producție. Dezvoltarea tehnicii nu poate fi concepută fără ajutorul documentării, a cărei folosire judicioasă are drept consecință o economie considerabilă de muncă, timp și materiale, permițând celor interesați să fie informați în permanență asupra realizărilor în problemele ce le urmăresc. În multe cazuri, documentarea oferă soluții concrete ale acestor probleme, scutind astfel de cercetări îndelungate și costisitoare.

Pentru ca documentarea să-și poată realiza din plin scopul, este însă necesar ca materialul informativ de care dispune să poată fi semnalat cât mai repede. Una dintre formele cele mai eficiente de semnalare se realizează prin difuzarea fișelor bibliografice tipărite, pe baza cărora fiecare uzină sau întreprindere își poate întocmi catalogul sistematic.

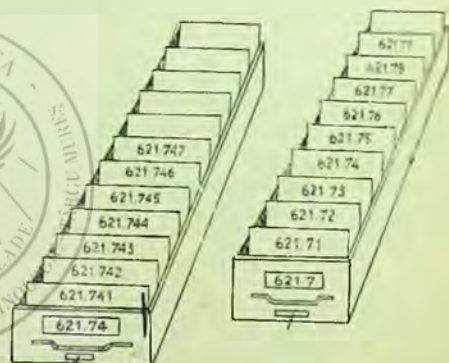
Fișele sînt de-acum cunoscute de toată lumea; ele se editează în tiraje mari de către Institutul de documentare tehnică și se trimit în cantități necesare unităților abonate. Rostul lor este, de asemenea, neîndoielnic. Cu toate acestea, în unele biblioteci tehnice și chiar publice (Biblioteca regională Ploiești, de pildă) ele sînt înghesuite în grupe foarte mari, ceea ce îngreunează utilizarea fișierului. Considerăm necesar, din acest motiv, să dăm unele amănunte — în-deobște cunoscute — în legătură cu alcătuirea acestui instrument.

Prima condiție a unui fișier într-adevăr folositor este detalierea cât mai mare a subdiviziunilor. Fișele bibliografice fiind clasificate zecimal, acest lucru se realizează cu ușurință, permițînd celor interesați să identifice rapid materialul documentar privitor la problemele cercetate.

Tot pentru înlesnirea cercetării fișierului, se recomandă ca grupele de fișe privind o ramură de specialitate să fie separate cu ajutorul unor fișe despărți-

toare care marchează clasele, diviziunile și subdiviziunile principale ale clasificării. Acestea sînt ceva mai înalte decît fișele obișnuite și, eventual, de culoare diferită; ele poartă în partea superioară, numărul zecimal și denumirea grupei respective.

Fișele despărțitoare au o importanță deosebită, alit pentru organizarea fișierului ca atare, cît și pentru orientarea rapidă a cititorilor și îndrumarea lor spre publicațiile de care au nevoie.

În figura alăturată este reprezentat sertarul unui fișier de documentare, arătînd așezarea fișelor în subdiviziunea 621.7 a clasificării zecimale la *Procedeele de prelucrare a metalelor*. Fișele au fost despărțite cu ajutorul unor cartonașe mai înalte, purtînd denumirea principalelor subgrupe. În acest fel, se poate obține o vedere de ansamblu asupra conținutului fișierului. Dacă, la un moment dat, în interiorul uneia dintre subgrupele astfel formate, s-au strîns prea multe fișe este bine să se procedeze și la subimpărțirea acestei subgrupe, aplicîndu-se aceleași criterii arătate mai sus. Să presupunem că trebuie supusă acestei împărțiri subgrupa cu indicele de clasificare zecimală 621.74 *Tur-nătorie*. Conform tablei de clasificare, acest indice cuprinde următoarele subdiviziuni:

621.741 Feluri de turnătorii (de fontă, oțel, cupru etc.)

621.742 Prepararea amestecului de formare

621.743 Fabricarea miezurilor

621.744 Fabricarea formelor

621.745 Topitorie

621.746 Turnare

621.747 Prelucrarea pieselor turnate. Fînisare.

Se vor întocmi cartonașe despărțitoare pentru noile subdiviziuni și se vor separa cu ajutorul lor fișele din specialitatea 621.74 *Turnătorie*, obținându-se astfel o subdiviziune mai amănunțită a fișierului. Operații asemănătoare se vor putea efectua și pentru celelalte specialități, iar dacă este cazul chiar în cadrul noilor subdiviziuni create pentru *Turnătorie*. Spre exemplu, dacă s-au adunat

un număr mare de fișe în spatele cartonașului 621.741 *Feluri de turnătorii*, se poate proceda la o nouă subîmpărțire a acestora cu ajutorul următoarelor subdiviziuni:

621.741.2 Turnătorii de fontă cenușie

621.741.3 Turnătorii de fontă speciale

621.741.4 Turnătorii de oțel

621.741.5 Turnătorii de cupru și aliaje de cupru

621.741.7 Turnătorii de metale ușoare.

Din aceste exemple, se constată că, prin aplicarea clasificării zecimale, subîmpărțirea fișierului de documentare poate fi extinsă cit de mult, în funcție de numărul fișelor pe care le cuprinde. Un fișier astfel sistematizat permite identificarea rapidă a fișelor cu subiectele cele mai particulare.

Ing. Marga STOENESCU

ÎN LEGĂTURĂ CU FIȘELE TIPĂRITE

În alcătuirea cataloagelor, bibliotecarii au, incontestabil, un real ajutor prin folosirea fișelor tipărite ale Bibliotecii Centrale de Stat, la care sînt abonate bibliotecile noastre.

Dacă în ce privește primirea acestor fișe mai persistă încă unele întîrzieri, această problemă o putem rezolva prin întocmirea provizorie a fișelor la cărțile noi sosite, urmînd ca ele să fie înlocuite imediat după sosirea celor tipărite. O problemă mai greu de rezolvat și în jurul căreia socot că este necesară totuși o discuție este neconcordanța clasificării zecimale de pe unele fișe tipărite și uneori chiar și a unor greșeli.

Avînd în față cartea, mai repede decît fișa tipărită, bibliotecarul îi dă o altă clasificare decît cea indicată de fișa tipărită, sosită ulterior. Neconcordanța îi atrage atenția și revenînd asupra lucrării vezi care clasificare este cea mai bună și în cazul cînd ai greșit cauți cărțile și rectifici.

Ceea ce mă determină să deschid discuția este o indicație (verbală) care s-a dat și anume că trebuie să corectăm clasificările făcute de noi, fără discuție (în toate cazurile) deoarece pe fișa tipărită nu pot exista greșeli. Și totuși voi demonstra că ele există. Greșelile care se strecoară cu ocazia inversiunii la tipărirea fișelor le sesizăm ușor și nu ne oprim asupra lor căci, categoric, facem corectura pe fișe. Se întîmplă totuși că deși bibliotecarul se conduce după indicațiile ma-

natului *Clasificarea zecimală pentru biblioteci, servicii de documentare și fișiere individuale de studii*. Buc., E.S.I.P., 1959, 160 p., să ajungă la neconcordanța amintită mai sus. Voi da un exemplu. Avem în față cartea *Îndrumător de tehnica securității muncii la lucrări de terasamente* de Tcaciuc, O. Buc., Editura tehnică, 1963. În *Clasificarea zecimală*, nota referitoare la întrebuintarea subdiviziunii 614.8 îți arată clar că lucrarea se clasifică în primul rînd la specialitatea respectivă (în cazul nostru, la 624.13 *Lucrări de pămînt, Terasament*) și numai suplimentar la subdiviziunea 614 *Igiena publică, Igiena socială, Ocrotirea sănătății publice*. Totuși fișa tipărită include această lucrare la subdiviziunea 614. Presupunem că colectivul de specialiști a hotărît ulterior ca toate publicațiile legate de protecția muncii să fie clasificate la subdiviziunea 614 și numai suplimentar la specialitate. După părerea noastră acest procedeu nu este bun pentru orientarea cititorilor, mai ales în condițiile raftului liber. Asemenea reveniri trebuie aduse și la cunoștința celor care folosesc clasificarea zecimală, adică a bibliotecarilor.

Cazul nu este singurul și întrebarea o consider necesară intrucît mai sînt și alte situații și anume ale publicațiilor identice care primesc totuși clasificări diferite. De exemplu, în limba romînă fișa tipărită are ca clasificare principală tocmai pe aceea care în limba maghiară este dată ca clasificare secundară:

MUNTEANU, OCTAV

Viața și moartea. București, [Craiova, Întreprinderea poligrafică], 1959.

64 p. cu fig. 200 x 130. (Colecția Societății pentru răspândirea științei și culturii, 286).

612(023)

612.013.(023)

539—[Nr.45.882/59]

57

M95—MUNTEANU, OCTAV

Elet és halál. Bukarest, [Kolozvar, Nyomdaipari Vallalat], 1959.

64 p. cu fig. 200 x 130. (Tudomány és Kultúraterjesztő Társaság könyvtára, 298).

Viața și moartea.

577.7(023)

576(023)

576.1(023)

95—[Nr.46.747/59]

Aceleași anomalii am constatat de cîteva ori și la unele publicații reeditate, ca de pildă:

57

Z18—ZAHARIA, N.

Moartea și credința în suflet, soartă și nemurire. București, [Editura științifică], 1960.

577

577.7

237

852—[Nr.52.719/60]

2

Z18

ZAHARIA, N.

Moartea și credința în soartă, suflet și nemurire. [Ediția a doua]. București, [Editura științifică], 1961.

48 p. cu fig. și portr. 200 x 130. (Societatea pentru răspândirea științei și culturii, 404).

Întreprinderea poligrafică nr. 2.

215

237.2

846—[Nr.60.743/61]

577.7

La toate aceste fișe noi am făcut modificările necesare. Este oare just acest lucru?

Elvira LENGYEL

Biblioteca regională Crișana

RAFTUL CU VARIETĂȚI

● *Seminar în problema construcției de biblioteci.* În localitatea Kazimey (Polonia) a avut loc un seminar organizat de Uniunea arhitecților din Polonia și Uniunea bibliotecarilor din Polonia. Scopul seminarului a fost discutarea proiectelor viitoarelor construcții de biblioteci și depozite de cărți. Participanții, în număr de 120, au urmărit cu mult interes și expoziția organizată cu acest prilej, care a cuprins fotografii și machete ale diferitelor clădiri și biblioteci din Polonia și alte țări.

● *Catalogul publicațiilor periodice din Senegal.* Biblioteca Universității din Dakar a întocmit un catalog *Publicațiile periodice în probleme de drept, literatură, economie și științe umanistice existente în biblioteca Universității din Dakar* (Etat des périodiques conservés à la bibliothèque de l'Université: droit et lettres, sciences économiques et sciences humaines. Dakar, Bibliothèque de

l'Université de Dakar, 1962). Catalogul conține 1500 de titluri orinduite în ordine alfabetică.

● *Un dicționar în cinci limbi pentru bibliotecari.* La sfârșitul anului 1962 a apărut cea de-a doua ediție, revăzută și extinsă la cinci limbi (engleză, franceză, germană, rusă și spaniolă), a *Vocabularium bibliothecarii*. Publicat pentru prima oară în 1953, în limbile engleză, franceză și germană, acest dicționar s-a bucurat de o bună primire în rindul specialiștilor.

În forma actuală a celei de-a doua ediții, *Vocabularium bibliothecarii* va furniza, în cinci limbi, toți termenii uzuali despre industria cărții, despre profesiunea de bibliotecar. Termenii nu sînt aranjați în ordinea alfabetică ci grupați pe materii (Imprimerie, Librairie, Hirtie. Fișe perforate etc.). Datorită acestei clasificări, lucrarea nu se limitează să dea traduceri a numai 3000 de cuvinte luate izolat. Ea dă explicații și asupra relațiilor care există între diferiți termeni.

● *Greșelile de tipar* au aceeași vîrstă cu însăși tipăritul. Unul din primele volume tipărite, volumul de cîntece

bisericești editat de renumitul Fust în 1457 la Mainz, are pe ultima pagină un nevinovat *spalmorum* în loc de *psalmorum*.

Se pare că greșelile cele mai multe — și cele mai spirituale — le-au săvârșit cu sau fără voie tipografi francezi. Astfel, în timpul construirii Canalului de Suez, în mai multe ziare franceze a apărut următoarea știre: „În privința astmei domnului Lesseps totul e în ordine“. Tipograful în cauză pe semne că nu a auzit nimic despre marile lucrări și a corectat o singură literă: a scris *asthme* în loc de *isthme* (istm).

Unele versiuni afirmă că însuși Napoleon III a primit această titlatură în urma unei farse (voite sau nu) tipografice. Un manifest se termina cu următoarele: „Deviza noastră să fie: Trăiască Napoleon!!!“ Tipograful a

crezut că cele trei semne de exclamare ar fi „trei“, în cifre romane (III), și a tipărit textul, concludind: Vive Napoleon III. Formularea manifestului a fost preluată de gazete și Napoleon (de fapt al doilea) a urcat pe tron ca III (Nu s-a mirat nimeni, căci istoria Franței a mai cunoscut un caz analog, inexistentul Ludovic al XVII-lea).

☉ *Cite ceva despre erată.* Erata cărților s-a născut din necesitatea estetică de a nu strica aspectul cărților tipărite cu modificări efectuate manual în fiecare exemplar.

Ea a atins proporții nebănuite de cei care avuseseră inițiativa s-o creeze. A crescut de la o pagină la două, la trei, la șase...

BIBLIOTECONOMIE • BIBLIOGRAFIE • DOCUMENTARE

SĂ PUNEM ÎN VALOARE FIECARE CARTE

Consfătuirea din 1963 a bibliotecarilor din sistemul așezămintelor culturale și analiza activității culturale de masă la Comitetul de Stat pentru Cultură și Artă au pus în lumină succesele bibliotecilor pe planul îmbogățirii continue a fondurilor de publicații și al sporirii numărului cititorilor. Folosirea cărții ca mijloc de educare socialistă, de cultivare și destindere a căpătat astăzi proporții de masă, mărind interesul față de perfecționarea formelor de organizare și activitate ale acestor instituții. Este, deci, momentul să se efectueze unele cercetări mai sistematice privitoare la rolul bibliotecilor în viața orașelor și satelor, la configurația rețelei, pentru a se vedea gradul de eficiență al fiecărei unități, direcțiile în care sînt utilizate marile posibilități puse la dispoziție de către stat și organizațiile obștești.

Anul trecut, au fost publicate câteva constatări asupra rețelei bibliotecilor din mediul rural. În rîndurile de față, ne propunem a urmări același aspect într-o așezare urbană mai restrînsă — orașul Dej — unde, de-a lungul anilor, proli-

ferarea bibliotecilor de diferite tipuri s-a accentuat. La finele anului 1962, populația de aici (22 000 de persoane, dintre care 17 000 peste 8 ani considerate apte de lectură) aveau la dispoziție 52 de biblioteci (o bibliotecă la 326 de persoane). Ele totalizau — fără cele 5 biblioteci școlare — 66 805 volume, fiecărui locuitor revenindu-i, în medie, aproape 4 volume. Deși, comparativ cu alte centre de raion, cifra nu este excesiv de mare, ea denotă o pătrundere masivă a cărții în localitate, prin intermediul bibliotecilor. La aceeași dată, unitățile din oraș analizate aici cuprindeau 9 933 de cititori (exclusiv cititori din bibliotecile școlare), adică mai bine de jumătate dintre persoanele apte de lectură.

Acești indicatori confirmă progrese frumoase în propagarea cărții — urmare a străduințelor unor biblioteci de a se ridica la nivelul cerințelor masei de cititori. Datele statistice pe 1962 sintetizează sugestiv această situație: (vezi tabelul A de la pag. 424).

Încă de la prima vedere, se detașează indicatorii realizați de bibliotecile care

TABEL. A

Tipul bibliotecii	nr. unităților	volume	cifitori	volume eliberate
ale sindicatelor	19	27 660	5 847	17 811
documentare de instituție	6	6 276	125	280
documentare de întreprindere	20	9 814	651	1 821
ale cooperăției meșteșugărești	1	4 270	286	2 004
raională	1	18 785	3 021	44 789
Total :	47	66 805	9 933	66 705

și-au concentrat fonduri mai mari de cărți. Celelalte unități, mult mai numeroase, dar mai mici, au înregistrat, firește, rezultate mai slabe. Dacă, din cifrele obținute de acestea din urmă, am extrage partea ce revine unor unități relativ bine înzestrate (bibliotecile sindicatelor de la Clubul transporturi și telecomunicații și Spitalul unificat, bibliotecile documentare de la Depoul C.F.R. și Salina Ocna-Dej), constatarea de mai sus ar căpăta un temel și mai solid. Deocamdată, vom lua în discuție doar datele globale. Ele arată că, în orașul menționat, *înmulțirea numărului bibliotecilor — în unele cazuri formală — a determinat o pulverizare neobișnuită a fondurilor în atâtea unități mici sau foarte mici, de unde și indicii de activitate minusculi obținuți de către acestea.* Un calcul al cifrelor medii care decurg din tabelul A reliefează și mai convingător punctul de vedere aici expus. În timp ce, de pildă, 19 biblioteci (ale sindicatelor) au avut un indice de lectură modest, o singură bibliotecă mare — în cazul de față cea raională — a realizat, la același capitol, un indice incomparabil mai ridicat (14). Indicele de circulație a cărților distanțează mai mult unitățile pe care le comparăm — 2,38 la Biblioteca raională, 0,64 la bibliotecile sindicatelor.

Firește că biblioteca raională, care se adresează prin funcțiile sale întregii populații din oraș și care, tocmai datorită menirii sale dispune de condiții materiale deosebite față de bibliotecile cu o sferă de activitate mai restrânsă, nu poate să fie apreciată după aceleași considerente ca bibliotecile mici. Totodată trebuie remarcat că, în orașele cu o industrie mai dezvoltată și mai concentrată, vom găsi o serie de biblioteci ale sindicatelor sau tehnico-documentare care

egalează sau depășesc realizările bibliotecii raionale din Dej.

Situația orașului Dej este, însă, semnificativă pentru un număr de reședințe de raion.

Este de la sine înțeles că nimeni nu ar încerca să conteste folosul cărților cuprinse în fondurile unităților mici analizate. *Problema este unde anume se află ele, cu alte cuvinte dacă locul lor a fost rațional stabilit, în ce măsură sînt puse în circulație și cum sînt propagate și folosite.* Tabelul A răspunde convingător acestor întrebări. Cum însă el operează cu date globale sau medii, poate fi susceptibil de interpretări eronate. În primul rînd pentru că pune pe același plan bibliotecile cu activitate slabă și cele cu activitate bună. Să luăm exemplul celor 19 biblioteci ale sindicatelor care funcționau în 1962. Indicii medii de activitate ale multora dintre ele găsesc o altă interpretare dacă ținem seamă de faptul că numai două unități (a Clubului transporturi și telecomunicații și a Spitalului unificat) au realizat cea mai mare parte a cifrelor pe care le-am transcris în tabel. În rubrica „biblioteci ale sindicatelor”. Biblioteca Clubului transporturi și telecomunicații, spre pildă, a obținut o creștere vizibilă a indicatorilor față de anul 1961, cînd era „secondată” de numeroase și mărunte biblioteci de același tip, reunite în urma hotărîrii comitetului sindicatului. Bibliotecile mobile, care au luat locul fostelor biblioteci, asigură mai bine, prin intermediul bibliotecii Clubului, o circulație sistematic coordonată a fondului de publicații existent, ceea ce în formula veche a organizării rețelei acestor biblioteci dispare constituia totemai punctul slab.

Statistica anului 1961, mult mai completă, dovedește, la rîndul său, că bi-

biotecile mărunte ale sindicatelor au avut, în unele cazuri, o existență abia perceptibilă. Este vorba de majoritatea celor 26 de unități care funcționau atunci. Din cele 23 922 de volume aflate la dispoziția lor, au fost difuzate numai 13 868, activitatea de ansamblu fiind restrinsă (3,6 indicele de lectură, 0,57 indicele de circulație). Calcularea indicatorilor medii ale aceluiași bibliotecii ilustrează și mai detaliat slăbul lor randament (920 de volume fond, 147 de cititori și 533 de volume servite pe bibliotecă). Dacă din cifrele globale ce revin celor 26 de unități extragem activitatea a numai 3 biblioteci bine înzestrate — Clubul C.F.R., Salina Ocna-Dej și Spitalul unificat — observăm că celelalte 23 de unități mărunte

— luate împreună — nu s-au remarcat în nici un compartiment al activității lor. Ele nu au putut înscrie cu mult peste proporția cititorilor realizați de numai 3 biblioteci numite mai sus și n-au difuzat nici măcar un număr egal de volume cu acestea. De aici, indicii de lectură și circulație minusculi — cu 1,1 și, respectiv, cu 0,20 mai scăzuți decît media celor 26 de unități.

Ineficacitatea multora dintre bibliotecile amintite transpare și din gruparea acestora după mărimea fondurilor de publicații (19 unități au un fond sub 1 000 de volume fiecare, iar celelalte 7 unități cuprind între 1 000 și 5 000 de volume).

În consecință, numărul cititorilor este de asemenea foarte mic:

TABEL B

nr. cititorilor	nici un cititor	10—50	51—100	101—200	201—500	501—760	751—1000	1001—1050
nr. bibliotecilor	2	7	6	2	1	—	1	

În funcție de situația fondurilor și ponderea cititorilor atrași, bibliotecile au eliberat cărți după cum se poate constata din tabelul C:

TABEL C

nr. volume eliberate	nici un volum	pînă la 50	51—100	101—200	201—300	301—500	501—1000	1001—2000	2001—5000
nr. bibliotecilor	2	2	3	9	3	1	3	1	2

Se pune întrebarea, care ar fi sensul existenței unor biblioteci ce nu au difuzat în decurs de un an nici o carte sau și-au „motivată” firma servind între 50 și 200 de volume? Numărul acestor unități este de 16, adică peste jumătatea bibliotecilor sindicatelor din oraș.

N-ar fi oare firesc să existe o preocupare egală în fiecare unitate pentru reînnoirea fondurilor, pentru o activitate sistematică de propagandă a cărții și, mai ales, un control sistematic al comitetelor sindicatelor din întreprinderile mici și ajutor metodic din partea bibliotecii raionale și pentru aceste biblioteci? Indiscutabil că s-ar ajunge la cu totul alte rezultate decît cele notate mai sus.

Pentru a nu fundamenta punctul de vedere al prezentei discuții exclusiv pe datele statistice, care nu au grai să arate slăbiciunile multora dintre unitățile analizate, să furnizăm cîteva exemple: Bi-

blioteca sindicatului Liceului unificat a adunat în rafturi peste 2 500 de volume și a difuzat, într-un an de zile, numai 37. Nu-i mai puțin adevărat că bibliotecia nu putea atrage cititori din moment ce liceul posedă o mare bibliotecă școlară, cu o tematică variată a fondului de cărți. În aceeași situație se află și Biblioteca Sfatului popular raional, care a acumulat 1 152 de volume, dar a atras la lectură numai 30 de persoane și a difuzat abia 136 de volume. Nu era greu de observat că, de-a lungul anilor, această bibliotecă nu-și motivează utilitatea, date fiind bogăția și varietatea tematică a fondurilor bibliotecii raionale, care aparține tot de Sfatul popular raional și, pe deasupra, se află la numai cîteva zeci de metri de clădirea acestei instituții.

Bibliotecile sindicatelor nu sînt însă singure în situația aici descrisă. Cele tehnico-documentare stau cam la fel. Este adevărat că, într-o serie de instituții sau

întreprinderi din localitate, numărul salariabililor nu este mare, așa încît statistica n-are de unde reflecta decît o situație de fapt. Deficitară este, totuși, propaganda și difuzarea cărților, asupra cărora împietăzesc insuficienta grijă pentru procurarea nouăților. Cu toate acestea, unele dintre bibliotecile de acest tip ies în relief, prin fondurile și rezultatele obținute. Este cazul bibliotecii de la Depoul C.F.R., care anul trecut număra 1422 de cărți științifice și tehnice de specialitate cunoscînd o activitate fructuoasă, cit și cea a Sălinei Ocna-Dej (500 cărți și 2500 de reviste românești și străine). Cît privește eficiența generală a bibliotecilor de acest tip din orașul Dej, nu este cazul să fie pusă în discuție. Avînd în vedere că menirea lor este să asigure documentarea minimă a muncitorilor, inginerilor, tehnicienilor și funcționarilor, încît aceștia să poată recurge oricînd la ajutorul lor, ca la instrumentele de muncă, instituțiile și întreprinderile mici vor aprecia în mod cel mai just dacă au sau nu nevoie de ele. *Principalul este ca cele considerate necesare să conțină cărți destinate documentației (științifice, tehnice, profesionale) și nu altele.*

Numeroasele exemple despre deficiențele bibliotecilor mici din orașul Dej în anii 1958—1962 li se contrapune activitatea bibliotecilor mari, între care locul de frunte îl ocupă biblioteca raională. An de an, ea a cunoscut o creștere progresivă a fondurilor de cărți, a numărului cititorilor — care, în 1962, se ridică la aproape o cincime din totalul persoanelor apte de lectură din oraș — cit și a numărului volumelor difuzate. Cititorii muncitori, intelectuali, funcționari etc. au găsit aici un variat fond, mereu îmbogățit cu cărți noi, mulți dintre ei abandonînd bibliotecile mici, la care împrumutau 1—2 titluri pe an, în momentul sosirii unor nouăți literare. Cu toate că ritmul de creștere a fondurilor bibliotecii raionale nu este suficient de mare, totuși, după aprecierile făcute la fața locului, ea poate deservi, cu un efort în plus 4500—5000 de cititori permanenți. Este, de fapt, o bibliotecă în plină perspectivă de dezvoltare și cu o mare utilitate pentru orașul Dej. Munca cu cartea poate fi organizată aici în cele mai bune condiții și după toate legile bibliotecărești, spre folosul cititorilor din întreprinderi, uzine, instituții etc.

Aspectele înfățișate pînă acum îndreptătesc necesitatea îmbunătățirii rețelei bibliotecare din orașul Dej unde, pe deasupra, unele dintre biblioteci de-a dreptul se repetă. Într-un oraș mic (și chiar în

oricare alt oraș) constituirea a două biblioteci cu fonduri identice în două instituții cu același profil (Întreprinderea forestieră și Ocolul silvic) nu poate fi calificată decît ca o cheltuie nerățională a alocațiilor bănești puse la îndemînă de către stat și sindicate. La Spitalul unificat există, pentru aceeași unitate, nu mai puțin de 4 biblioteci paralele (a Sindicatului, a Spitalului, a Centrului de documentare medicală și a Societății științelor medicale). Iată exemple care nici pe departe nu înseamnă o mai bună satisfacere a cerințelor cititorilor.

Mai există, în această privință, și alte aspecte. Între ele se numără, în primul rînd, amplasarea bibliotecilor. În jurul celei mai mari biblioteci din oraș — cea raională — și la o distanță de maximum 400 metri, se află alte 30 de unități, mai mari sau mai mici, între care una bine înzestrată (a Clubului transporturi și telecomunicații). În cuvîntarea la Congresul al III-lea al partidului, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, referindu-se la utilizarea judicioasă și chibzuită a investițiilor, sublinia că, în determinarea pe localități a amplasării noilor construcții, va trebui să se țină seama, între alte criterii economice, și de „gruparea întreprinderilor pentru folosirea în comun a unor instalații, construcții administrative și social-culturale”¹⁾. În orașul menționat, această posibilitate este, practic, creată pentru multe unități și folosirea ei ar putea aduce avantaje substanțiale în propaganda și difuzarea cărților. Ar mai rămîne apoi ca bibliotecarii să se gîndească la constituirea de filiale în cartierele mărginașe ale orașului, care spre deosebire de centru sînt slab dotate cu cărți.

★

Concluziile asupra necesității îmbunătățirii rețelei, alături de alte aspecte, derivă și din structura fondurilor de publicații ale bibliotecilor din orașul Dej. Studiarea acestei probleme motivează punctul de vedere că unitățile mici satisfac greu pretențiile de lectură ale cititorilor, în privința varietății, cit și a reînnoirii fondurilor de publicații, ceea ce explică și indicii lor scăzuți de activitate. În mod obiectiv, oricîtă atenție ar acorda o instituție sau o întreprindere cu 20—50 de salariați dezvoltării bibliotecilor proprii, acestea nu se vor transforma niciodată în mari unități culturale, ample dotate, și nici nu e cazul. Tot

1) Gheorghiu-Dej, Gheorghe. *Raport la cel de-al III-lea Congres al P.M.R.*, Buc., Editura politică 1960, p. 65.

atît de greu ar fi de presupus că ele trebuie deservite de bibliotecari salariați. Pe de altă parte, însă, o bibliotecă trebuie să fie un organism în continuă creștere. Dacă ea rămîne la același stadiu și nu oferă noutăți, pierde orice atracție pentru cititori. Or, instituțiile și întreprinderile mici totuși nu reînnoiesc publicațiile într-o perioadă scurtă, iar achizițiile nu acoperă uzura și pierderea multor titluri, mai ales valoroase, nerestituite de multă vreme și, bineînțeles, neurmărite. Anul acesta, spre pildă, la Biblioteca sindicatului Sfatului popular raional au fost cumpărate cărți în valoare de numai 367 lei pînă în luna iunie. La Biblioteca sindicatului Întreprinderii forestiere au fost alocați pentru tot anul trecut 680 lei și s-au cheltuit 298 lei. Biblioteca sindicatului Întreprinderii „11 Iunie” nu a cumpărat în 1963 nici o carte.

Se mai adaugă la aceasta necunoașterea de către bibliotecari a alocațiilor bănești, în unele locuri din cauză că forul tutelar nu le stabilește la începutul anului, de unde și achizițiile în salturi.

În sfîrșit, fluctuația de cadre, numirea formală, lipsa de grijă pentru calificarea lor — de care răspunde și biblioteca raională — periclitează și mai mult profilul acestor biblioteci, amenințînd în bună măsură să le transforme în depozite eterogene de cărți.

În lumina acestor aspecte, vom desprinde ușor și principalele carențe ale completării, sub raportul conținutului.

Dirrecția în care se completează :

În lipsa de discernămint, aceste biblioteci se orientează cu precădere spre achiziționarea de lucrări beletristice, nu atît după gustul cititorilor, cît mai ales al bibliotecarilor (La Biblioteca Sfatului popular raional, spre pildă, povestirea S.O.S. se află în 4 exemplare). Operele beletristice de cel mai mare interes și circulație sînt într-adevăr citite intens, dar tot la bibliotecile mari, în timp ce, în altele mai mici, după ce au fost cunoscute de cei cîțiva salariați, rămîn nefolosite și chiar nerestituite.

Dirrecțiile în care nu se completează :

Într-o serie de biblioteci, nu se găsesc publicațiile necesare perfecționării profesionale și informării tehnice a cititorilor. S-a formulat și un „temei” al unei astfel de orientări: existența, în unele întreprinderi și instituții, a bibliotecilor cabinetelor tehnice. Dar, de obicei, aceste unități dețin cărți de nivel superior.

Urmărirea cărții social-politice și tehnice din oraș ne arată că, din acest punct de vedere, bibliotecile mici nu-și fac datoria în suficientă măsură față de cititori. Puține cărți tehnice pe profilul salariaților se găsesc, de pildă, la Biblioteca sindicatului fabricii „11 Iunie” și mult mai puține din cele nou apărute. La Biblioteca sindicatului Băncii de Stat, din tranșa înregistrată ultima dată în inventar (25 de volume) cea mai mare parte (23) sînt de literatură. Biblioteca școlară a Școlii de 8 ani nr. 2, prin structura fondurilor pe care le are acum, nu poate acoperi în toate cazurile nici necesitățile impuse de lectura extrașcolară a elevilor. Pentru ilustrare, notăm numai faptul că peste 30% din titlurile incluse în lista *Recomandări pentru lectură în afara clasei* (cl. a VI-a) lipsesc din bibliotecă.

Atrage atenția lipsa din unele biblioteci a unor opere ale clasicii marxism-leninismului, a documentelor de partid, a lucrărilor necesare învățămîntului de partid etc. În puține locuri se găsesc suficiente exemplare din aceste lucrări. Bunăoară, aproape peste tot (Fabrica „11 Iunie”, Sfatul popular raional, Școala de 8 ani nr. 2, Ocolul silvic, Întreprinderea forestieră) seria operelor lui V. I. Lenin este descompletată; în schimb unele volume se găsesc în mai multe exemplare.

Lipsa de planificare și cooperare între unitățile din oraș :

Aceasta a dus la paralelisme dintre cele mai rar întîlnite, făcînd ca multe dintre cărțile de bază să ajungă în rafturile unor biblioteci care în nici un caz nu au nevoie de ele. Dăm cîteva exemple:

Biblioteca școlară a Școlii de 8 ani nr. 2:

Contribuția la istoria medicinei în R.P.R.

Manualul inginerului

Casa pionierilor :

Parhon C. I. — Neurologia
Istoria Romîniei, vol. 1—4
Dicționarul invers

Biblioteca documentară a Inspectoratului Statistic :

Extracțiunea dentară
Mickievicz, A. — Pan Tadeusz
Automobile sportive

Dacă astfel de publicații s-ar afla în bibliotecile care corespund profilului cititorilor, firește că circulația lor ar fi cu totul alta. Stirnește nedumerire și uti-

lizarea nepotrivită a fondurilor bănești de către unele biblioteci documentare, care se creează din fondurile de investiții în scopuri nemijlocit de producție.

Rezultă, din exemplele de mai sus, și faptul că multe biblioteci restrinse au oscilat mult în jurul stabilirii profilului, iar pînă la urmă au abandonat această preocupare.

O serie de cărți dintre cele mai valoroase au ajuns în unele biblioteci mai mici, în care cititorii nici nu are cum să afle despre existența lor. De pildă, la Biblioteca sindicatului Fabricii de ciment a fost achiziționată lucrarea *Dreptul procesual penal*, la Biblioteca Cabinetului tehnic al Salinei Ocna-Dej, publicațiile *Probleme de lingvistică matematică*, *Turnătorie*, *Metode de analiză pentru hîrtii și cartoane*, la Biblioteca Sfatului popular *Atlasul lingvistic. Seria nouă* etc. Multe dintre aceste unități deserveșc numai cititorii din propria întreprindere sau instituție și este greu de presupus că ar împrumuta altor persoane tocmai cărțile cele mai prețioase.

Reversul acestei situații este lipsa unor cărți de bază, foarte necesare în oraș. Pentru a ne edifica mai în detaliu asupra acestui aspect, am ales 6 numere ale Buletinului *Bibliografia R.P.R.*, din care am notat 100 de titluri, urmărindu-le apoi în toate bibliotecile. Și aici au fost înregistrate mari lacune. O serie de cărți nu se află în nici una dintre unitățile vizitate.

O privire asupra aspectelor notate aici arată că, în orașul Dej, ar putea exista posibilități și condiții ca cele 66 805 volume, aflate în biblioteci la sfîrșitul anului 1962, să oglindească în mod corespunzător întreaga producție editorială de care au nevoie cei 17 000 de locuitori sau preocupări profesionale dintre cele mai variate (muncitori, tehnicieni, ingineri, profesori etc.). Ei pot cere de la cei care au menirea să le asigure informarea și documentarea, de la bibliotecari, ca în acest fond relativ mare de cărți, fiecare să găsească răspuns la preocupările lui culturale.

În fapt, cartea aproape de cititor înseamnă nu aducerea ei la o distanță de 10 metri de acesta, ci înzestrarea la cea mai înaltă exigență a bibliotecilor, care trebuie să fie accesibile tuturor, direct sau prin împrumut interbibliotecar.

Se impune, deci, ca bibliotecile din oraș să acționeze ca un organism unic, astfel ca publicațiile deja existente în rafturi, care au fost scrise pentru a fi folosite, să-și găsească cititorul, iar acesta să găsească ceea ce îi trebuie. Acesta este un principiu elementar și binecunoscut al organizării sistemului bibliotecilor socialiste.

Pentru a se veni mai mult în sprijinul cititorilor, considerăm necesară, pentru început, organizarea unui sistem unic de cunoaștere și popularizare a fondurilor tuturor bibliotecilor (eventual constituirea unui catalog colectiv la o bibliotecă mare, intens frecventată), iar ca măsură de perspectivă o analiză mai temeinică a repartizării bibliotecilor din oraș și a situației fondurilor de publicații, crearea unor puternice focare de propagandă a cărții, științific organizate și coordonate, care, deși mai puține numeric ar îngloba mai bine populația în sfera lecturii, asigurind o rațională împărțire și distribuire a cărților. Punctul acesta de vedere cîștigă, de fapt, un teren tot mai trainic în oraș. Mulți dintre bibliotecarii și cititorii cu care am vorbit au fost de această părere.

În cazul lucrărilor mai costisitoare și al lucrărilor tehnice, în general mai puține în acest oraș, s-ar putea realiza o înțelegere între bibliotecari în vederea achiziționării lor de către una dintre bibliotecile de profil pentru împrumut la cerere. Celelalte întreprinderi și instituții ar putea cotiza la această bibliotecă un anumit fond bănesc pentru cumpărarea în cantități suficiente și în mod organizat a cărților la care ne referim. Prin conținutul bogat și mereu recent al fondurilor, bibliotecile ar fi capabile să asigure îndrumarea competentă și slujirea deplină a intereselor de lectură ale oamenilor muncii din localitate.

În organizarea rețelei de biblioteci dintr-o localitate trebuie să fie promovată în fine ideea „cartea să fie a tuturor și să se găsească la locul potrivit“. În acest scop trebuie să existe o colaborare cît mai perfectă între diferite biblioteci, o coordonare în domeniul completării fondurilor, a împrumutului interbibliotecar, măsuri judicioase stabilite pentru informarea cititorilor asupra tuturor fondurilor existente în localitate și organizarea propagandei cărții.

Se impune de asemenea un ajutor metodic sistematic din partea bibliotecii regionale pentru toate categoriile de biblioteci din oraș, o colaborare strânsă în acest scop cu Consiliul local al sindicatelor.

Datele din materialul de față, deși succinte, pot oferi un punct de plecare pentru soluționarea problemei în discuție. Ar fi util dacă serviciile metodice ale bibliotecilor regionale, sub îndrumarea comitetelor regionale pentru cultură și

artă și în colaborare cu alte organe care dirijează bibliotecile, ar întreprinde studii asemănătoare și în alte localități. Concluziile unor asemenea studii, care s-ar solda cu anumite măsuri de colaborare pe plan local, ar întări concluzia că dezvoltarea planică este o legată care se imprimă în toate domeniile vieții noastre socialiste, inclusiv al organizării și îmbunătățirii rețelei bibliotecilor.

Nicolae RAUȘ

CENTRUL DE DOCUMENTARE TEHNICĂ DIN CLUJ SPRIJINĂ PRODUCȚIA

O dată cu dezvoltarea pe care a luat-o în ultimii ani Institutul Politehnic din Cluj, prin înființarea de noi secții electromecanica și mecanica agricolă s-au lărgit și posibilitățile de documentare în cadrul Bibliotecii centrale. Pe lângă săli de lectură și depozite noi, numărul cărților și al periodicelor care au intrat în biblioteca institutului a cunoscut o creștere continuă. De la un număr de 3348 de volume, câte a avut biblioteca în anul 1948 cind s-a înființat Institutul de mecanică s-a ajuns astăzi la peste 120 000 de volume, iar de la cîteva publicații periodice la 553 de titluri de periodice. Biblioteca centrală dispune de publicații referative deosebit de prețioase *Referativnii jurnal*, cu diferitele sale serii, *Express-Infomația*, *Technisches Zentralblatt*, *Bulletin de Documentation de la Soudure et des Techniques connexes* etc., precum și de un mare număr de STAS-uri, descrieri de invenții, microfилme, fotocopii, proiecte de diplomă, prospecte, cataloage tehnice.

Reorganizarea cataloagelor alfabetic și sistematic al cărților din bibliotecă, organizarea catalogului sistematic al fișelor documentare I.D.T., catalog care crește anual cu peste 70 000 de fișe, crearea de cataloage pentru STAS-uri, reviste, descriere de invenții, cercetări bibliografice, proiecte de diplomă etc. contribuie la apariția unor instrumente valoroase în munca de informare și cercetare.

În afară de acestea, Biblioteca centrală a institutului și-a îndreptat atenția spre unitățile de documentare din întreprin-

deri, oferindu-le un ajutor metodic în diferite sectoare ale muncii lor. Este suficient să amintim în această privință îndrumările date la fața locului pentru o mai bună organizare a fondurilor de publicații și a cataloagelor, pentru o eficiență organizare a activității bibliografice în cadrul întreprinderilor (Uzinele de pielărie și încălțăminte, Tehnofrig, I.R.A.-5, IREC ș.a.) pentru o mai largă însușire a formelor și metodelor de propagandă tehnică. Aproape în fiecare an, începînd cu anul 1959, bibliotecarii și responsabilii cabinetelor tehnice au participat la cursurile profesionale organizate de Biblioteca centrală a institutului în colaborare cu I.D.T.

Ca urmare a acestor activități, astăzi, într-o bună parte din întreprinderi s-a reorganizat fondul bibliotecilor tehnice pe baze noi, se ține o evidență primară și există cataloage.

Amploarea pe care a luat-o Biblioteca centrală și stabilirea unor legături tot mai strînse cu cabinetele tehnice au creat posibilitatea ajutorării în mod concret a întreprinderilor pe linia documentării tehnice.

În regiunea noastră sînt zeci de întreprinderi de importanță republicană. Produsele acestor uzine și-au cîștigat o faimă binemeritată atît în țară cît și peste hotare. Compressoarele de la Tehnofrig, pietrele de polizor de la Carbochim, pantofii de la Uzinele de pielărie și încălțăminte, izolatorii de la Electroceramica și atîtea alte produse sînt din ce în ce mai solicitate pe piața internațională.

Avînd în vedere că documentarea tehnică este în primul rînd o muncă de depistare și selectare a materialului legat de tema cerută, rezultă că o bibliotecă de întreprindere nu poate răspunde întotdeauna tuturor problemelor tehnice pe care le pune practica producției. Cel mai apropiat centru de documentare fiind la Institutul politehnic, întreprinderile regiunii apelează în primul rînd la biblioteca noastră pentru elucidarea diferitelor probleme. Din 1959, de cînd a luat ființă, Centrul de documentare tehnică de pe lângă biblioteca institutului a elaborat un număr de peste 460 de cercetări bibliografice din care o bună parte au servit producției. Legăturile cele mai strînse le avem cu marile întreprinderi din orașul Cluj și Turda.

Nu întîmplător cabinetul tehnic al uzinei „Carbochim” s-a situat pe primul loc în întrecerea organizată între cabinetele tehnice din regiune în anul 1962. „Colaborarea dintre cabinetul tehnic și Centrul de documentare s-a dovedit a fi deosebit de fructuoasă — ne spunea șefa cabinetului tehnic de la Carbochim. Prin utilizarea materialelor bibliografice indicate în cercetările efectuate pentru uzină s-au dat viață unor inovații sau mecanizări și lucrări de protecție a muncii”. Legătura strînsă dintre uzină și biblioteca noastră continuă în acest an pe un plan mai larg. Pe baza unei cercetări bibliografice efectuate de Centrul de documentare tehnică, s-a consultat și studiat materialul necesar pentru modernizarea uzinei, proiectîndu-se o instalație de ventilație care funcționează la ora actuală cu randament maxim la secția de finisare pietre de polizor și la electrozi.

Pe baza cercetării *Metode de purificare a apei prin decantare* pusă la dispoziția uzinei, șeful secției de electrocorindon, inginerul Iancu Vasile lucrează la inovația cuprinsă în planul tematic pe anul 1963, pentru purificarea apei.

În timpul din urmă uzina constructoare de mașini „Tehnofrig” din Cluj, s-a ocupat, pe lângă ameliorarea proiectelor mașinilor care se produc în serie, de omologarea a trei noi prototipuri de pompe de lapte și de amoniac. Studiarea unor articole din reviste de peste hotare a stat în ajutorul colectivului în munca de creație, proiectare și prelucrare a acestor mașini la nivelul tehnicii mondiale. Articolul intitulat *Procedura de urmat în planificarea producției de prototipuri* a stat la baza rezolvării planificării atelierului de prototipuri, atelier deosebit de important într-o uzină de talia „Teh-

nofrig”-ului. Studiul efectuat pentru înlocuirea unor repere din metal cu materiale plastice — tendință actuală a tehnicii în construcția de mașini — s-a bazat pe materialul bibliografic primit de la biblioteca noastră. Harnicul colectiv al acestei uzine clujene este preocupat de îmbunătățirea calității produselor, de obținerea unor caracteristici mecanice mai înalte. La cererea serviciului de documentare din cadrul întreprinderii s-au efectuat două cercetări noi: răcirea cu semiconductori și vopsirea cu email preîncălzit, teme care se cercetează la ora actuală pentru introducerea lor în practica producției.

Întreprinderea „Metalul roșu” — care s-a dezvoltat mult în ultima vreme, apelează din ce în ce mai des la serviciile Bibliotecii Institutului politehnic. Temele din planul de cercetări tehnico-științifice, ca vopsirea în câmp electrostatic, se studiază pe baza materialului bibliografic indicat de serviciul de documentare al bibliotecii. În prezent, se lucrează la definitivarea proiectării instalației de sablaaj de la turnătorie, temă cuprinsă în planul de mică mecanizare al întreprinderii. Studiul efectuat pe baza unor materiale indicate de Centrul de documentare al bibliotecii institutului ca *Teoria și practica ventilației cu evacuarea prafului sau Ventilarea cabinelor de sablare a pieselor mici*, a condus la soluții constructive deosebit de moderne. Sablarea pieselor turnate care avea loc înainte în spațiul aferent secției, se va face într-o încăpere etanșă, separată, omul conducînd din afară operația respectivă.

Multe îmbunătățiri aduse în procesul tehnologic, precum și noi procedee de lucru, moderne, au fost efectuate la uzina constructoare de mașini „Unirea” avînd ca punct de pornire cercetările bibliografice efectuate de centrul nostru de documentare tehnică. Cuptoarele noi de tratament termic pentru aliaj de aluminiu din care sint confecționate repere la războiul automat, au permis creșterea caracteristicilor mecanice ale acestui produs. Noua metodă de turnare sub presiune — în special a unor repere de la mașina de filat bumbac, a căror matrițe s-au proiectat deja — este rodul colaborării dintre uzină și institut.

Exemple de acest fel s-ar putea da multe. Pe lângă întreprinderile regiunii noastre, sîntem solicitați și de întreprinderile altor regiuni. În acest an s-au efectuat un număr de 5 cercetări bibliografice pentru uzina „Unio” din Satu-Mare.

Începînd cu anul 1963 Centrul de documentare tehnică a luat o nouă iniția-

tivă și anume aceea de a fi la curent cu planul tematic de inovații al întreprinderilor mai importante. Pe baza acestor planuri tematice se întocmesc cercetări bibliografice, extrăgându-se material bibliografic de actualitate. Cercetarea bibliografică o dată efectuată este trimisă cabinetului tehnic al întreprinderii respective spre a constitui materialul documentar necesar studierii problemei. Așa s-a procedat, de exemplu, cu automatizarea reglării arzătoarelor cuptorului Martin, problemă ce se cere rezolvată la Industria sîrmei-Cimpia-Turzii.

Munca de informare și documentare în sprijinul activității de ridicare a nivelului tehnic din întreprinderi se desfășoară și prin difuzarea gratuită a instrumentelor de informare elaborate de Biblioteca Institutului politehnic ca : buletinul *Informații bibliografice* asupra publicațiilor noi intrate în biblioteca noastră și *Repertoriul publicațiilor periodice intrate în bibliotecă*. Deoarece fiecare volum are trecut în dreptul lui și cota sub care se găsește în biblioteca noastră, eliberarea la cerere a cărții dorite se face în timp minim.

Faptul că buletinul *Informații bibliografice* are din anul trecut o apariție lunară, ușurează solicitarea de către întreprinderi a diferitelor cărți. Bunăoară, cartea cu cota 88 226 („Chaimovitsch, E. M. — Ölhydraulik), care a apărut în buletinul de pe luna februarie 1963, a fost imediat solicitată de către întreprinderea „Tehnofrig“. Fără acest material documentar problema studiată de întreprinderea „Tehnofrig“ ar fi fost elucidată mai greu, necesitînd o perioadă mai îndelungată de cercetare și experimentare.

Cele de mai sus ilustrează activitatea și rezultatele pozitive ale muncii de documentare și informare științifică desfășurată de Centrul de documentare tehnică.

Desigur, întreaga activitate a Centrului de documentare este departe de a fi multumitoare. Pe viitor este necesară o mai

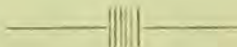
strînsă legătură între întreprinderi și institut, prin deplasarea personalului din serviciul nostru de documentare la fața locului, acolo unde se ridică probleme de producție. Prin acest contact nemijlocit cu temele care trebuie cercetate, serviciul de documentare va putea răspunde mai prompt și direct la subiect, evitîndu-se astfel eventualele tatonări în precizarea ariei documentației elaborate. Ar trebui făcute schimburi de experiență cu alte biblioteci din țară pentru a se cunoaște metodele de muncă în privința documentării tehnice, pentru a ne îmbogăți cunoștințele cu experiența pozitivă și a altor colective.

Este nevoie, în special, de mai multă perseverență din partea personalului bibliotecii și de mai mult ajutor din partea unităților de documentare din întreprinderi. Străduințele noastre în privința organizării unui catalog al periodicelor străine aflate în bibliotecile din întreprinderi, s-au lovit de indiferența unor persoane care nu au trimis fișele necesare nici pînă astăzi, catalogul rămîind astfel descompletat. N-am reușit încă să convingem conducerile întreprinderilor asupra necesității coordonării pe plan regional a achizițiilor de publicații străine.

Un sprijin serios în activitatea de documentare am putea primi chiar din partea colectivelor din întreprinderi. O mai largă popularizare a posibilităților de documentare existente în biblioteca noastră, ar activa un colectiv mai larg de maiștri, tehnicieni și ingineri în munca de cercetare a tehnicii noi. Contactul dintre producție și institut ar fi astfel mai constant și mai eficient.

Îmbunătățirea muncii noastre pe viitor va duce la lărgirea posibilităților de introducere a tehnicii noi în întreprinderile noastre, la lărgirea orizontului tehnic al muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor. Și aceasta este sarcina noastră de bază.

ing. Elena MUREȘIANU
Șef serviciu de documentare

CENTENARUL BIBLIOTECII NAȚIONALE SLOVACE „MATICA SLOVENSKA”

Matica slovenska, prima instituție culturală a slovacilor, a împlinit în august 1963, o sută de ani de la înființare. Matica slovenska a jucat un rol foarte important în istoria națiunii slovace, ea colecționa documentele literare și culturale asupra vieții Slovaciei și slovacilor, edita lucrări didactice și de popularizare, organiza cercetările științifice și a adus o contribuție importantă la formarea limbii literare slovace.

În 1875, în perioada de cruntă asuprire națională a poporului slovac Matica slovenska a fost desființată prin forță. Abia în 1919, după căderea monarhiei habsburgice și întemeierea Republicii cehoslovace s-au creat condițiile pentru reînvierea ei.

După 1919 Matica slovenska și-a dezvoltat activitatea pe două căi: științifică și cultural-educativă. Activitatea ei științifică era importantă și progresistă. Trebuie apreciate mai ales rezultatele în domeniul lingvisticii, etnografiei și științei literaturii.

Din 1925 Matica slovenska a început să lucreze în domeniul educației poporului. Ea a jucat un rol important în acțiunea de aprovizionare centralizată cu cărți, alegerea cărților, editarea de indexuri și manuale metodice pentru bibliotecile publice din Slovacia.

Activitatea pe care o desfășoară astăzi Matica slovenska în condițiile asigurate de statul socialist se bazează pe aceste tradiții. După 1945 ea a renunțat pe rând la unele domenii de activitate științifică, acestea trecând la Academia Bratislava sau la Asociația pentru răspândirea cunoștințelor științifice și politice. Din formele științifice ea a păstrat numai pe acelea care-i erau necesare în noua sa activitate de institut de educare a poporului. Matica slovenska și-a schimbat și reglementat definitiv conținutul muncii prin legea din 27 aprilie 1954, când a fost inclusă în rândul instituțiilor știin-

țifice de stat în calitate de bibliotecă națională a Slovaciei.

Matica slovenska a devenit centrul metodic al bibliotecilor din Slovacia. Prin secția de biblioteconomie editează materiale metodice, organizează studii și anchete asupra activității bibliotecilor, studiază conținutul literaturii și al lecturii. Ea veghează la creșterea și calificarea profesională a bibliotecarilor, organizând seminarii și acordându-le ajutor metodic.

Asigurând editarea lucrărilor asupra teoriei și practicii bibliotecare, Matica slovenska îndeplinește funcția de editură centrală pentru literatura biblioteconomică și bibliografică în Slovacia. Publică și lucrările bibliotecarilor din alte biblioteci din Slovacia și o revistă lunară pentru biblioteci „Citatel” (Cititorul).

Secția bibliografică — centrul activității bibliografice din Slovacia — editează Buletinul bibliografic al Republicii Socialiste Cehoslovace — partea slovacă (cărți, articole de ziare și publicații muzicale). Elaborează bibliografii retrospective și editează bibliografiile de recomandare sau liste speciale de cărți pe teme actuale pentru cititorii bibliotecilor populare și de întreprinderi. Prin această secție, Matica slovenska coordonează activitatea bibliografică în Slovacia. Pentru îndeplinirea acestei sarcini ea colaborează cu centrele bibliografice din Slovacia, cu biblioteca de stat a Republicii Socialiste Cehoslovace din Praga și cu instituții similare din străinătate.

Matica slovenska îndeplinind funcția de bibliotecă națională pentru Slovacia, adună, înregistrează și pune la îndemina cititorilor cărțile slovace sau cărțile străine referitoare la Slovacia și la slovaci. Ea se îngrijește și de bibliotecile istorice din Slovacia din afara orașului Martin (biblioteci de castele, de mănăstiri sau altele). Numărul operelor din aceste biblioteci atinge aproape patru milioane de volume.

3 OCTOMBRIE 1945. *Crearea Federației Sindicale Mondiale* (F.S.M.), cea mai largă organizație sindicală a oamenilor muncii. [Vezi: „Călăuza bibliotecarului“ XV (1962), 9 (sept.), p. 487].

★

5 OCTOMBRIE. *250 de ani de la nașterea lui DENIS DIDEROT*, filozof și scriitor francez, unul din fondatorii „Enciclopediei“ (1713—1784).

Aniversarea nașterii lui va fi sărbătorită în lumea întreagă, potrivit recomandării Consiliului Mondial al Păcii. [Diderot, Denis. *Opere alese*. Vol. 1—2. Buc., E.S.P.L.A., 1956—1957. Vol. I. 1956. 559 p., 1 f. portr.; Vol. 2. 1957. 584 p. (Clasicii literaturii universale); *Materialiștii francezi din veacul al XVIII-lea*. (Antologie). Buc., Editura de stat pentru literatură științifică, 1954. 415 p. (Texte filozofice. Sub îngrijirea Institutului de Filozofie al Academiei R.P.R.)].

★

6 OCTOMBRIE. *Ziua petrolistului*.

★

7 OCTOMBRIE 1883. *S-a născut artista MARIA FILOTTI* (m. 1956).

Personalitate remarcabilă a scenei noastre, Maria Filotti a fost o mare actriță, un om de teatru energic și întreprinzător, o organizatoare excelentă, un talent instruit.

În zilele noastre, Mariei Filotti i s-a acordat prețuirea ce i se cuvenea, conferindu-i-se diploma de Artist al Poporului din Republica Populară Română, după o viață de muncă de o deosebită valoare artistică, de efort pentru afirmarea artei dramatice românești pe scena teatrului universal. [Filotti, Maria. *Am ales teatrul*. Ediția a 2-a Buc., Editura Meridiane, 1963. 384 p. + 10 f. ilustr., portr. și facs.].

★

— OCTOMBRIE 1863. *S-a născut compozitorul italian PIETRO MASCAGNI* (m. 1945), întemeietorul curentului verist în muzica de operă.

★

10 OCTOMBRIE 1813. *S-a născut marile compozitor italian GIUSEPPE VERDI* (m. 1901).

Creatorul unor opere nepieritoare în domeniul operei clasice, Verdi rămâne un mare patriot în muzică și un revoluționar în subiectele genului liric-dramatic. Realismul artei lui Verdi, forța vi-

tală a creației lui, își au rădăcinile în conținutul ideologic progresist, în democraticismul limbajului muzical care s-a dezvoltat pe solul bogat al cîntecului popular italian.

Aniversarea a 150 de ani de la nașterea lui Verdi va fi sărbătorită în lumea întreagă la recomandarea Consiliului Mondial al Păcii. [Solovțova, Liubov. *Giuseppe Verdi*. Viața și opera. Buc., Editura muzicală a Uniunii compozitorilor din R.P.R., 1961. 325 p. cu n. muz. + 5 f. pl. și portr.; Vulcan, Dan. *Giuseppe Verdi*. Buc., Editura tineretului, 1959. 336 p. + 8 f. pl. și portr. („Oameni de seamă”); Brumar, Ada. *Romantismul în muzică*. Vol. 1—2. Buc., Editura muzicală a Uniunii compozitorilor din R.P.R., Vol. 2. p. 127 și 131].

★

11 OCTOMBRIE 1908. *S-a născut ALEXANDRU SAHIA*, scriitor și ziarist, luptător inflăcărat pentru cauza clasei muncitoare (m. 1937).

Superioritatea idealului și mesajului operei lui Sahia, precum și caracterul ei profund militant îi asigură locul de pionierat în realismul socialist. Literatura noastră nouă recunoaște în autorul *Uzinei vii* un precursor de seamă. [Sahia, Alexandru. *Scrieri alese*. Buc., E.S.P.L.A., 1960. 423 p. + 1 f. portr.; Sahia, Alexandru. *Execuția de primăvară*. Nuvele, schițe, articole și reportaje. Buc., Editura pentru literatură, 1962. XXV + 342 p. + 1 f. portr. (Biblioteca pentru toți, 135); Sahia, Alexandru. *Uzina vie* [Antologie]. Buc., Editura tineretului, 1961. 240 p. cu portr. (Biblioteca școlară, 7); *50 de ani de la nașterea lui Alexandru Sahia*. Buc., E.S.I.P., 1958. 16 p. (Ministerul Învățămîntului și Culturii. Direcția generală a așezămîntelor culturale, nr. 42); Jebeleanu, Eugen. *În satul lui Sahia*. Poem. Ediția a 2-a. Buc., Editura tineretului, 1957. 56 p.; Marcea, Pompiliu. *Alexandru Sahia*. Buc., Editura pentru literatură, 1961. 148 p. cu portr. (Mica bibliotecă critică); Marcea, Pompiliu. *Alexandru Sahia*. „Călăuza bibliotecarului”. XV (1962). 8 (aug.). p. 25].

★

16 OCTOMBRIE 1945. *Între 16 și 21 octombrie a avut loc Conferința națională a P.C.R.* [Gheorghiu-Dej, Gheorghe. *Raportul politic al Comitetului Central la Conferința națională a Partidului Co-*

Y. 17.7.
munist Român. Octombrie 1945. În: Gheorghiu-Dej, Gheorghe. *Articole și cuvintări*. Ediția a IV-a. Buc., E.S.P.L.P., 1956. p. 5].

★

17 OCTOMBRIE 1873. S-a născut *marele matematician român GHEORGHE ȚIȚEICA* (m. 1939), savant, profesor și pasionat om de știință. [Țițeica, Gheorghe, *Culegere de probleme de geometrie*. Ediția a 4-a revăzută. Buc., Editura tehnică, 1962. 384 p. cu fig. (Societatea de științe matematice și fizice din R.P.R.); Țițeica, Gheorghe. *Geometrie diferențială proiectivă a rețelelor*. Buc., Academia Republicii Populare Române, 1956. 287 p. cu fig. (Academia R.P.R.); Botez, Mihail Șt. *Gheorghe Țițeica*. Buc., Editura tineretului, 1958. 136 p. + 4 f. pl., portr. și facs. („Oameni de seamă”); *Gheorghe Țițeica (1873–1939)*. Buc., Academia Republicii Populare Române, 1955. 72 p. cu portr. (Academia R.P.R. Seria de bio-bibliografie)].

★

24 OCTOMBRIE. 100 de ani de la moartea poetului și ziaristului român *ANDREI MUREȘANU* (1818–1863). [Cornea, Paul și Păcurariu, D. *Curs de Istoria literaturii moderne*. Buc., Editura Didactică și Pedagogică, 1962. p. 525 (Ministerul Învățământului. Universitatea București)].

★

25 OCTOMBRIE. Ziua Forțelor Armate ale Republicii Populare Române.

[Vezi: „Călăuza bibliotecarului” XV (1962), 9 (sept.), cop. IV].

★

— OCTOMBRIE 1813. S-a născut *scritorul român CEZAR BOLLIAC*, poet și publicist democrat (m. 1881), participant la revoluția din 1848 și entuziast partizan al Unirii. El a militat pînă la sfîrșitul vieții sale pentru marile idei de libertate și progres. Totuși Bolliac nu a depășit niciodată limitele unui umanitarism ușor burghez, consecință firească a socialismului utopic al cărui partizan se declara.

Urgisit și ignorat în viață de către contemporanii săi, Cezar Bolliac, poetul țăranilor, pentru binele cărora a luptat și și-a primejduit viața, avea să-și afle nemurirea prin epitaful pe care cel mai mare poet al neamului, Eminescu, îl dăruiește în versuri „Bolliac cîntă iobagul și-a lui lanțuri de aramă”. [Bolliac, Cezar. *Opere*. Vol. 1–2. Buc., E.S.P.L.A., 1956. Vol. 1. (Poezii). 372 p., 1 f. portr., 1 f. facs.; Vol. 2. (Articole literare, cronici dramatice, articole politice-Arheologie). 351 p. 1 f. portr. (Clasicii români); Bolliac, Cezar. *Pagini alese*. Buc., Editura tineretului, 1961. 312 p. cu portr. (Biblioteca școlară, 16); Bolliac, Cezar. *Despre literatură*. [Cu o notă bibliografică]. Buc., E.S.P.L.A., 1954. 100 p. (Mica bibliotecă critică); Șoimaru, Tudor. *Cezar Bolliac*. Buc., Editura tineretului, 1962. 368 p. + 14 f. portr., pl. și facs. („Oameni de seamă“)].